Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پیژندنه:

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم:: د ډیورنډ کرښه یا د ناسور زخم

لیکوال :: حبیب الله غمخور

کمپوز: خپله لیکوال

ډیزان:خالد هادي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډیورنډ کرښې د تړون پښتو متن

ژباړه : ډاکټر محمد حسن کاکړ

په داسي حال کي چي دهندوستان په خوا کي دافغانستان دسرحدي سيمي په هکله ځيني مسأ لي رامنځ ته شوې،او په داسي حال کي دواړه والاحضرت امير او دهندوستان حکومت هيله من دي چي دغه مسألي ددوستۍ په فهم او ددواړو دنفوذ دساحو دحد په ټاکلو سره حل کړي ،تر څو په آينده کي ددغو متحدو حکومتونو تر منځ ددغي موضوع پر سر دنظر اختلاف نه وي ، په دې وسيله په لاندې ډول سره موافقه وشوه.

١ /دوالاحضرت دتوابعو ختيځه او سهيلي سيمه دي له واخان نه دپارس تر پولې پورې دي هغه ليکه تعقيب کړي چې په هغې نقشي باندي ښودل شوې چې له دغه توافق ليک سره مله ده.

٢ /د هندوستان حکومت به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له دغي ليکي نه آخوا د افغانستان په لور پرتې دې مداخله ونه کړي، او الاحضرت امير به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له ليکې نه آخوا د هندوستان په لور پرتي دې مداخله ونه کړي

٣ /دبرتانيې حکومت په دې ډول موافقه کوې چې والاحضرت امير دي اسمار او تر چاناک پوري پورته ساحه وساتي . له بلي خوا والاحضرت موافقه کوې چي دی په هيڅ وخت په سوات، باجوړ يا په چترال کې دباشګل يا ارنوايي درې په شمول مداخله نه کوې .دبرتانيې حکومت داسي هم موافقه کوې چې والاحضرت دي دبر مل سيمه ولرې کومه چي په هغه مفصلې نقشې کې ښودل شوي چې والاحضرت ته لادمخه سپارل شوې ده،او والاحضرت دپاتې وزيرستان او د داورپه هکله له خپلي ادعانه تيرېږي ،په همدې ډول والاحضرت دچاغي په باب له خپلي ادعانه اوړي.

۴ / دسرحدي سيمي ليکه به دافغان او برتانوي ګډو کمشنرانو له خواله دي وروسته په تفصيل سره وکاږله شي او حد بندي به شي په کوم ځاي کې چې دتطبيق وړ او مطلوب وي . ددغو کمشنرانو مقصد به داوي چې دسرحد په ټاکلو کې متقابل فهم ته سره ورسېږي داسي چې دغه ليکه دې تر نهايي امکان پوري دهغي نقشې له مخه وي چي له دغه توافق ليک سره مله ده،په داسي حل کې چې ددغي سرحدي سيمي دګاونډيوکليو دموجودو محلي حقوقو رعايت پوره وشي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ /دچمن دموضوع په ارتباط والاحضرت دبرتانوي نوي قشلې په هکله له خپل اعتراض نه تېرېږي او برتانوي حکومت ته دهغه حقوق پرېږدې چې دسرکې تایلري په اوبوکې یې په خپله په بیه اخیستې و. دسرحدي سیمي له دغه ټکي نه به لیکه په لاندي ډول وکاږل شي.

دغه لیکه به پشا کوتل ته نژدې دخوجه امران غروله لوړي نه چي دبرتانیې په سیمه کې به پاته کیږي ،په هغه لور کښله کیږي چې مرغه چمن او دشربو چینه به افغانستان ته پاته کیږي اود نوي چمن چاونۍ او دافغان پوستي چې خلگ یې لشکر ډنډ بولي تر منځ نیمایي پوري رسیږي . دغه لیکه به بیا دریل وي ستیشن اودهغي پوښتۍ تر منځ چې دمیان بلاک په نامه یادیږي ،تر نیمایي پوري رسیږي او په داسي حال کي چي دجنوب په لور به روانه وي له خوجه امران غروسره به بیا یو ځاي کیږي .په دې ډول غوښه پوسته به دبرتانیې په علاقه کې او دغوښي په جنوب او لویدیځ کي دشوراواک سرک به افغانستان ته پرېږدي . دبرتانیې حکومت به ددغه سړک تر نیم میلي پورې مداخله نه کوي.

٦ / ددغه توافق لیک دغه پورته فقرې دهندوستان دحکومت اودافغانستان دوالاحضرت له خوا دنظر ټول عمده اختلافات چې دسرحدي سیمي په باب ددوي تر منځ پیدا شوي وو ،دپوره او قناعت ښوونکې فیصلې په ډول گڼل کیږي او دواړه دهندوستان حکومت اووالاحضرت په ذمه اخلې چې جز ۀ یاتوپه باب ټول اختلاف لکه هغه چې له دي وروسته به دهغو منصبدارانو له خوا پري غور کیږي چې دسرحدي خط دحد بندۍ دپاره ټاکل کیږي ،ددوستۍ په روحیې سره به فیصله کیږي .ددي دپار چي تر هغو چې ممکنه وي ددواړو حکومتونو تر منځ دشکونواو غلط فهمیو سببو نه له منځه ولاړ شي.

۷ / دهندوستان حکومت چې دبرتانیې حکومت په نسبت دوالاحضرت له روغ نیتې نه په پوره ډول ډاډ من شوې او غواړي افغانستان پیاوړې او خپلواک ووینې دوالاحضرت لخوادجنگي لوازموپه رانیولواو واردولوباندي به اعتراض ونه کړي ،او دوي به په خپله دغه په هکله خه مرسته ورسره وکړي .برسېره پردي ددې دپاره چې دوالاحضرت دهغې دوستانه روحیې نښه وساتله شي چې په دغو مذاکراتو کې یې ښودلې دهندوستان حکومت ژمنه کوي چې په هغه دولسو لکو کي شپږ لکه روپۍ زیاتۍ راوستل شي چې والاحضرت ته هر کال دمالېي مرستي په ډول ورکول کیږي.

هنري ماتمر ډیورنډدهندوستان دحکومت دباندنیو چارو وزیر

امیر عبدالرحمن خان دافغانستان او دهغه دتوابعوامیر

کابل دنومبر 1893.12

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

دافغانستان دڅوسوه کلن تاریخ په مطالعي سره هر انسان ته داباورپیدا کیږي چي افغان ولس ته خپل ټاټوبی تر هر څه ګران دی،هیڅکله یې دا نده منلي چي دپردو تر اسارت لاندي ژوند وکړي . له یوې خوا دافغانانودغه ملي غرور او له بلي خوا دافغانستان جیو پولیتیک موقعیت دنړۍ دټولو زبرځواکو پاملرنه،نه یوازي پدي خاطر چي ددغه سرکښ ولس دټاټوبي له طبعي زیرمو څخه دخپلو هیوادو په ګټه کار واخلي بلکه دا شوم هدف یي هم در لود چې دا سرلوړی ملت پر ګونډو او خپل غلام وګرځوي ، تر څو دافغانستان له سیاسي اوجیوپولتیکي ارزړښتمن موقعیت نه دخپلو استعماري موخو دسرته رسولو په خاطر ګټه پورته کړي.

دافغان وسل سره دنړۍ دهر زبر ځواک دښمني یا دوستي په منطقه کښي دخپلو سیاسي ،اقتصادي او نظامي ګټو دخوندي کولو پر بیاد ولاړه وه ،داحالت تر ننه هم دوام لري.

له هغي ورځي چي دانګلیسي استعمار ګر قوت داستازو پښې پخواني هندوستان ته رسېدلي او دهند دتر لاسه کولو تکل شروع سوی ،همدغه استعمارګر او زبیښا ک ګر ځواک دافغانستان دنیولو او پر هغه باندي دخپل تسلط دټینګولو خیال هم په خپلو مغذوکي ژوندی ساتلی دی.

دپرنګیانو لخوا زموږ پر پاکه خاوره دري ځله وسله وال تیری سوی چي پایله یي دلنډ وخت لپاره زموږ په هیواد کي ددوي سیاسي سلطه ګرځېدلې ده . تر کومه ځایه چي انګیزانو ونه سوه کولای دهمیش لپاره پر افغانستان خپل واک ټینګ کړي ، ددریمي جګړي په پایله کښي زموږ هیوادد انګریزانو له منګولو خلاص او افغانستان دیو آزاد هیواد په توګه په نړۍ کي په رسمیت وپېژندل سو.

نن زما دلیکني موخه په افغانستان کي دانګلیسي استعمار ګر ځواک دریو ځلو ماتو خوړلو ته ستاسو دپاملرني راګرځول ندي . غواړم ددغي مسلي په هکله دتاریخي اسنادو پر بنیاد بحث وکړم چي:

1-دافغانستان او پاکستان دداسي ژوري دښمنۍ لامل څه دی ؟

2-کېداسي هغه لاملونه چي دا دښمنۍ یې زېږولې ده له منځه ولاړه سي ؟

ددي لپاره چي دغو دو لویو سوالو ته مو ځواب ویلی وي ددغي دښمنۍ دپیدابښت تاریخ ته په ځغلنده توګه ستاسو پاملرنه راګرځوم . یو ټکی غواړم لوستونکو ته عرض کړم چي همدا لهظه زه یوه تحقیقاتي مفصله مقاله نه لیکم او نه کومه کوچنۍ رساله ،یوازي پدې ورستیو شپو او ورځو کي زموږ د هیواد په کورنیو چارو کښي دپاکستان بربنډو مداخلو او لاس وهنو مجبور کړم یو څه ولیکم ، او دا ثابته کړم چي ، پرویز مشرف دا پنجاپی جنرال پخپلو ویناوو کي صادق نه دی چي وایي : ((موږ له افغانستان سره هیڅ کومه ستونزه نلرو موږ په افغانستان کې دیوه غښتلي مرکزي حکومت ملاتړ کوو،اویا داچي وایي ، موږ تل دافغانانو سره هر اړخیزه مرستي کړي دي)) . له بلي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا غواړم دهیواد داوسنیو چارواکو او دهغوي دنړیوالو مرستندویه هیوادونو پاملرنه دغه بنیادي ټکي ته را واړوم ، اوله دوي نه تپوس وکړم : که چیرې تاسو په رښتیا غواړۍ چي افغانان په خپل کور کې په ارامه ژوند وکړي ،ددولتي دواک پر سرسیالۍ چي دافغانانودژوند، اوهیواد دویرانۍ په کچه رواني دي پاي ته ورسېږي، دا اوسنۍ تاوتریخوالۍ ورک سي، اوټولو بهرنیو اقتصادي ، علمي ،تخنیکي او فرهنګي مرستو څخه پر ځاي ګټه واخیستل سي دافغانستان او پاکستان تر منځ د دتش په نامه ډیورنډ کرښي دتاریخي لانجې حل یې یوازنۍ اوا ساسي لاره ده . تر څو داترسلو کالو زیاته پاته سوې غوټه خلاصه نسي ، افغانستان ته ستاسو مفتي او یاپور ، مالي او تخنیکي مرستي به افغان ولس ته ګټوري تمامي نسي، هر څه به برباد ولاړ سي . حتا دا ډار هم شته چي تاسو به هم دافغانستان دلیري او نژدوهمسایه ګانو په ځانګړي توګه دایران او پاکستان دپټو او ماهرانه لاس وهنوپه پایله کښې دروسانو پشان له افغانستان څخه د خپلو پښو ایستلو ته مجبور سۍ.

تاریخي حوادثو او جریاناتو دا ثابته کړي ده چي پاکستان ته یو پر مختللي او غښتلي افغانستان دمنلو وړ نه دی ،ځکه یې تل دلته دخپلو اجنټانواو نوکرانو پلاس هرڅه له خاوروسره برابرکړیدي . زه پخپله پدې باور یم چي په افغانستان کي دټولو بهرنیو لاسو هنواو افغان ولس دبدمرغیویو له عمده او بنسټیزو لاملونو څخه په 1893زکال دنوامبر په 12ورځ دامیر عبدالرحمن خان او دبرتانوي هنددبهرنیو چارو سلاکار ((هانري مار تیموردیورند)) لخوادافغانانوپر ښارګ ددغه په وینو لړلې د 2310 کیلومتره په اوږدوالي کرښي تیرېدل وه ،ددغه تور سند په لاسلیک سره انګریزانو وکولاي شول د پښتنوداغښتلي او باتور قوم پر دووبرخووویشي، په افغانستان کي دیو غښتلي حکو مت دجوړېدو مخه نیسي او له بلي خوا ددي هیواد له بدني څخه دیوه لویه ټوټه دپراخو ورشوګانو او دنګو غرولمني جلاکړي ، په تاریخ کي دا منحوس سند د ډیورند دکرښي دسند په نامه شهر ت لري.

دا هغه لعنتي لوزنامه وه چي دلوي احمدشا ه باباپلاس جوړ سوۍ افغانستان یې داسي ټوټه کړچي دکرښي ها خوا پراته پښتانه او بلوڅ غښتلي قومونه مجبور سو ل نږدې 54 کاله دانګریزانو ظلمونه او له 1947 زکال څخه بیا تر نن ورځې پوري دپنجاپي سړي خورو او وحشي جنرالانو دظلم او ستم پېټې پر اوږو یوسي ، او دخپل مورني ټاټوبي نه جلا ژوندوکړي.

زیات تاریخ پوهان او څیړونکي پدي باور دی چي دډیورنډ دکرښي لاسلیک په هغه وخت کي کله چي عبدالرحمن خان دافغانستان دسیاسي او نظامي ناخوالو شرایطو سره لاس په ګریوان و پر هغه په زور ومنل سوه . مګر حقیقت دادی کله چي پرنګیانو په مخامخ جګړه کي ماته وخوړل او له افغانستان څخه وتلو ته مجبور سوه ، له دې ډارنه چې افغانان به په برتانوي هند کي دپرنګیانو پر خلاف ملي تحریک وهڅوي او یابه تزاري روسیه وکولاي سي دافغانانو په مرسته دافغانستان له لاري هند ته درسیدو پلان عملي کړي ، انګلیسانو پرېکړه وکړه چي عبدالرحمن خان له نظامي او سیاسي پلوه تر تهدید لاندي ونیسي، تر څو هغه مجبور سي اودداسي یوه تړون لاسلیک ته غاړه کښیږدي چي په هند کې دافغانستان دلاس وهنواو دتزاري روسي دنفوذدپراخوالي امکانات لږ کړ. انګریزانو دمخه تر هغه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دډېورنډ دلوزماني په باب دافغاني مقاماتو سره خبري وکړې دوي دافغانستان په سرحداتو کې وضعه په خپله ګټه مغشوشه کړه ،،دوي په سرحدي سيمو کې دقومونو تر منځ خونړۍ جګړي پيښي کړې او قومونه يي يو دبل په مقابل کې دورول . زما په عقيده په هغه وخت کي دديورند کرښي دا رول ولوباوه او دافغانستان دسياسي اغېزي سيمه دومره کوچنۍ سو ه چې خپله عبدالرحمن خان هم ددغي نقشي په ليدلو حيران پاته سو ،اوله بلي خوا دکرښي بل طرف ته پراته قومونه چې ددي سند دلاس ليک سره يي سخت مخالفت ښکارکړ هم له عبدالرحمان خان څخه خوابدي سول ،داډول حالت او مناسبات دانګليسانو په ګټه واوهم په قبايلي سيمو کي ددوي دسياسي نفوذ دپراختيااصلي لامل وګرځيد.

تاريخ پوه پوهاند عبدالحی حبيبي دغي لوظنامي ته تحديد نامه وايي او هغه عبدالرحمن خان ملامتوي ، حبيبي صاحب وايي عبدالرحمن خان بيله دېنه چې دولس او قومي مشرانو سره جرګه سي او دهغو ي نظر وغواړي پر خپل سر يې دا سند لاسليک کړ هغه ليکي : ((ديګر ازکارهاي سياسي که امير بدون خواهش يا تصديق جرګۀ مردم افغانستان انجام داد،ودر تاريخ افغانستان مسوليت بزرګ رابذمت شخص وي مي اندازدامضاي يحديد نامه ديورند است که بادولت هند برطانوي سرحدات شرقي وجنوبي افغانستان را تحديد کرد،لوي استاد وروسته ليکي :وزير خارجه هند هانري تيمور ديورند برياست کميسيون تعين حدود سرحدي به کابل امد،واعضاي اين کميسيون کلنل اليس وکپتان مانريس اسمت ، مستر کلارک ومستر واللد وچند نفر هنديان ديګر بود. مذاکرات سياسي در کابل با خود امير آغاز شد،ودر نتيجه تحديد نامۀ منحوس ديورند امضاګرديد ...که به موجب آن خط سرحدي ديورنداز حدود بلوچستان تا چترال وواخان تعين ګرديد،وخاک هاي چمن ،پښين ،چغۍ ،وزيرستانوبلندخيل وکورموپاراچناروافريديوباخوروسوات وبنيروديرر وچيلاسوچترال که از بقاياي خاکهاي افغاني بود ،از افغانستان جداوبه هند شامل شد)) . اريخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه . ۱

زموږ دهيواد يوبل تاريخ پوه او څېړونکۍ ښاغلۍ غوث خيبري پخپل ((پښتانه دکلتوري ښکيلاک په زنځيرونو کي)) دا مسله داسي څېړي : دامير عبدالرحمن لخوادډېورند کرښي دتړون ياسند دلاسليک له امله دټولو نه غټ زيان يوازي پښتون قوم ته ورسيد...)) ۲ . ددې کرغيړني کرښي پايله دپښتون واحد قوم توکړې کېدل او دستر احمد شاه باباپه لاس د نوي جوړ سوي افغانستاندتاريخي خاوري تجزيه وه.

اوس راځو دې حقيقت ته ، دا کرښه لکه مخ کښي چي ورته اشاره وسوه يوازي يو کس لخواچې هغه دافغانستان امير و بيله دينه چې دافغان ولس او يا ددوي له استازو سره سلا او مشوره وسي لاس ليک سوه ، ددې کرښي دلاس ليک کولو سره دبل هيڅ افغان اراده نه وه او نه هم دلاس ليک کيدو تر وخته حتا ددربار جګپوړي پدي خبر وه چي داسي يوه منحوسه لوزنامه به لاسليک کيږي . همدا تاريخي دليل دې چي ددي کرښي منل دافغانستان لپاره دقبول وړنه دی .که پخپله دامبرد خاطراتو پاڼي راواړوو د هغوله لوستونو نه دې پايلي ته رسيږو،چې دانګريزانو تحديد او يا دسرحد ي ځيني قومونو څخه دامير خوابدې ددې لامل وګرځيدل تر څو دا توره کرښه لاسليک سي ؛ چې په هر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حال ډیر ژر دامیر سدبیا سرته و رغلې . دبیلګي په توګه کله چي امیر دکرښي نقشه له بر تانوي هند څخه وغوښتل او نقشه يي وليدل ،هغه هک پک پاته سو .هغه ددغي نقشي دليدو په هکله دخپلو خاطراتو د دوهم ټوک په157 - 158 مخونو کښي داسي ليکي ((وزير ،نوی چمن او هلته داورګاډي ستيشن ،دومندو ټوله علاقه اسمار ،چترال او په منځ کښي يې ټولي مځکي دبرتانوي هند په لوري په نښه سوي دي)) . ۳ پوهاند کاکړ او نوروڅېړونکو پدي اړوند پخپلواثارو کي څوځله دا په ګوته کړېده چي امير ددغه سندتر لاسليک وروسته هيڅکله هم دا نه ده منلي چې دا قومونه به له افغانستان څخه په دايمي ډول بيل سي . يوه ټکې غواړم په ګوته کړم دزبرځواکونو دسياسي موخودپلي کولو دميتودونوپه نظر کې نيولو سره دامسله هم دانسان په فکر کښې راګرځي ددې لپاره چې امير عبدالرحمن خان او داوسني ډيورنډ کرښي ها خوا پرتو قومونو تر منځ اړيکې خړ پړ شي تر څو امير پر هغوي دخپل نفوذدساتلو په موخې فشار راوړي ،مګر خلک ياغي وې دغه حالت راپيداکول هم په لوی ګمان سره دانګريزانولخوادخپلو پلانو دپلي کولو لپاره راپيدا شو. انګريزانو دځينو ملکانو او روحاني ملايانو په وسيله خلک دامير پر خلاف راپارول تر څو دامير له امرونوڅخه سرغړونې وکړي ؛دغه سرغړونې امير يوله هغو لاملو څخه بولي چې ګواکي ده غوښتل دڅه مودې لپاره ځان دهغوي له شره خلاص کړي . متاسفانه امير پدغه ټکي نه پوهيده اونه يي هم داهل خبرهو سره مشوره کول.

که څه هم امير عبدالرحمن خان له انګريزانوڅخه نارازه و، ولي متاسفانه دخپل اقتدار دساتلو په خاطر يې دا جرات نسو کولاي دانګليسانو په مقابل کي په ځغرده دوريږي او دخپل هيواد دملي ګټو څخه په ټينګه دفاع وکړي، دمثال په توګه هغه دخپلو خاطراتو ددوهم ټوک په 159مخ کښي ليکي : ((انګريزان وايي چي مونږ دافغانستان په لور نورو مځکو ته ضرورت نلرو،مونږ يوازي غواړو چي افغانستان يو پياوړې شاهي مملکت وي . خو بلي خوا دبلوچستان دخواجه په غونديو کي دتونل ايستل غواړي ، چي دهغه لاري داورګاډي پټلۍ زمونږ ملک ته را ورسوي ،لکه چي زما په کولمو کي چاړه وهي)) ۴. مګر امير دغه چاړه وحلو په هکله انګريزانوته په خپله هيڅ ندي څرګند کړي . داسي ښکاري چې امير دانګليسي امپراتورۍ اوپه افغانستان کښي دهغوي دنفوذ دپرتاختياااو لاسوهنوپه هکله کومه ثابته پاليسي او معين دريز نه درلودهدا دليل وچې دامير لخوا کله کله په پټه د توريو ،وزيرو،اپريدواو مومندو خلک هڅول کېده چي دپرنګيانو پر خلاف حملي وکړي او دهغوي پوستي له منځه يوسي ،مګر کله چې دنګريزانو وکولاي شول همد قوم دده په مقابل کې ياغې کړې بيله تحليل اودحوصلې نه کار اخيشتلو څخه يې دهغو نه داسي خوابده شول چې ددې خوابدۍ جبران تر اوسه هم نشي کيداي . انګريزان هم دډيورنډ لاين دکرښي دلاسليک کولويو له ستر لاملوڅخه دځان په وړاندي ددغو قومونو او ولسونو سرکښي او مخالفتونه بولي کوم چي امير هغوي ته په دغه سيمه کي راپيدا کړي وه،مګر دوي پدغه څرګندونه کې رښتيانه وايي دوي غوښتل ددغه سند په لاسليک سره په برطانوي هند کې دروساونو دمداخلو مخه ونيسي اوله بلي خوا پښتنا جلا کړې .ددغي کرښي په لاس ليک سره دامير او پښتنو تر منځ اختلاف نور هم غښتلې کړې ،لوي افغانستان په يوه وړوکې هيواد بدل کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقیقت خو دادی چي ددیورند دکرښي په ټاکلو سره دبرتانیا اساسي او سیاسي موخه داوه چي دختیځ او سهیلي افغانستان په قبایلي سیمو کي دافغانستان دددولتي اغېزې دشته والي مخنیوی وکړي . ددغي اغېزې دمخنیوي هدف دا نه وچي دورځنیو عادي تبادلي ،راشه درشي ،سوداګری ،ټولنیزو دیني او مذهبي مراسیمو په سرته رسولو کي خنډ وګرځي . خو انګریزانو دا غوښتل چي قبایل دخپل مورني هیواد څخه جلا کړي او پدي توګه دبرتانوي حکومت پر ضد دمقاومت او وسلوالو حملو ځواک کمزوری کړي.

ځکه انګلیسانو پر امیر دخپل سیاسي او نظامي فشار دراوړلو تیره څوکه دغه ټکي ته راوګرځول چي دافغانستان څخه دا قبایلي سیمي چي دپرنګیانو په مقابل کي تل بغاوت کوي له خپل مورني هیواد نه غوڅي کړي ،متاسفانه دعبدالرحمن خان دضعیف سیاست له مخې ددي کار جوګه هم شول . زموږ ټول تاریخ پوهان او څېړونکې په یوه نظر دا څرګنده وي چي امیر عبدالرحمن پر خپل سر دانګریزانو سر ه دا کرښه لاسلیک کړه . ځکه هیڅ داسي یو سند نسته چي هغه دي ددې ښکارندوي وې چي دډیورنډ دکرښي دسند په لاس لیک کښي دي دافغان ولس او یا ددوي دنماینده ګانو نظر غوښتل سوی وې.

پدې هکله زموږ مشهور تاریخ لیکونکی غبار صاحب لیکي : دیورند با شش نفر افسر به کابل رسید .... مدت اقامت این هیئت در کابل متجاوز از 40 روز طول کشیدومذاکرات غیر دوستانه به سردي وکندي پیش رفت در حالیکه سپاه انګلیس مقابل سرحد افغانستان در حالت تیارسی بود .پشنهاد انګلیس اینطور خلاصه میشد : یا بر عهد نامه مرتبه انګلیسي ونقشه مدونه انګلیس امضا ګذاشه شود ،ویا مناسبات دولتین منقطع وبه عبارت اصلي جنګ طرفین مشتعل خواهد شد ، شق سوم وجود نداشت،اینجا بود که امیر عبدالرحمن خان در معرض امتحان سختي واقع ګردیدودر نتیجه نشان داد که او طوریکه مردم افغانستان انتظار داشتند شخصیت آهنین واز خود ګذري نیست. امیر در در طي مذاکراتي که با دیورندنمود، ودر افغانستان منتشر نګردید،بلغزید ویکبار دیګر در تاریخ مسؤلیت بزرګي بر دوش ګرفت او طبق معمول بدون راي ګیري از مردم افغانستان ویا نماینده ګان انها وحتي بدون مشوره باماموربن ودربار خود بر این معاهده امضا ګذاشت . افغانستان در مسیر تاریخ 688 مخ ، ۵

که څه هم امیر پسله هغه چي معاهده یي لاسلیک کړې وه یوه مشوره تي جرګه چې فرمایشي بڼه یې در لوده راوغوښتل ، ولي دا هغه وخت و چي کار تر کار تیر سوی و . امیر پدغه جرګه کي وینا وکړه دهیواد دشمالي ،غربي ،له چین سره شرقي پولي او انګلیسانو سره دهیواد دسهیلي او شرقي پولو ټاکلو په هکله یې تشریفاتي معلومات ورکړل ، هغه وویل ددي لپاره چي په دوستی کي ژوند وکړو لازمه وګڼل سول چي دولتي حدود وټاکو، دا کارمو زما په کور کښي وکړ . که څه هم په همدغه فرمایشي جرګه کي دغبار صاحب په وینا دغونډې دبرخه والو له نامه څخه یوه وینا چي له پخوا نه برابره سوې او لیکل سوې وه دغونډې دیوتن برخوال لخوا امیر ته ورکړه سوه،چي هغه وینا بیا پخپله امیر ولوستل،په دغه وینا کي دامیر دغه کار ته دافغان ولس په ګټه دیوه حرکت نوم ورکړه سوی و اودمعاهدي دلاسلیک څخه ننګه سوي وه . همدلته باید په ډاګه سي چي ددې غونډې برخوال د هیچا لخوا دغي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډي ته نه وه ټاکل سوې ،دلته هغو کسانو ګډون درلود کوم چې له دربار سره په تړاو کې وه او تل ددربارلخواتشريفاتي غونډوته رابلل کيدل ؛ او له بلي خواداکرغېړنه لوزنامه لا پخوا لاسليک سوې وه ، که احيا نأ دکوم چا افغاني غيرت په ښور راغلی واي او مخالفت يې ښکاره کړي واي ،ددوي مخالفت کوم رول او ارزښت نه درلود . دغونډې دګډون کونکوپه هکله تاج التواريخ دلمړي او دوهم ټوک 421 او422 مخونو ته مراجعه وشي ، ٦

داسنادو په مطا لعي سره داسي معلوميږي چي عبدالرحمن خان دډيورنډلاين دکرښي هاخوا پرتو يو شمير قومونو څخه خفه و او هغه يې ياغيان بلل ، دهغه دا شان احساساتي او غيرمسولانه برخورددډيورنډ دکرښي سره موافقي يو له عمده لاملوڅخه ګڼلاي سو. سره له دې چي امير دډيورنډ دکرښي سره دواړو خواو ته دپرتو قومونو مخالفت دسر په سترګو وليد مګر دغه مخالفت او مقاومت ته يې کوم ارزښت ور نکړ ؛ځکه چي هغه ته دخپلي واکمنۍ مسله تر هر څه زيات ارزښت لرونکې وه ؛ دحيرانتيا ځاي دا دی چي امير پخپله دبرتانوي هند له وايسرانه غوښتنه کړې وه چي هغه عالي جناب دي په خپله خوښه په نقشه کي هغه ځايونه اوسيمي په نښه کړي چي ضرورت ورته لري . پدې اړه امير پخپل ژوند ليک کښبي داسي ليکي : ((از فرمان فرما خواهش نمودم نقشه به جهت من بفرستد،وخطوط سرحدي را بطوريکه خودشان ميخواهند معين نما يند روي نقشه مذکور تخمينا مشخص کنند تابدانم کدام نقاط ياغيستان را خيال دارند تحت نفوف ودر حيطه اقتدار خود بياوريد.)) تاج التواريخ ،امير عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 417 مخ ، ٧ که دا تړون دچوکۍ دساتلو، دډار يا ځيني قومونو څخه دخوابدۍ او يا بل کوم دليل پر اساس لاسليک سوی دی دا)) 112 ((کاله کيږي چي ددې سياسي تيروتني او خطا په وينو لړلی دروند پېټی ټول افغانان او دکرښي هاخوا پراته قومونه پر اوږو وړي . دا سل کاله تير سوه خودا دناسور زخم جوړ نه سو.

دکرښي هاخوا پرتو قومونو ته دډيورنډ کرښه هيڅکله دزغم او منلو وړنه وه . مولوي محمد ظاهر شاه وزير پخپل اثر کي ليکي : دډيورنډ دکرښي دنه منلو په خاطر دوزيرستان څخه يوه (570) کسيزه ډله دملا پيوند ،مولاناهمزالله خان او قاضي حاجي محمد په مشرۍ چي څو تنه ښځي هم پکښبي شاملي وې دجرګي په ډول حتي دننواتي په توګه کابل ته ولاړه چي هلته دامير سره دډيورنډ دکرښي په اړه خبري وکړي ،او نوموړی لدې لاري نه بيرته راوګرځوي اود پرنګيانو دظلمونواو ناروا حال ورته بيا کړي ، ليکن جرګه په نهيلی او ناکامۍ بيرته راوګرځيده او امير ورسره دليدني کتني وخت ونه موند.

کله چي جرګه بيرته تش لاس راوګرځيده نو دوزيرو او مسيدو قومي مشرانو په جرګه کي پرېکړه وکړه چي دکرښي دماتولو او بي ارزښته ګڼلو په مقصد به پښتانه پر پرنګيانو باندي مرګوني ګذارونه کوي ،لومړۍ حمله يې پر واڼه باندي وکړه اوپه دي حمله کي يې 1763تنه انګليسان ووژل . دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه ٨

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالرحمن خان په خپلو خاطراتو کې اعتراف کوي چې پښتانه دډیورنډدکرښې دلاس لیک پر خلاف مقاومت کوي ،هغه لیکې : ((اگر چه لردلنسدون درماه جون 1894م وقتي که ازهندوستان حرکت مینمود ،نطقي نموده از قراریکه شنیده ام اظهار داشت که این قرارداد به جهت این داده شده است که طوایف سرحدي دیگر اسباب زحمت دولت هند برتانوي نشوند،ولیبر خلاف اظهارات او بر طبق اظهارات من جنگ چترالوجنگ باجوروجنگ ملاکندوجنگ وزیري وجنگ افرېدي تماماً بعد ازتاریخ مذکور با همین طوایف سرحدي که در حوزه اقتدار دولت انگلیس آمده بودندحادث گردیده ،چرا که انها دیگر امیدي ندارندکه تحت حکومت حکمران مسلماني در آیند ونمي خواهندمطیع حکمراني انگلیس ها بود باشد.

یو تریخ واقیعت چې لوستونکی یې دافغانستان دسرحدونو دټاکلو ،یا دروسانو او انگلیسانو سره دسیاسي چال چلند په هکله دعبدالرحمن خان خاطرات مطالعه کړي لیدل کیږي چې امیر دقوي او غښتلي عزم خاوند نه و ، هغه افغاني شهامت اوملي غرور دخپل واک او په خپل قلمرو کښې که څه هم کوچنې وي دارامي دساتلو پلوی و،هغه دهغه ځایه بیزاره و چې له مرکزنه لیري پروت و اویاهلته خلکو دمرکزي حکومت په مقابل کښې بغاوت کاوه ،سره له دې چې دامیر په مقابل کښې په ټولو بغاوتو کښې دبهرنیو هیوادو لکه دروسي امپراتوري او انگریزانو لاس و. عبدالرحمن خان پخپلو خاطراتو کښې زمادخبري سپیناوي داسي کوي ،هغه لیکې : ((... درباب ولایت داخان که جز مملکت من گردیده بود قراردادم که تحت محافظت دولت انگلیس باشد ،چراکه ولایت مذکور از کابل بسیار دور واز مملکت من فرد افتاده بودواز این جهت خیلي مشکل بود که ولایت مذکور را به خوبي مستحکم نمایم)). تاج التواریخ ،امیر عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 420 مخ ۹

انگریزانو د ا ولس هیڅ وخت پر ارامه ندي پرې ایښی تل یې په یوه او بله بهانه هلته پوځونه ځاي پر ځاي کړي دپښتنواو بلوڅود قومونو دقوت او غرور دماتولو هڅه یې کړې ده .دهندي برتانیادبهرنیو چارو مرستیال وزیر((دینس بري)) په سیمه کښې د انگلیسي استعمارگرودسیاست څخه د1923 زکال دمارچ په پنځمه نیټه دیوي وینا په ترڅ کې دهند پر ثابته او نه بد لېدونکې څارنه باندي ټینګاروکړ او ویي ویل : ((هغه څه چې هند یې لري بایدپخپله دهند په لاس کې وي)) . ده عقیده لرله چې دابه له خطره ډک کاروي که قبایل ((په خپلو ناوړه پخلنځیوکي آزاد پرېښودل سي او مورِ ته نایابه ستونزي را پخي کړي)) . شلمي پېړی تر نیمایي دافغانستان دبهرنیو اړیکو تاریخ لوډویک اډامیک لیکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ ، ۱۰

دینس بري غوښتل چې دمسودو قوم په زور تر کنټرول لاندي راولي اودا خبر ه یې په جار کوله . د1922زکال په دسمبراود1923زکال په جنوري کې هندي پوځونو پر مسودو خورا کلکي حملي وکړې، پر سرحد باندي داسي ستر هوایي عملیات هیڅکله هم نه وه سوي . ددغي هوایي حملي په پایله کې 20 نفره په شهادت ورسیدل ، 30 تنه زخمي سول او تر دو زرو زیات حیوانات له منځه ولاړل . داچې دپرنګیانودا وحشانه حمله دقومونودکلک غبرګون

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره مخامخ سول او پرنګیان دېته اړسوه چي دا حمله یوه تیروتنه او سهوه وبولي،دقومونو څخه بخښنه وغواړي او دوي ته اړول سوی تاوان ورکړي ،پخپله دانګریزانو دویري او ډار ښه بیلګه ده.

دانګریزانو دا حمله 1923زکال دجنوري په(31 مه) دافغانستان دحکومت لخوا په رسمي بڼه په کلکه وغندل سوه او دا عمل یې د1921زکال دانګلیس_ افغان دتړون پر (11مه) ماده او هغه لیک باندي ښکاره تیری وباله کوم چي سرهنري،ددي تړون دیوي برخي په توګه لیکلی و.

دا ډول مخالیفتونو دهند تر آزادۍ او پاکستان تر زیږېدو پوري په خپل ټول قوت او شدت دوام درلود .کله چې برتانوي هندپر دو برخو پاکستان او هندوستان ویشل کیده انګلیسانو په عجیبو او غریبو مهارتو، بهانو وکولاي شول چې په افغانستان کي دهغه وخت دحاکم دولت له بي غورۍ نه دډیورنډ دکرښي ها خوا پرتو قومونو سرنویشت په نامعلومه حالت کې پاته سو . دډیورنډ دکرښي سهیلي او ختیځ پلو ته دپرتو دپښتنو او بلوڅو مشرانو قومونو د خپل سرنویشت دټاکلو په لار کښي په کلونو کلونو زندانونه او تبعیدونه ګاللي دي او دخپل قوم دآزادۍ بیرغ یې اوچت ساتلی دی.

کوم وخت چي دهند وایسرا((لاردمونت بټن)) دهند دوېشلو پلان خپور کړدهغو سیمو په اړوند چې دانګلیسانوتر مستقیمي ولکې لاندي وې څه نه وو ویل سوی .کله چي دافغانانو لخوا دغه مسله او دسرحد دخلکو غوښتنه پرنګیانو ته وړاندي سوه ،دبرتانیا حکومت داسي وښودل چي ګواکي اوس ناوخته دی ،ځکه دهند دویش مسله د برتانیا له پارلمان څخه تیره سوې ده ،دغه موضوع به ریفر نډم ته وړاندي کړو. د1947زکال داګست په 15ورځ دهند له ویش څخه وروسته ددو هیوادو جوړېدل ، هند او پاکستان اعلان سول او دسرحدي خلکودسرنویشت دټاکلو لپاره دریفرنډم اعلان وسو.

دغه ریفرنډم 1947م کال دجولاي دمیاشتي پیل او لس ورځې یې دواوم درلود، دانګریزانو لخوا په ډیره خاینانه توګه پلی سو یعني لومړی خو سرحدي خلکو ته دوه انتخابه وه پاکستان او که هند، له چاسره غواړي یو ځاي سی ؟ بله لار نه وه پرېښودل سوي چي انتخاب یي کړي،پداسي حال کي چي بایدهرومرودافغانستان نوم هم باید هلته ذکر سوی واي ، ځکه دا سیمي له افغانستان څخه هغه وخت جلاسوي وې چي دغو هیوادو وجود نه درلود،نو دکوم قانون ، انصاف او منطقو له مخي پښتنو او بلوڅو ته وویل سوه چي دهند او پاکستان په منځ کي یو انتخاب کړي ؛ بله دا چي ددغه ریفرنډم په خاینانه مفهوم دسیمي سیاسي ګوندونو، دقومونو مشران لا له پخوا پوه شوي وه ځکه یې دریفرنډم سره پریکړون اعلان کړه . انګریزانو دلته هم دمذهب څخه ناوړه استفاده وکړه اودپاکستان په پلوې درایو ورکولو صنوق وبغل ته یې دمسلمانانو مقدس کتاب قرانکریم کښېښود او همدا شان دولتي ټولودولتي مامورینو او دوسله والو قواو مربوط کسانودانګریزانوپه دستور هغه صندوق ته رایه واچول کوم چي وبغل ته یې دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدس کتاب پروت و ،دريفرنډم پايلي چي هر ډول وي دافغانانو اودکرښي هاخوا ټولو پرتو قومونو دقبول وړ ونه ګرځېدې او هغوي ددغو پايلوسره ورسر غوڅ مخالفت اعلان کړ.

دپښتنو ستر مشر خان عبدالغفار خان د1967زکال دسپتامبر په لومړۍ نيټه دپښتونستان دورځي په مناسبت په يوه وينا کي وويل : فيلډ مارشال ايوب خان ادعا لري چي دپاکستان له جوړېدو مخکي په شمالي صوبه سرحد کي ريفرنډوم وشو .زه دا په کلکه ردوم . لومړۍ ،دريفرنډم ناروالوبه دبرتانيا دحکو مت له لوري په هغو مسئلو باندي پيل شو چي زموږ ددلچسپۍ وړ نه دي.

دوهم : هغه دمحدودو رايو پر اساس و،يعني يوازي دصوبه سرحد په اداري ساحو پوري منحصر و،چې په سلو کې نه ځلوېښت دهغو سيمو اوسېدونکو په دغه په اصطلاح ريفرندم کې برخه واخيسته دازاد سرحداوبلنچستان په سيمو کې اصلاً په ريفرندم څوک خبر شوي هم نه دي.

دريفرندم پايلي داسي وې:

دصوبه سرحد ټولي رايي 572798

دپاکستان دالحاق په ګټه 289244 رايي

دهند دالحاق په ګټه 2874 رايي

دټولورايي ورکونکو شمير 292118

دنه ګډون کوونکو شمير 280680

يعني دصوبه سرحد دخلکو له جملي نه هم په سلو کې يو پنځوس کسانو په ريفرندم کي برخه اخيستي وه .مروټ فضل الرحمن ،په افغانستان کې دکمونيزم ظهور او تکامل 273مخ . ۱۱

دريم : پر رايو ورکولو باندي څارني او لار ښووني هيڅ وجود نه درلود.

څلرم : په راي ورکولو کي زياته لاس وهنه وشوه.

پنځم : په راي ورکولو کښي زياتو پښتنو برخه نه وه اخيستې.

افغانستان هم په خپل وار سره دانګريزانو لخوا اعلان سوې ټول پوښتنه يوه غولونکې کړنه وبلل او هغه يي په کلکه وغندل. دريفرنډم په هکله يي دټولو افغانانو نيوکي او غبرګونونه د((لاردمونټباټن)) تر غوږو ور ورسولې ، مګر پرنګيانو دافغان ولس پر ټولو غوښتنو سترګي پټي کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیسانو په دغه سیمه کي دخپل سیاسي ،نظامي واک او نفوذ دساتلو په منظور همیشه تلاش کاوه چې دافغاني پاچاهانو سره نیک روابط او ښې اړیکي ولري، پدې منظور یې دلاندي دریو میتودنو په پلي کولو سره دافغانستان په اړوند سیاست پر مخ بیوه:

اول : هرکال دمعینو مالي مرستو تر سره کول

.

دوهم : دافغانستان دبهرني سیاست واک پلاس کي درلودل ،یعني که به افغانانو انګریزانو ته ماته هم ورکړه متاسفانه دوي تل توانېدلي دي چې په افغانستان کي داسي څوک د سیاسي واک پرګدۍ کښېنوې کوم چې دهغه دحاکمیت په وخت کي دافغانستان دبهرنیو اړیکو دټینګولو صلاحیت تر ډیره دبرتانویانو پلاس کي و.

دریم : افغانستان ته پر ټولو وارداتو ،په ځانګړې توګه دهغو وسلو پر راوړلوکوم چې دبرتانوي هند له لاري افغانستان ته راوړل کېده ثابت کنترول . دا هغه دري اصله وه کوم چې پرنګیانو دافغانستان سره په اړېکو کښي تل په نظر کي نیول.

دانګلیسانو داسیاست داماناالله خان تر واکدارۍ دوام در لود . خو دغه حالت دامان الله خان لپاره دزغم او منلو وړ نه و ځکه یې پرېکړه وکړه چې هیواد په کامله توګه دانګریزانود سیاسي او نظامي استعمار له منګلوڅخه خلاص کړي.

اوس دغه ټکي ته یوه لنډه کتنه کوو چې دا سند دنړیوالو نورمونو پر اساس څومره داعتبار وړ یو سند دۍ:

الف : دا سند یوازي او یوازي دیوه شخص لخوا لاسلیک سوۍ دۍ ،هغه څوک چې دا سند یې دخپل ولس دارادي خلاف امضاکړې و مړ سو . دنړیوالو قبول سو قوانینو پر اساس ددولت نوۍ واکدار داحق لري چې زاړه تړونونه بي اعتباره اعلان کړي، داشان مثالونه دبشر په تاریخ کي په لسهاو لیدل کیداي سي . څنګه دا قبوله سي چې دبرتانوي هندسره لاس لیک سوۍ سند دي هرو مرو تر کومه چې دپاکستاني چارواکو زړه غواړي اعتبار ولري؟

دهغه تر استعمارلاندي هیواد او س اثار هم نشته ،منطقي به وي ؟ هغه دولتي جوړښت چې اوس دمځکې دکرې په حدودکې هیڅ وجود نلري ،لوزنامي دې پر افغان ولس وتپل شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې نااندریزي کرښي دلاسلیک له ورځي څخه راپدې خوا دنړۍ دمختلفو پوهانو لخواګڼ شمیر څېړني تر سره سویدي ،دداسي څېړونکو غوځ اکثریت په خپلو تحقیقاتي مقالو او لیکنو کښي ددې توري کرښي دناقانونیت ثبوت واضح څرګندکړ یدی . دداسي څیړنو په ډله کي د هولډیچ (1910 -- 1901) او بارټن (1939) څېړني ډيري مهمي او دژور غور او تحقیق وړ دي چي د ((لویي دوپري))په کتاب ،((افغانستان)) کي یې بشپړه یادونه سوې ده.

((اولف کیرو))چي دهغه کتاب ،((پټهان)) له دوه مخې ،ریا او دروغو نه ډک دی ،ولي په وروستۍ برخه کي یې هڅه کړې چي رښتیا ووایي ،هغه لیکي ((. . . دا رښتیاده چي پدې تړون کي کرښي ته دهندوستان پوله نه ده ویل سوي ،مګر دامیر دډومینیون کرښه ده چي دهغي شاته به هیڅ لورۍ دلاس وهني حق نه لري)).

فریزرټایټلرپه خپل ((افغانستان)) نومي کتاب کي پدي هکله یادونه کوي چي ((دډیورنډ کرښه له ایتنو ګرافي ،ستراتیژي او جغرافیایي نظره بي منطقه کرښه ده . هغه داباسین داوبه خور اساسي کاسه پرې کوي،یوملت په دوو برخو ویشي او حتي قومونه سره بېلوي)).

دپیښور پوهنتون دمنځنۍ اسیا دڅېړنو مشر ډاکتر عظمت حیات خان د((ډیورنډ لاین))په نامه کتاب کي لیکي چي : ((...دافغانانو ادعاوي پر دې فرضیه ولاړي دي چي پښتانه له دوي سره قومي ،ژبني ، دیني ،دودیزي ،تاریخي اوجغرافیایي ریښې لري .دهغوي بنسټیزه ادعا داده چي په افغانستان باندي دډیورنډ تړون په زوره تحمیل سوی،او امیر عبدالرحمن خان په داسي حال کي له انګریزانو سره پدې اړه خبري کولې چي له کورنیو او بهرنیو فشارونو سره مخامخ و. ځکه نو دا کرښه دهغه تړون پر بنا بي اتباره ده . ډاکتر حیات خان بل ځاي راوړي چي دویانا دکنوانسیون ((دوه پنځوسمه ماده)) تصریح کوي ((یو تړون که چیري دنړیوال قانون پر خلاف په زور او یا دزور په ګواښ تر لاسه سوی وي ،د اتبار وړ نه دی ، له نړیوال قانون سره سم په عمومي توګه اقتصادي او سیاسي فشار د((زور)) دتوکي په مفهوم کي شامل دی نو له دي کبله د افغاني او افغان پلوه سرچینو لخوا دډیورنډ تړون بې اعتبار بلل سویدی.

یو برازیلی سیاست پوه پوهاند ایکولي (Accioly) پخپل یو لیکل سوي اثر دبین المللي قانون نومي کتاب کښي راوړي ((نوي ملکونه نوي شخصیتونه لري،پخواني تړونونه له هغو سره ندي لاسلیک سوي . یو بل عالم انزیلاتي (Anzilotti)لیکي بین المللي تړونونه مشخص خصو صیتونه دي چي له یوه نه بل ته انتقال کیداي نسي . که چیري یو ملک دبل ملک لخوا ونیول سي پر لومړي ملک باندي تړونونه تحمیل کیداي نسي . پوهاند فرانکویس (Francois) دهالنډ دهاک نړیوال قانون پوه وایي : هغه حقوق او وجایب چي دداسي تړون پر اساس منځته راغلي وي بل میراثي ملک ته په وراثت نه رسیږي . کاولیري (Cavalieri) پدې عقیده دی چي داصولو له مخي که پخوانی دولت له منځه ولاړ سي دهغه وجایب او حقوق هم ورسره له منځه ځي .او کله چي یوه برخه له یو ملک نه بیله سي دا برخه باید په آزاد ډول دخپلو تړونونو په باب خبري وکړي . عبدالرحمن پژواک د((خپل پښتونستان))دکتاب 48 مخ . ۱۲

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه خو دسرحدي ايالت والي كماندړ خليل الرحمن پر دغه تاريخي واقعيت باندي په اعتراف سره ژورنالستانواو دپژواک خبري اژانس سره په يوه مرکه کي وويل چي دډيورنډ دکرښي وخت څه موده وړاندي پوره سويدی ،پاکستان بايدله افغانستان سره پدې اړه له سره لوظنامه وکړي . پدې هکله دپژواک خبري اژانس دروان 1384هجري شمسي کال دتلي په څلورمه نيټه دپاکستان دکورنيو چارو دپخواني وزير نصرالله بابر سره په مرکه کي پوښتنه وکړه . نصرالله بابر په ځواب کي داسي وايي : لومړی بايد درته ووايم چي دډيورنډ دکرښي لوظنامه موږ دخپل حکومت پر مهال په 1967زکال کي له سردارمحمد داودخان سره تازه کړې ده چي دهغه دلاسليک سره موجوده ده ،په دې لوظنامه کښي ويل سوي ووچي((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنگه چي اوس ده))،او پکي وخت نه ووټاکل سوی . دا ښاغلی جنرال په قهريږي او خپلو خبرو ته ادامه ورکوي وايي : ((زموږ نااهله مشران په داسي بيانونو سره ددواړو هيوادونو او ولسو نو تر منځ تاو تريخوالی ډيره وي)) . دخندا وړ خو داده چي بابر دغه اوسني حالت ،دافغانستان او پاکستان روابطوته ولي دځان په گټه ددوستانه اړيکو نوم ورکوي ،متل دی وايي ((شل يې مړه کړه دی يې لا بدي نه بولې)) ،دا اته پنځوس کاله دوي دخپلي دښمنی او تاريخي عقدو دسرته رسولو په خاطر افغان ولس ته دسر په کاسه کي اوبه ورکړي او دکرښي هاخوا قومو سره يې چي څومره اړين بللې ناروا او تادا کړې ده. ولي متاسفانه په زياته سپين سترگی جنرال بابر داټول دوستانه لورې يني بولي دغو مناسباتواو اړيکو ته چې هره ورځ سړي وژونکی او ډاراچوونکې راليږې اويا له هغوي نه په يوه او بل نامه ملاتړ کوي دوستي وايي.

زما لپاره دا جواب که څه هم يو وزير ويلی دزيات اهميت وړ دی . لومړی ښاغلی بابر دپاکستان ديوه جگپوړي پخوا ني چارواکي په توگه چي په افغانستان کي دخپل بل سيال حميدگل پشان دشرارت او فساد اچولو او زموږ په هيواد کي دکورنی جگړي داور دلمبو دپيل او تازه ساتلو يو له اصلي عاميلينو اوعلاقمندانوڅخه دی دا اعتراف کوي چي دا کرښه ده ، نه دسرحدونو تعين . او دوهم داچي داجناب قانع دی چي ددغي لعنتي کرښي پر سر دلاسليک سوي سند داعتبار موده رښتياهم دولس کاله پخوا تير ه سوې ده . اودبله پلوه دټولو افغانانو پام دغه ټکې ته را اړه وم چې داښاغلی وايي موږ دډيورنډدکرښي دسرنويشت په هکله له محمد داودخان سره خبري کړي ،يوسند دهغه په لاسليک تروت دی چې دډيورنډ دکرښي دبرخه ليک په هکله ليکلې چې ((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنگه چي اوس ده)) دلته يوه ټکي ته غواړم ددرنو هيواد والو پاملرنه راوگرځوم چي دډيورندکرښي لوظنامي ته دا دسلو کالو داعتبار موده چاورکړه ؟ او دکوم نړيوال حقوقي منل سوو قوانينو پر بنياد دا خبر ه کيږي ؟ پدغه سند کي داعتبار نيټه نه ده ټاکل سوي ، دا يوه خيالي افسانه ده . متاسفانه له هغه وخت نه راپدې خوازموږ دهيواد ټولو واکدارانو له يوه مخي (ټولو) کله نا کله دپښتونستان دسياسي مسلي دحل خبره کړې ده ولي کله چي دبهرنيو زبرځواکونولخوا چي ددغي مسلي په دغه شان پاته کيدوکښي يې گټي نغښتي وي غاښ چيچنه احساس کړې ده ډير زرپه خاص سياسي مهارت تر دغه مسلي تير سوي دي ،ځکه په مرموز تبليغ دخلکو تر غوږ داورسېدلې وه چې دا سند گوياسل کال داعتبار معياد لري ؛په رښتياسره هيڅ يوه پاچا او جمهور رئيس ددغي مسلي داساسي حل په منظور دنړيوالو پاملرنه نه ده راجلب کړې او نه يې ددغي مسلي دنړيوال کيدو لپاره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هانداو تلاښ کړی دی . المانيان چي دخپل هيواد او المانيانو دويش سره مخالف وه دواړو خواوو ولسونومبارزه کړي او دفدرالي المان حکومت چي دالمان پر زياته خاوره يې حاکميت درلود خپله ملي او دولتي دنده بلل په هر شکل چې کيږي بايد دواړه المانه سره يو ځاي شي چي داسي هم وشوه ،دويتنام ،يمن بيلګې بايد دټولو په ياد وي .
ب : د مرحوم داودخان سره دا سند چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي))،زموږ دهيواد په مطبوعاتو کي هيڅ کله نه ده راڅرګنده سوې ، زه پدې باور يم چي دابه هم يوه معامله او په مرحوم داودخان تور لګول وي، په هر حال که رښتيا مرحوم داودخان داسي يوه ليکنه چي هغه دمعاهدي بڼه نلري ليکلې وي اودجنرال بابر په وينا يو ليک دي نو دا ليک ته معاهده نسو ويلاي اونه هم دا کوم سند کيداي سي ځکه داودخان دي اوس خداي وبخښي هغه مړ سو دمړو خبري دمړو سره ولاړې . اوکه پاکستان داسند په هغه ډول چې موجود دی ټکي په ټکې په مطبوعاتو کي خپورکړې په هغه صورت کښي به دسند پر مخ خبري معلومداره او حرګندي پيل شي . او بل بابر خپله وايي چي مرحوم داود خان وليکل چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي)) دا پدې معنا نده چي بيا سل کاله ددې تاريخې لانجي په هکله څوک څه نسي ويلاي.

دبابر خبري هغه تاريخي او ژوندی سند دی چي اوس بايد ددغه لعنتي کرښي سرنويشت دتل لپاره دنړيوالو په مرسته او دهغوي د سياسي مداخلو، دملګرو ملتودسازمان او امنيت شورا دلاري لکه څنګه چي نوري نړيوالي دا شان خپل منځي لانجي حل کړ يدي دحل لاره ولټول سي . دامسله اوس اوس دافغانستان او نړی پدغو شرايطو کښي دزور او جګړې له لاري نشي حل کيداي ،دحل يوازنې لار يې دنړيوالو سازمانو په مرسته دسياسي حل لاري چاري لټول دي . د طالبانو د واکمنۍ پر مهال هم د پاکستان د کورنيو چارو وزير معين الدين حيدر افغانستان ته له دوو اجنډاوو سره لاړ چې يوه يې د افغانستان او پاکستان ترمنځ يو بل ته د مطلوبه جنايتکارانو د سپارلو ټرون او بله اجنډا د ډيورنډ کرښې په اړه د ټرون لاسليکول و خو طالبانو لومړۍ خبره ورسره ومنله او ډيورنډ لاين په اړه يې له ټرون کولو انکار وکړ . BBC 2006.04.06 ، ۱۳

که تاريخي حقيقتونو ته وکتل شي نو ډيورنډ کرښه د دواړو هېوادو ترمنځ اساسي لانجه ده چې ورڅخه د پاکستان او افغانستان اوسني حکومتونه هم سترګې نه پټوي خو د دغې لانجې چينل يې د نورو موضوعاتو په لور بدل کړی دی . پاکستان هر وخت له کوچنې امکان څخه هم استفاده کړې چې تر امير عبدالرحمن خان وروسته دپاکستان له حکومت سره دډيورنډ دکرښې په هکله کوم ټرون امضأ کړي ،له نيکه مرغه دوي ونشوه کولاي داسي سند تر لاسه کړي . د ځينو رپوټونو ترمخه پاکستان ان د ډاکټر نجيب الله سره د ډيورنډ کرښې په اړه د معاملې هڅه وکړه خو بريالی نه شو. BBC 2006.04.06 ،۱۴ غواړم لومړۍ دافغانستان ولسمشر ، دولتي چارواکاو په ځانګړې توګه دبهرنيو چارو له وزيرنه دافغانانو دا پوښتنه يو ځل بيا تکرار کړم ،چې که چيرې مرحوم داودخان داسي يو ليک پاکستاني چارواکو ته ليږلی وي ددغه ليک دڅرنګوالي په هکله بايد دبهرنيو چارو دوزارت لخوا ژر تر ژره د افغانانواو نړېوالودخبر تيا او پوهاوي لپاره مفصل معلومات خپور سي . دوهم : دپاکستان دکورنيو چارو دپخواني وزير او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسرحدي صوبي دچارواکي دخبرو په هکله چي هوايي او ساده نه وي ، ولي تر اوسه دولتي چاراواکي چوپه خوله پاته دي ؟؟؟ دولت اخلاقي او رسمي مکلفيت درلود دداسي ملي او دو هيوادو تر منځ لانجمني مسلي په هکله چي تر يوي پيړۍ زيات وخت يي افغان وسل او تر کرښي هاخوا پښتانه او بلوڅ قومونه ربړولي دې بايد رسمي غبرگون يې ډير ژر اعلان کړی واي . هر ډول چوپه خوله پاته کيدل دمسلي دحل سره نه داچې مرسته نسي کولاي ،بلکه دامسله نوره هم لانجمنه او دکړ کېچ ولور ته کشوي . د دواړو هېوادونو ترمنځ د اړيکو يا جگړې لوی لامل د ډيورنډ کرښه ده چې د افغانستان اوسنی حکومت يې په اړه په ډانگ پيلې خبره نه کوي او پاکستان بيا د داسې هڅې کوي چې دغه کشاله په رسمي توگه راپورته نه شي دواړه هېوادونه په دې اړه خپلې اندېښنې په زړه کې ساتي خو د يوبل د تنگولو لپاره نور موضوعات لکه پر پوله باندې د مشکوکو جنگياليو اوړېدل راوړېدل راپورته کوي او دا هغه څه دي چې د دواړو هېوادو ترمنځ يې په اړيکو کې لويه ستونځه رامنځ ته کړې ده.

ت : امير عبدالرحمن خان په خپله هم دخپلي تير وتني په پوهېدو سره په وار وار پدي خبره ټينگار کړی دی چي دا ليکه نړيواله پوله نه ده،بلکه ددواړودولتونو (افغانستان اوبرتانوي هند)داغېزې دسيمي دټاکلو لپاره کښل سوې ده.

ډاکتر حسن کاکړ زموږ پياوړي تاريخ پوه په مستندو شواهدو سره دا حقيقت څرگند کړی دی چي حتي پخپله ډيورنډهم له هندوستان سره دافغاني سيمو دتړلوخيال نه لاره بلکي غوښتل يې چي هغه يې داغېزې سيمه وي.

برتانوي معاصر تاريخ پوه((پرسي سيکس))دخپل کتاب په 219 مخ کي چي په 1926 زکال کي يې ليکلی دی وايي : انگريزي ديپلومات ډيورنډ داسي وراندېز نه وکړی چي گوندي دهندوستان اداري پوله وړاندي وغځوي ،بلکي داکار يي تنها دسياسي کنترول موندلولپاره کړی و.

ث : دډيورنډ کرښه دپولي تړون نه و او نه هم دی ،په ټولو اسنادو کي دکرښي په نامه نومول سوې ده.

ج : دبرتانوي هند په ړنگېدو سره نوربه دنيا کي دبرتانوي هند په نامه کومه دحقوقي صلاحيت لرونکې اداره اويا هيوادپاته نشو،او نه هم دهنداو پاکستان دويش او جوړېدو په سند کښي دبرتانويانو لخوا ليکل سوي دي چي له افغانستان څخه دډيورنډ دمنحوسي کرښي په وسيله جلا سوې سيمي به له انگليسي پلار او هندي مور نه زېږېدلي پاکستان پوري اړه و لري؛او دبرتانوي هند دټول نړېوالوتړونونووارث پاکستان دی . دغه تړون دهيڅ نړېوال قانون له مخي پاکستان ته په ميراث نسي رسيداي ؛که پاکستاني مارشالان،ميجران، جنرالان او ديو شمير افغان دښمنه گوندونو رهبران زيات نه خفه کيږي ،دا تر لمر روښانه او څرگند حقيقت دي ومنې چي دا بي پلاره او بي موره وطن يعني پاکستان دا دنړۍ دزبر ځواکو نوکر هيوادپرنگي استعمارگر او زبېښاکگرقدرت دافغاني او هندي ولس سره دخپلي دښمنۍ دتر سره کولواو دخپلو هغو نوکرانو لپاره چي په سووکلونو ددوي پلار او نيکه دانگريزانو په چوپړ کي وه دخوشحالۍ، په هند، افغانستان او سيمه کښي دنوروملکونو پر خلاف دخپلو شومو او ځبېښونکو موخودسرته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسولو په منظوردهندوستان او افغانستان له پاکي خاوري څخه دتوتو په غچي کولو جوړکړ . په همدې اساس دا خبر رښتياده چي پاکستان يو بې ريښې او بې تاريخه هيواد دی.

ح : داسي اسناد اوبيلګې نسته چي برتانوي منابعودي دډيورنډ کرښه دنړيواله معاهدي په توګه منلې وي

خ : تر امير عبدالرحمن خان راوروسته دافغانستان په تاريخ کښي تر اوسه پوري هيڅ حکومت دډيورند کرښه په رسميت نه ده پيژندلې ،داچې ددغي تاريخي لانجي او لاينحله مسألې دحل لاري يي ولې ندي لټولي ،فکر کوم دوي هم دعبدالرحمن خان په څير ولي په اوسنيو شرايطو کښي دخپل قدرت دټينګولواوکله ناکله دنړيوالو دپام اړوني لپاره يوې خوا او بلي خوا کوم څه ويلې دې .مګر دحل اساسي لاره يي نده لټولي.

دپخوانيو حکومتونو داډول بي مسؤليته کړنو څخه همد اوس دديورند دکرښي دعادلانه حل دښمنان ددروغجنو دلايلو او تهمتو په وژاندي کولو سره غواړي دپاکستان په ګټه خپل تاريخي رسالت تر سره کړي ،که نور هيح نه وې دغه ډله ښاغلې ليکوال نه غواړي پاکستان ته دتلو لار دځان پر مخ بنده کړي ،داسي وطنپرستانو تل هيواد نۍ او ولسي ګټي په دروغجنو شواهدو او دلايلو تر ځانې ګټو قربان کړيدې ،داډول ليکوال اوس ورځ په ورځ په بهر کې زياتيږي . فکر کوم يو ځل بيا په هيواد کې دپاکستان دغښتلې نفوذ ته سترګي په لار دې ،له وحمه هم داشان دپاکستان په ګټه ليکني کوي . ځينې خولا په افغانستان کې د اوسنيو نا ارامیو،ترواو ځانوژنو بي امنيتيو عمده لامل پاکستان ګڼل ګناه بولي.

څ : کله چي په 1947زکال دنړيوالي دوهمي جګړي په پايلو کي انګريزان مجبور سول چي دهند په لويه قاره کي نور خپل سياسي او نظامي شتون ته دپاي ټکی کښيږدي ، دوه هيوادونه (هندوستان او پاکستان) چي اساس يي دمذهب اختلاف جوړاوه دنړۍ په نقشه کي نوي منځته راغلل.

اما دافغانستان څخه په زور دجلا سوو قومونوبرخليک همدا شان نامعلومه پاته شو . داکار دافغان ولس لپاره دمنلو وړ نه و،په همدې اساس د1949دجولاي دمياشتي په 26نيټي جوړي سو لويي جرګې کښي چي په کابل کي جوړه سوه د برتانيا سره يې ټولي سرحدي موافقي بي اعتباره وبللې ،او پريکړه يي وکړه چي هندوستان ته دخپلواکۍ له سپارلوسره سم دبرتانيا او افغانستان تر منځ د1921 زکال تړون منسوخ دی . حکومت ته لارښوونه وسوه چي په نړيواله کچه ددې موضوع دڅېړني او سپيناوي په لټه کي سي چي ايا په قانوني بنيادونو دهندوستان دويش په پايله کي پاکستان دبرتانيې حقوقي وارث ګڼل کيداي سي او که نه ؟ . له بدمرغه حکومت لکه دتل پشان ددغي لويي جرګي دپريکړو په عملي کولو کي لټي وکړه،دبهرنيو زبرځواکو پر هداياتو يي غوږ کښېښود او دپشتنواو بلوڅو دبرخه ليک ټاکلومسله يې پرخپل ځاي پرېښودل ،يوازي دپښتونستان دورځې په جشن نيولو او په راډيو کښي دپښتونستان په نامه دځانګړي پروګرام په خپرولو يي دکرښي دواړوخواوپښتانه غولولې دې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دټولو اسنادو له مطالعي څخه څرګندېږي چي انګريزانو نشو کولاي او يايي نه غوښتل افغانستان ته دډيورنډدکرښي په هکله دقناعت وړ ځواب ورکړي نو به يي په يوه او بله بهانه موضوع ځندول.

ددې ټکي په ډاګيز کيدوسره چي دډيورنډ دکرښي دمسلي دحل لپاره دافغانستان دولتي چارواکو زښت زيات تاريخي امکانات لکه دکرښي هاخوا پرتو قومونو په لسها و ځله ښورښونه ،دتزاري روسي ،او بيا راوروسته دشوروي ر وسې او انګلستان تر منځ داختلافاتو مهال،لومړۍ او دوهمه نړيوالي جګړې ،دهند دلويي وچي ويش ،دبنګله ديش دآزادۍ وخت او داسي نور فرصتونه دخپل واک او اقتدار دساتلو لپاره دلاسه ورکړي دي، غوارم څرګنده کړم چې نه دپاکستان حکومت او نه هم دافغانستان دولتي چارواکودډيورنډ دکرښي دمسلې نوم پر خوله اخيستې دی ،دواړوهيوادو دپاکستان دجوړيدو څخه بيا تر نن ورځي په خپل منځ کښي رښتياني دوستانه مناسبات ندې لرلې ،تل اختلافات ،يودبل پر خلاف تبليغات آن دعمومې سپر برۍ تر سرحده ولې يوې خوا هم دډيورنډدکرښي په هکله چې دپاکستان او افغانستان دمناسباتو دبنسټ ډبره ده په ډانګ پېيلې خبره نده کړې.

دافغانستان او پاکستان تر منځ دڅرګند اختلاف پيل د1947زکال دسپتامبر مياشت ده بللاي شو ، يعني پسله هغه چې انګريزانو ديوي ناروا صحنه سازيی يعني ريفرنډم جوړولو ننداره پاي ته ورسول ؛ اوپه مقابل کښي دډيورنډدکرښې جنوبياو شڑقي لور ته دپرتو قومونودسرنويشت پر سر دملګرو ملتوپه سازمان کي دپاکستان دګډون سره دمخالفت اعلان و کړ ،او دکرښيې دها خواپرتو خلکو دسرنويشت مسله يې په دغه ونډه کې مطرح کړه . په تاسف دملګرو ملتو دسازمان دګې غونډې دافغانستان و وړانديز او طرحي ته دزيات ارزښت په سترګه ونه کتل او مسله همداشي لا ينحله پاته شوه.

د1949زکال دجولاي دمياشتي په26مه دافغانستان دملي شورا ديوې تاريخي غونډې په ترځ کي هغه ټولي معاهدي دډيورنډ دکرښي په ګډون دبرتانوي استعمار په وخت کي چي په زورمنل سوي وې لغوه اعلان سوې . ددغي پريکړي په ملاتړ داپريدو خلکو په يوې لويه تاريخي غونډه کي چي دسرحد دقامونو او قبايلوډير مشرانو پکښي ګډون درلود،دهند دوېشلو دا پلان چي دسرحد خلکو ته هيڅ حق نه و پکښي ورکړه سوی په کلکه وغانده او غونډې دټولو نه غوښتنه وکړه چي دپښتونستان په جوړېدو کي سره يو او متحد سې.

دپښتنو ستر مشر پاچا خان چي دبرتانيې داستعمار پر خلاف يي اوږدې مبارزي کړي وي دسرحدي پښتنو دجنبش په سر کي ولاړو او دپاکستان له واکدارانو څخه يې ددخپل قام دحق مطالبه کول.

پاکستان له افغانستان سره خپلي اړيکي خرابي او پر افغانستان يې د بهرني تجارت دترانزيتي مالونو دراوړلو بنديز ولګاوه او دپاکستان له لار افغاني سوداګروپر مخ بلکل بنده سوه.

پدغه وخت کي دافغانستان او شوروي اتحاد تر منځ هم روابط چندان تاوده نه وه ،شوروي نه غوښتل چې افغانستان دي له غربي نړۍ او امريکا سره ښه روابط ولري . شوري په 1952زکال په افغانستان کښي دملګرو ملتو دهغو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارپوهانو پر فعالیت اعتراض وکړ کوم چي په شمال کښي يې دتيلو دپلټني کاردملګرو ملتو دتخنيکي مرستو نه په استفادي سره پر مخ بيوه . هغه وخت شوري حکومت په خپلو تبليغاتو کي په افغانستان کي داقليتونو دحقوقو موضوع راپورته کړه ،چي افغانستان دخپلو اقليتونو پر خلاف عمل کوي .د1950زکال دشوروي په دايرت المعارف کي ليکي : دافغانستان دولت يو بورژوا او ملت غوښتونکی دولت دی،پداسي حال کي چي دغير افغان قومونو لپاره چي په هغه هيواد کي اوسېږي دآزادی او خودمختاری حق نه ورکوي دهند افغانانو دنهضت پلوي کوي او غواړي چي دپاکستان يوه برخه بيله او پښتونستان جوړ کاندي .)) له غير افغان څخه ددوي هدف بيله پښتنو دانور وړه کې توکمونه دي ،شورويانو هم پر دغه روڼ حقيقت ستر ګي پټولي چي داسيمه له افغانستان څخه جلاسوې او په برتانيو هند پوري تړل سوې وه ، له بلي خوا شورويانو داقليتونو دحقوقو څخه ددفاع تر نامه لاندي دانه شوه زغملاي چي په بغل کي يي دافغانانو قوي اوپر مختللي دولت موجود وي،ځکه يې په افغانستان کي داشان تربګنيو او دافغانانو تر منځ اختلاف ته دړنګېدو تر ورځي لمن وهله او اوروسي وارثان يې اوس په هيواد کي دخپلو لاس پوڅو په وسيله کله دفدراليزم او کله دافغانستاني په نومونو زموږ ورونه قومونه سره ويشي ، شورويانو هيره کړې وه په هغه نظام چي دعدالت ، مساوات ،او مترقي پر مخ تللي ټولني دجوړېدو شعارونه ورکول کېده په خپله امپراتوری کښي يې دازبکو ،تاجکو،ترکمنو ،قزاقانو،چيچين ،اينګوښو ،تاتارو او نورو لږکيو قومونو سره کوم سياست چلاوه دنړی په دغه سيمه کي تر دوي شاته پاته سيمي او قومونه اوس اصلا وجود نلري.

دا دافغانانو سرنويشت او تور بخت دی،په هغه وخت کي دامريکا سره هم اړيکې دومره تودې نه وې،امريکا دپاکستان جوړښت ته ترهر څه زياته خوش بينه وه . په 1949زکال کي دپاکستان حکومت امريکا ته وړانديز وکړ چي دکمونيزم دسياسي اغېزو دمخنيوی په منظور امريکاکولاي سي دپاکستان په خاوره کښې پوځي اډه جوړه کړي . همدا لامل وچې په 1950زکال امريکا پاکستان ته اتومي رياکتور ورکړ ه پداسي حال کې چي هغه وخت دسيمي ډيرو هيوادوهغه نه درلوده،او همدا شان يي په 1953زکال دپاکستان سره دپوځي مرستو اعلان وکړ. په واقعيت کښي له همدغه تاريخ نه پاکستان دامريکا په نظامي لومو کي داسي بند او را ښکيل سو چې تر اوسه يې په پاکستان کښي د امريکاسياسي اونظامي بر لا سي خوندي ساتلې ده . همدا اوس هم دامريکا دملي شورا ځيني جګپوړي چارواکي په ډاګه وايي چي پاکستان په سيمه کي ددوي دهر اړخيزي اغېزې يوه مطمينه ، باثباته پايګاه او تکيه ګاه ده.

دبيلګي په توګه کله چي په 1954زکال داکتوبر په مياشت کي مرحوم داودخان دصدارت پر مهال هغه خپل ورور سردار محمد نعيم خان امريکا ته دپوځي مرستو دتر لاسه کولو په منظور ولېږه دهمدغه کال په دسمبر کي دامريکا دبهرنيو چارو وزير ((دوليس)) دافغانستان دغوښتني په مقابل کي وليکل : وروسته له زياتو څېړنو داسي وپتېيل سوه چي پوځي مرستي به په افغانستان کي پرابلمونه را پيداکړي .افغانستان بايد دوسلو دغوښتلو پر ځاي له پاکستان سره دپښتونستان دمسلې پر سر خپله ستونزه حل کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي دا په ډاګه ویل چي افغانستان دوي ته کوم ستراتیژیک اهمیت نلري اوکه بین المللي شرایط او اوضاع دا ایجاب کړي نو افغانستان به شوري تر خپل کنترول لاندي راولي .دامریکا سیاست والو لا ډیر پخوا زموږ دهیواد برخه لیک په شورویانو پوري تړلی و، او دستراتیژیکوګټود سیمو په ویش کښي یي افغانستان شوریانو ته سپارلی و. ځکه امریکایانو دافغانستان سره له ډیر پخوا دخپلو ګټو دساتلو په منظور دوه مخی سیاست پر مخ بېوه او تلاښ یې کاوه چي خپلي پښې په سیمه کې دخپلو ستراتیژیکي ګټو دساتلو په منظورپه پاکستان کښي ټینګې کړي . کله چي په 1954زکال دامریکا جمهور رئیس مرستیال ((نکسن))افغانستان ته سفر وکړ او دافغانانو لخو ا ډیر استقبال سو،افغاني چارواکو دهغه سره دافغانانو ستونزي شریکې کړي ،که څه هم دوعده یې وکړه چي دافغانستان په اړوند به پخپل دیدکي نوې کتنه کوي ، مګر کله چي امریکا ته ورسید نه یوازي دا چي دافغانانو ستونزي یي یادي نکړې بلکي افغانستان یې دامریکا دمرستو جوګه هم ونه باله . ۱۵

که ددغو اسنادو یادولو ته نوره هم اشاره وکړو دلیکني تر توان وزي .په لنډه توګه باید عرض کړم چي په سلهاو داسي تاریخي اسناد او شواهد سته چي زموږ هیواد دتودو او سړو جګړو په وداران کي دنړیوالو زبرځواکونو دسیاسي ،نظامي او اقتصادي ګټو قرباني سوی دی . هیڅ یو هیواد هم که هر څومره یې دبشر دوستي ،عدالت ،انصاف او دانسان مقام ته ددرناي ناري سورې وهلي افغان ولس یي لکه دنړی نور کمزوري ولسونه تر خپلو ګټوقربان کړي دي .یوډیر ساده ولي پر ځاي متل دی وایي : ((وروره خپل جواري ساته دشکانه په قسمو باور مه کوه)) ،وړاندیز مي دادی چي افغانان باید خپلي ملي ګټي پخپله درک او له هغو نه پخپله دفاع وکړي ،دملي ګټود لومړیتوب حق منل زموږ دهیواد دښیرازی یوله بنسټیزو لاملو څخه ګڼلاي شو.

امریکا ډیر تلاښووکړه چي افغانستان په منطقه کي دنظامي پکتونو غړی کړي ،مګر افغان ولس تل په بیطرفی کي ژوند کړی او دنړی دهیوادوسره یي دهمدغه اصل په پیروی اړیکي ساتلي دي . دا هم یو دلامل و چي امریکاتل زیاته تکیه پر پاکستان کړې او افغانستان یې تر پاکستان قربان کړ یدی.

مګر تاریخي واقعیت خو بیا دادی چي دامریکا او پاکستان ددومره دوستانه اړیکو څخه پاکستان زیاته ګټه پورته کړې ده ،د انکار نه کونکو شواهدواو بیلګوڅخه دا جوته څرګندیږي هر هغه څه چي پاکستان دځان په ګټه بولي په هغه کي دامریکا سره قانع دی ، ولي هغه څه چي پاکستاني جنرالانوته زیان رسوي دوي په یوه او بله پلمه دهغو دمنلو نه سر غړولی دی . دا دامریکا دسخاوتمندانه مالي ،تخنیکي او مادي مرستواو په افغانستان کي دجهاد په نامه دبل شوي اوربرکت ؤ چي اوس پاکستان دنړي داټومي هیوادو په قطار کي ولاړ دی ، ځکه امریکا او دنړی یو شمیر هیوادو دشوروي دنفوذ دمخنیوي په خاطر دافغان مجاهدینو په نامه په میلیاردونو ډالر او ډول ډول وسلي پاکستان ته رالیږ لې . پاکستان افغانستان ته حکومتونه جوړول ،او دا دهمدغو مرستو برکت و چي پاکستان او افغانستان دالقاعده دنړېوال تررېستي سازمان په مرکز بدل سو، دا دی اوس دومره پیسې دالقاعده دسازمان او هغوي درهبرانو دله منځه وړلو په خاطر مصرفیږي چې ډیر ژر به یې شمیر ناشونی وي . دهمدغو مرستو برکت و

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي پاکستان دهغو په میلیاردو ډالرودقرضو څخه ځان خلاص کړکوم چې له بهر نه یې تر لاسه کړې وه . دهمدغو مرستو پایله وه چي دا اته پنځوس کاله پاکستاني جرنیلانو دافغانستان په کورنیو چاروکي دبربنډې او پټو لاس وهنو او مداخلونه لاس نه دی اخیستی ، زه به یې دلته بیلګي ددي لپاره راوړم تر څو ښکاره کړم چي پاکستان دامریکا او انګلیستان په مرستو دډیورنډ دکرښي پر سر له افغان ولس سره په کومه کچه دښمني پر مخ بیولې ده.

پدغه اته پنځوسو کالو کې دافغانستان او پاکستان روابطو ډیري لوړي ژوري لیدلي ،څو ځله دسفارتخانو او دپلوماتیکي مؤسسو دترلو تر کچي پوري داړیکو خراب تیارسېدلې ده. که ددغو ټولو اسنادو او شواهدو لوستونکی عادلانه او بې پري قضاوت وکړي پدي به اعتراف وکړي چي افغانستان هیڅ کله ندي غوښتی په پاکستان کي ددولتي رژیمونو دړنګولو تکل وکړي او یا دهغه هیواد په کورنیو چاروکي مداخله وکړي .که همدا لهظه یو لوستونکې ددغو جملو په ویلو سره سوال وکړي چي دا دپښتونستان دمسلي دحل غوښتنه مداخله نه ده ؟؛ غواړم دغه پوښتونکي ته ځواب ووایم نه ! دا مداخله نه ده دا دافغانستان ددولتونو ملي او انړیواله دنده وه او ده چي دډیورنډ دتش په نامه کرښي دهاخوا پرتو پښتنواو بلوڅو قومونودسرنویشت دټاکلو مسله چي دډیورنډ دلعنتي کرښي پر اساس له خپلي مورنۍ خاوري نه جلا سویدي تل دپاکستان سره په اړیکو کي مطرح وې ، نړیوال باید دغه ټکی ډیر جدي په پام کې ولري اودا هیره نکړي چې تر اوسه دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت د ټاکلو مسله لاجمنه اولا ینحله پاته ده،چي ددواړو هیوادو تر منځ یې مناسبات ترتیاره سیوري لاندي راوستي دې . تر لمر روښانه واقعیت دادی چي پاکستان هیڅ وخت په افغانستان کي دولس دخوښي حکومت نه دی زغملی ،دا اته پنځوس کاله یې دامریکا او خپلو نورو پلویانو په مرسته زیار ایستی چي په افغانستان کي داسي یو ځواک قدرت تر لاسه کړي کوم چي بیله کوم دلیل او برهان څخه دپاکستان هرامر ورته د قبول وړ وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخځلیکونه

١ /تاريخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه.

٢ /غوث خيبري پښتانه دکلتوري ښکيلاک په زنځيرونو کې154مخ

٣ /عبدالرحمن تاج التواريخ لومړی او دوهم ټوک -157 158 مخونه

۴ /همدا اثر 159مخ

۵ /غبار افغانستان در مسير تاريخ 688 مخ

٦ /عبدالرحمن همدا اثر 422-421 مخ

٧ /دعبدالرحمن تاج التواريخ لومړی دوهم ټوک دوهم ټوک 417 مخ

٨ /دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه

/9دعبدالرحمن همدااثر 420

١٠ /د شلمې پېړۍ تر نيمايي دافغانستان دبهرنيو اړيکو تاريخ لوډويک اډاميک ليکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ

١١ /مروت،فضل الرحيم ،په افغانستان کې دکمونيزم ظهور اوتکامل 273مخ

١٢ /عبدالرحمن پژواک خپل پښتونستان 48 مخ

/ 2006.04.06 BBC١٣

١۴ /همدااثر

١٥ /پولاد افغانستان او امريکا 148مخ

١٦ /همدا ډول ديوري کوزنتس له کتاب ،جنگ وجاسوسي درکابل ، دري ژباړه ، 2003 م کال څخه هم استفاده شوېده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

دپاکستان اوافغانستان تر منځ دډیورنډ دکرښي پر سر داختلاف پایلي.

تاریخ شاهد دی دی هر وخت چي زموږ په هیواد کي هر مثبت اوښتون راغلی او یا په نړیواله کچه دافغانستان نړیوال علایق غښتلي سوي پاکستان ته دزغم او منلو وړنه دي ګرځېدلي . او سمدستي یې په مداخلو او لاس وهنو پیل کړی دی . غواړم دپاکستان څرګنده لاس وهنو ته دمرحوم داودخان تر کودتا وروسته لنده کتنه وکړم.

کله چي په افغانستان کي د1973زکال دجولاي په 17 ورځ دځیني پوځي افسرانو په غوښنه ونډه سردار محمد دودخان په داسي وخت کي چي محمد ظاهر شاه په ایتالیا کې و دولتي واک تر لاسه کړ،هغه دګوند دمرکزي کمیټي دپرېکړي په اساس په افغانستان کي جمهوري نظام اعلان او خپله یې دجمهور ریس دنده پر غاړه واخیستل . خلکو ته دخطاب په وینا کښي یې چي درادیو افغانستان له لاري خپره سوه د خپل دولت دراتلونکي کړنلاریزو کرښو اساسي ټکي افغان ولس ته اعلان کړې ، هغه پخپله دغه بیانیه کي دپاکستان سره دروابطو په هکله داسي وویل : ((له پاکستان سره دارېکو په ارتباط باید ووایو چي دا یوازنی هیواد دی چي دپښتونستان دمسئلي پر سر ورسره اختلاف لرواو تر اوسه یې په حل نه یو بریالي سوې .زموږ دایمي کو ښښ به دپښتونستان دقضیې دحل لپاره دوام وکاندي)). سره له دې چي داودخان دخپل انقلاب ملګري یوازي وطنپال وبلل ، دکیڼ لاسو موجودیت امریکا او غربي اروپاته داندېښنې وړ و،بینالمللي عکس العملونه هم متفاوت و. پاکستان دهغه دښمنی او اختلاف پر اساس چي له مرحوم داودخان سره یې دهغه دصدارت له وخته لاره دامریکا او غربي نړی په اشاره سمدستي په دي بهانه چي ګویا دهغه سره کمونستان ملګري دي او دهغه حکومت یو شوروي پلوه رژیم دی پټو او بربنډو لاس وهنواو مداخلو ته ملا وتړ ل ؛ غربي نړی او امریکاوه نه غوښتل چي په سیمه کي دي دشوروي سیاسي اغېزې وده وکړي.

سره لدې چي دنړیوالو اړیکو په نورمونواو اصولوکوم چي داودخان ته یې دیو ولسمشر په صفت دا حق ورکاوه چي دکوم هیواد سره څه ډول اړیکي وساتي تر هر چا ښه پوهېدل . له بده مرغه دملګروملتودسازمان هغه پرېکړي چي یو هیواد په بل هیواد کي دهیڅ ډول مداخلي او لاس وهني حق نلري دکاغذ پر مخ لیکل سوي بیله دېنه چي عملي بڼه غوره کړي دهغه سازمان دفترونوپه الماریو کي پرتې دي . تر کومه ځایه چي دپرېکړو پلي کول لازمي بڼه نلري ، سوپر پاور هیوادونه دخپلو سیاسي ،اقتصادي اوپوځي موخو دسرته رسولو لپاره دکمزورو هیوادو په وړاندي هر کاره چي ګټي یې وغواړي سرته رسولای سي . افغانستان دیوکمزوري هیواد په توګه دپاکستان دهغو بر بنډو مداخلو او لاس وهنو ښکارسو چي پایلي یې تراو سه لا ندې څرګندي.

دذوالفقار علي بوټو په وخت کي دافغانستان او پاکستان اړیکو بل رنګ واخیست . دپاکستان چارواکو وخت غنیمت وباله او دداودخان پر خلاف یې تبلیغات غښتلي کړه ، له کودتا څخه دوي ورځي وروسته دجولاي په نولسمه نیټه دکراچي راډیو په یوه خبر ي راپورکي وویل سوه ، چي په افغانستان کي دجولاي په اولسمه دیوې نښتي په ترڅ کي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو زيات شمير كسان وژل سوي دي ، دورستيو راپورونو له مخي په كابل كي مارشل لا اعلان سوېده ،دافغانستان پولي تړل سوي دي ، دكابل هوايي ډگر تړلی دی او دخلكو پر گرځېدو بنديز لگول سوی‌دی .اسلام آباد دافوهاتو په خپرولو پيل وكړ،چي داود خان كمونست دی او په افغانستان كي اسلام د خطر سره مخامخ دی . دلوېديځو مطبوعات او دېلييزو رسنيو وسايل هم لدې ډنډورې سره يو ځاي شول او داودخان يې روسي پلوه باله . په لندن كي ،دلندن ټايمزورځپاڼي وليكل چي دپښتونستان مسلي ته په اشاره سره ((...داودخان يو زوړ زخم بيا راسپخولی دی ...))، پدې پسي دفرانس پريس اژانس (AFP) راپور وركړ چي دافغانستان نوي رژيم ((...له افغانستان څخه دټولو پاكستانيانو دسمدلاسه ايستلوامر وركړی دی ...)) ، پاكستاني چارواكو په ډير محافلو كي پدي هكله بحثونه كول چي په 1971زكال كي هند وستان له پاكستانه څخه بنگله ديش غوڅ كړ ،اوس افغانستان غواړي چي دورسانو په مرسته پاكستان تجزيه كاندي . دا تبليغات پداسي حال كي شورع سول چي د داودخان دقدرت لومړی ورځي وې ددغو تبليغاتويوازنی لامل يې د داودخان په لومړی بيانيه كي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاكلو او دهغي دعادلانه حل يادونه وه.

دير وخت لانه و تير سوی چي ذوالفقار علي بوټو په افغانستان كي دجمهوري نظام دنسكورولو لپاره په يو لړ عملي گامونو پورته كولو لاس پوري كړ .دمجيد كلكاني په مشری يوي ډلي د((ستم ملي)) په نامه له يوي بلي ډلي سره په گډه چي د ((سازمان انقلابي مردم افغانستان)) نوم وركړه سوی و دبوټو دحكومت لخوا ور سره اړيكي ونيول سوي او دهغوي د پوځي روزني لپاره يي دكرښي ها خواكمپونه پرانيستل . په اخوان المسلمين مشهوره يوه بله ډله چي په افغانستان كي يې فعاليت كاوه هم بو ټو تر خپلي حمايي لاندي ونيول، دا ډله چي د((جوان مسلمان)) او ((اسلامي نهضت)) په نامه يادېده دكابل پوهنتون دشرعياتو پوهنځی درئيس پوهاند غلام محمد نيازي په مشری د په اصطلاح ((كمونستانو))پر ضد په زوره ور پټ او ځرگند فعاليت كي لاس لاره ، د((جوان مسلمان)) گوند په 1974زكال كي دداودخان دحكومت پر خلاف يوه پاڅون كي برخه لرل . داودخان پر دغه حركت مرگونی گذار وكړ ، دپوهاند نيازي په گډون دوه سوه كسان ونيول شول ، برهان الدين رباني،احمدشاه مسعود،او گلبدين حكمتياريو په بل پسي پاكستان ته وتښتېدل،او هلته دپاكستان دآي ايس آي ،او سي آي اې تر گډي لارښووني لاندي يې دنوروځوانانو په تر بيه لاس پوري كړ . ددي موضوع په هكله سيد قاسم رښتيا دخپل كتاب ،((خاطرات سياسي سيد قاسم رښتيا 1932-1992)) په 427مخ كي ليكي چي ((البته تفصيل واقعه را اكثر هموطنان اطلاع دارند كه در واقع به ابتكار ذوالفقار علي بوټو صدراعظم پاكستان توسط گروههاي اسلامي وابسته به جماعت اسلامي پاكستان حمله عليه رژيم متمايل به شوروي سردار محمد داود صورت گرفت .)) دبي بي سي خبريال جيورج اراني چي په 1986او 1988كي يې په پاكستان كي دنده لرل دافغانستان په اړه خپل كتاب په 132مخ كي ليكي چي ((بوټهو له 1973زكال نه راپدي خوا تبعيدي افغانانو ته چي هدف يې همدا درباني ،احمدشاه مسعود او گلبدين ډلي دي مالي او اكمالاتي مرستي وركولي ،هغوي ته اجازه وركړه سوه چي په پېښور كي خپلي قرار گاوي پرانيزي ،او گام په گام دپاكستان لخوا تمويل كيده)) . نصيرالله بابر يو ځاي وايي ((د افغانستان په يو شمير ولايتونو كي دبغاوت دشروع په ترڅ كي بوټهو داود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته پیغام واستاوه ددي نغاوت ګڼ شمیر له هغه سره (په افغانستان) کي دملاتړ دنشتوالي له کبله ناکامسول)) . دپاکستان دډلییزورسنیو لخوا دپنجشیر دپیښي په اړه دکراچي راډیوپه یوه راپورو کي وویل سوه چي دپنجشیر په سیمه کي چریکان اوس غرونو ته وختلي ... داووسو په شاوخواکي قومي لښکر دجولاي په 22 نیټه پر دولتي پوستو پر دولتي دفترونو یر غل وکړ او زیات شمیر دولتي پولیس یې وژلي دي ، دتلفاتو دقیق شمیر ندی معلوم ویل کیږي چي دشپږ سو تنو په شاوخوا کي به وي.

ددوي داغه ماته او د داود خان لخوا ددوي ځپل ددي باعث وګرځیده چي رباني او ګلبدین پر دو ډلو سره وویشل سي ،رباني دجمیعت اسلامي او ګلبدین دحزب اسلامي په نامه ګوندونه جوړ کړه او دپاکستان دآي ایس آې په لار ښودنه دافغانستان پر ضد په فعالیت بوخت سول . دغه تنظیمونه چي دشوروي تر تېري وروسته یې شمیر په پاکستان کي اوو او په ایران کي نهو ته ورسید له هغو اولنیو پوځي ښوونو له کمپونوڅخه دپاکستان حکومت له دوي نه دخلک دموکراتیک ګوند دحاکمیت پر خلاف، افغانستان ته دروسانو تر راتګ وروسته درسانوپر ضد، بیا پخپله درباني ،ګلبدین ،سیاف ،خالص ،مجددي ،ګیلاني پر ضد تر هغه وروسته دطالبانو او دادئ اوس دکرزي دحکومت پر خلاف دهغو نه کارا خلي . هغه زوړ پلان زړې موخي، زوړ تیاتر، ولي تنها د دغه تیاتر لوبغاړي په وخت او زمان سره د پاکستان او امریکا د استخباراتي ادارو لخوا بدل سوي دي.

دمرحوم دا ود خان په مقابل کي داسلام څخه ددفاع په نامه حرکت موخه په افغانستان کي دپاکستان لپاره د جمهوري نظام او مثبت تغیررتو مخ نیوئ و ، له بلي خوا داودخان دپخوا نه له پاکستان سره دډیورند دکرښي پر سر دښمني درلوده ، داودخان دصدارت په وخت کي و چي دپاکستان پرضد دعمومي سپر برئ اعلان وسو. دا ځل بیاد داودخان او پاکستاني چارواکوتر منځ دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت پر سر تاوتریخوالئ داسي لوړ ي کچي ته پورته سو، چي دامریکا مجبوره سوه دسعودي عربستان او ایران دپاچا هانواو نورو هیوادو په مرسته د افغانستان او پاکستان تر منځ دنورمالو روابطو درامنځته کیدو تلاښونه شرو ع کړه ، داسي فکر کېده چي ددغو دو هیوادو دپاچاهانو او مشرانو دتلاښ په پایله کښي به دپاکستان او افغانستان روابط ده مخامخ دښمنئ له بهراني حالت څخه دسیاست ډګر ته راووزي او دسیاسي روابطو په لرلو سره به دښو اړیکو په رڼا کي دډیورنډ دکرښي دبرخلیک په هکله د یوي تاریخي پرېکړي پر سر سره موافقي ته ورسېږي . په 1976 زکال دجون په میاشت کي دپاکستان صدراعظم ذوالفقار علي بوټهو وهڅول سو کابل ته سفر وکړي ،هغه دخپل سفر نه مخکښي خان عبدالغفار خان چي د خان ولي خان اونشل عوامي پارټئ نور غړو سره یې په 1975زکال دفبروري په ((8 () نیټه دپیښورپه پوهنتون کي په یو بمي چاودنه کي دحیات محمد شیرپاو اودهغه ورسره اتلس ملګرو له منځه تللو نه وروسته زنداني کړئ وله زندان څخه خوشي کړ.

عبدالصمد غوث چي دمحمد داود خان او ذوالفقار علي بوټو په مذاکراتو کي حاضر و لیکي ((داود خان بوټو ته وویل چي ځیني هیوادونه دپاکستان او افغانستان په دوستئ خوشحاله نه دي ،که څه هم داودخان دکوم هیواد

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوم وانه خيست ولي هدف يي شوروي اتحاد و. داودخان دا هم وويل چي ځيني پاکستانيان په دې عقيده دي چي موږ دپاکستان ورانول غواړو، دا حقيقت نه لري ولي چي موږ په خپل څنگ کي يو قوي پاکستان غواړو . داودخان دا هم وويل چي دخان عبدالولي خان په شمول دصوبه سرحد ټول پښتانه نه غواړي چي ددوي سيمي دي دپاکستان څخه بيلي سي . دوي دپاکستان اساسي قانون ومانه اودپاکستان په انتخاباتو کښي يې برخه واخيسته او موږ ددوي دغه عمل تائيدوو)) . زما په عقيده دا دمرحوم داودخان خپل شخصي نظر و او ځانته يي څرنگه چي جمهور رئيس و د ((موږ)) خطاب کړی دی ،ځکه داودخان هم کابل ته دبوټهو تر راتگ دمخه دافغانانو له کومو استازو سره په دې هکله مشوره نه ده کړې ،دا چي په رښتيا هم دغو پښتنو قانون منلی او په ټاکنو کښي يې برخه اخيستې او دا اوس هم برخه اخلې ، دا يو تاريخي ضرورت دی ځکه دوي مجبور دي چي دا کار وکړي ؛ ولي ددغو ټولو کړنو سره ددغه سيمي دغوڅ اکثريت ولس پرېکړه په دې هکله چي دوې غواړي دپاکستان سره پاته سي نشته ،عمده او لانجمنه مسله هم داده چي دغه ولس ته په واقعي بڼه په يوه دموکراتيکه فضا کي بېله مستقيمي او غيرمستقيمي مداخلي او تأثير ښندونوواک ورکړه سي چي خپل برخليک په خپله وټاکي.

دپاکستان صدراعظم بوټهو داود خان ته وويل ((زه په دې خوشحاله يم چي دافغانستان مشر په خپلو خبرو کي پر پاکستان باندي دارضي ادعا خبره ياده نه کړه)) . درنو لوستونکو تاسو داکوچنی کرښه ښه دقيقه ولولی بوټهو هم پدي پوهيږي چي ارضي ادعا خو سته ، ولي دا چي دا ود خان ياده نه کړه نو دی ډير خوشحاله دی او هغه ته يې گويا کورودانی ووايه.

دبوټهو دسفر په پاي کي ددواړو هيوادونو تر منځ يوه گډه اعلاميه لاس ليک سوه . په دغه اعلاميه کي داختلافونو حل دباندونگ دکنفرانس دگډژوند دپنځو اصلونو پر نبا غوښت سوی و . ځيني تاريخ پوهان پدې نظر دي چي دبوټهوکابل ته پدغه سفر کي دافغانستان ته دپاکستان له کراچي بندر څخه دتجارتي مالونو دترانزيت په توگه دمالونو دوړلو راوړلو پر سر خبري سوي دي او بوټو دنړيوالو هغو نورمونو په اساس په وچه پوري تړلي هيوادونو ته حق ورکوي د هغه همسايه هيوادد بندرواوخاوري له لاري چي بحر ته لار لري خپل ټول مالونه دترانزيت په شکل خپل هيواد ته راوړي پر مسله تر مذاکراتو وروسته موافقه ښودلي ده .که څه هم پدې هکله نږدې درو پنځوس کاله پخوا (1950زکال) داسي يوه موافقه دپاکستان او افغانستان تر منځ لاس ليک سوې ده ، خو تر ننه پوري پاکستان دغه موافقي ته وفادراندی پاته سوی ،کله دترانزيت مالو دوړلو راوړلو لپاره ليست جوړه وي او کله بيا دوه يا درې قلمه شيانو ته اجازه ورکوي ځيني وخت دټولو نړيوالو نورمونو خلاف دافغانستان دسوداگرو پر مخ بندر تړي ،دځينو خبري رسانو په خبر دافغان سوداگرو هغه مالونه چي په 1980او ياتر هگه وروسته دکراچي بندر ته رارسېدي يو زيات شمير يې تر اوسه هلته په کانتينرونو کي پراته دي دا چي دغو افغان سوداگرو ته زيان رسېږي پاکستاني جنرالان او صدراعظمان يې پر وا نه لري . داودخان په 1976زکال داگست په شلمه دڅلورو ورځو لپاره پاکستان ته رسمي سفر وکړ. په هغو مذاکراتو کي چي دسيد وحيد عبدالله او عزيزاحمد تر منځ وسوې ،عزيز احمد داسي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشنهاد کړی وچي که پاکستان دپښتنو او بلوڅو مشران دبندیخاني څخه ازاد کړي ،آیا دهغه په مقابل کي افغانستان دډیورنډ کرښه په رسمیت پېژني ؟ او دپښتونستان تر موضوع تېرېږي ؟ په پاي کي داسي فیصله وسوه چي په اوسنۍ ګډه اعلامیه کي دي دکابل داعلامیي تاید وسي . عبدالصمد غوث دافغانستان سقوط 146مخ ددغو وداړو سفرونود پایلو څخه خلکو داسي ارزو لرل او فکر یي کاوه چي ددواړو هیوادو تر منځ به اړیکي ښه سي . خو د1977زکال دجون دمیاشتي پر پنځمه ورځ دجنرال ضیاالحق لخوا په پاکستان کي پوځي کودتاوسوه او ددواړو هیوادو تر منځ تماسو نه پرې سول . مګر امریکا تر حه مودې وروسته ضیاالحق وهڅاوه چي دشوروي دنفوذ دمخنیوي په خاطر افغانستان سره ښه روابط وساتي ،په همدې اساس جنرال ضیا د1977زکال داکتوبر په میاشت کابل ته سفر وکړاو دسفر په وخت کښي یې داود خان ته پاکستان ته دسفر بلنه ورکړه . په دغه وخت کي چي جنرال ضیا دبلوڅو او پښتنو ټول بندیان ازاد کړي و د1978زکال دمارچ د میاشتي پر پنځمه نیټه داودخان پاکستان ته سفر وکړ . داود خان دپښتنواو بلوڅو دمشرانولکه ،خان ولي خان ، غوث بخش بیزنجو،عطاالله منګل،او خیر بخش مري سره دجنرال ضیاالحق په مخ کي لیدنه وکړه . د داودخان دسفر په وروستۍ ورځ دپاکستان خارجه وزیر آغاشاهي افغاني هیئت ته یو لیکلی متن دامضالپاره وړاندي کړ چي په هغه کي لیکل سوي و،((افغانستان دډیورنډ کرښه په رسمیت پېژني ،افغانستان دپښتونستان تر ادعا تېرېږي ،دواړه هیوادونه به یودبل پر ضد پروپاګنډ نه کوي ،دواړه هیوادونه به یو دبل سره اقتصادي مرستي کوي)) . سید وحید عبدالله ددغو مطالبو په هکله آغاشاهین ته وویل چي افغانستان ددغه لیک نور مطالب مني ولي ددغه لیک لومړی دوه ټکي باید دافغانستان دلوي جرګي له خوا تصویب سي . په پاي کي دمحمد داود او جنرال ضیاالحق داسي موافقه وسوه چي داعلامیو پر ځاي باید دواړه هیوادونه یو پر بل باندي اعتماد وکړي.

دمارچ دمیاشتي په اتمه نېټه داودخان په یوه مطبوعاتي کنفرانس کي برخه واخیستل ،ده دیوه خبریال ددي پوښتني په جواب کي چي آیا د ده او جنرال ضیا تر منځ دډیورنډ دکرښي په هکله خبري سوي دي او که یه ؟ داود خان په جواب کي وویل ،((ما او جنرال ضیأ پر ذیعلاقه ټولوموضوعاتوباندي خبري کړي دي چي هر موضوع به په خپل وخت کي ددواړو هیوادو تر منځ حل سي)) . عبدالصمد غوث هغه اثر 146 مخ

زموږمنلی شاعرګل پاچا الفت وایي : ((ښه سړی چي دبدانوسره منل سي دده فکر دهغو فکر کي حل سي))

زه پدې عقیده یم چي دپاکستان دکورنیو چارو پخوانی وزیر جنرال بابر دپژواک دخبري اژانس سره په مرکه کښي دداودخان داخبر ه تکرا ره وي کوم چي خبرلوڅ ته یي کړي ده ممکن هلته یي هم آغاشاهي ته دا خبره کړې وي . داودخان دخپل واک په لومړیو وختو کي دشوروي سره ښه روابط لرل مګر امریکا ته دا دمنلو وړ نه و،له هري خوا یي پر داودخان فشار راوړی چي دروسي سره خپلي اړیکي ضعیفي کړي ، په دې خاطر یي دایران او سعودي پاچاهانو ته دنده سپارلي وه او همدا شان دمصر جمهور رئیس انور السادات پدي ګمارل سوی و چي داودخان له شوروي سره دښو اړیکو نه واړه وي . هغه ددغه کار په سرته رسېدو بریالی سو دداودخان روابط دروسې سره ساړه شوه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمهوريت په دوهم کال يي دشوري پلوه ټول هغه کيڼ اړخه کودتاچيان چي دی ېي واک ته رسولی و له دولتي څوکيو گوښه کړه ،او دهغو ځاي دامريکا اوغربي اروپا پلويانوته ورکړه سو . داهغه وخت دی چي افغانستان د نړی دمخالفو دو زبرځواکو دمبارزې او سيالی ميدان وگرځېد.

په دې وخت کي دساړه جنگ سړوبادونو سره هرڅه له منځه وړل او نړی ددو زبرځواکو دسياسي اغيزو او اقتصادي گټو دترلاسه کولو په خاطر ټوله نړی په زور يا رضا پر دو برخو وېشلې وه او هغه چي ځانته يي بيطرفه وايه هغه مجبورېده چي يو طرف ونيسي.

زه فکر کوم دډيرنډ دکرښي ددواړو خواو پرتو قومونوداسي تور بخت دی ،کله چي دا کرښه ليکل کېده عبدالرحمن خان يو خو خپل واک ساته او بل دمسيدو او وزيرو څخه خفه و،هغه وخت چي داود خان ددې مسلي دحل تکل وکړ امريکا وتوانېدل د داودخان په مقابل کي دشوروي رهبر بريژنيف دځان غوښتني سياست دښکاره کولو څخه دومره گټه پورته کړي چي هغه هم نور ونه غوښتل له غربي نړی ،امريکا ،ايران او پاکستان سره اړېکي خراب کړي ځکه يې وويل ددواړو هيوادو تر منځ باور اساسي خبره ده او کوښښ يې شروع کړ چي دپاکستان سره خپل اړېکي داوستانه کړي دا چي داودخان به بيا بل وخت ځه کول او دډيورنډ دکرښي په هکله يې څه پلان لاره متاسفانه څوک نه دي خبر ،ځکه دخپلو پټو پلانو په هکله هغه دهيچا سره راز نه دی شريک کړی . واک ته ورسېد هغه هم ډير ژر دنورو هيوادو تر سياسي تاثيراتو لاندي راغلی ، امريکا وتونيدلاي سوه دمختلفو لارو هغه هيوادونه چي پخوا يي په افغانستان کي اقتصادي سرمايه گذاري نه کول په پانگه اچونه شروع کړي،او له بلي خوادافغانستان په اړوند دشوروي اتحاد سياسي تگ لاره داسي وه چي بل هيڅ هيواد ته يې اجازه نه ورکول چي دافغانستان سره نږدې سياسي ،اقتصادي او فرهنگي اړيکي ولري ،دپوځي اړيکو په هکله فعلا څه نه وايم چي موضوع اوږده نسي.

دبېلگي په توگه کله چي په 1977زکال کي داودخان مسکو ته سفر وکړ ،په يوه غونډه کي بريژنيف دشوروي مشر له داودخان څخه تپوس وکړ چي آيا دا رښتياده چي تاسو له امريکا څخه مشاورين غوښتي دي ؟ داودخان په متأ ثراو لوړ آواز بريژنيف ته په جواب کي وويل ،زه ديوه آزاد هيواد دجمهور رئيس په توگه هيچاته دا حق نه ورکوم چي زماڅخه داسي پوښتنه وکړي ،او له غونډې ولاړ سو . بريژنيف دداود خان دخداي په امانی لپاره هوايي ډگر ته ورغلی تر څو هلته خپله خبر ترميم کړي ،مگر دغه ليدنه ډيره لنډه يعني پنځه دقيقي وه او هلته دمهمو خبرو مجال پيدانسو. تر دغه وروسته ددواړو هيوادو په اړيکو کي ډير زيات سوړوالی راغلی اوپايله يې داسوه چي داودخان دايران ،پاکستان او دنړی دنورو هغو هيوادو سره چي دروسې مخالف وه په زياته علاقه غوښتل ښې اړېکي ولري ؛دغه وخت دی چي داودخان پاکستان ته سفر کوي ، دسفر جريان مي مخکښي وليکه .يوه خبره غواړم ووايم چي له بده مرغه زموږ په هيواد کښي دهغه غرورپر اساس چي افغانان يې لري له عادي خلکو نيولې ،سياسي گوندونو ،دولتي چارواکو او ددولت مشرانو ،(له شاه نه تر گدا) پوري دافغانستان دملي گټو په مفهوم يا پوه سوي نه دي او يايي نه دي غوښتي چي له ملي گټو نه په ميړانه دفاع وکړي ، تل يي وطن تر هغو گټو قربانکړی چي دوي غوښتل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دېر غټو مسایلوسره يي داحساساتو پر بنیاد برخورد کړی دی . نړیواله وضعه او په افغانستان کي سیاسي حالت داسي راجوړ سو چي د مرحوم داودخان حکومت ډېر دوام ونکړ ، تر هغه ورسته په افغانستان کي د1357 ش کال دثور په امه ورځ دافغانستان دخلق دموکراتیک گوند دیو وسله وال پاڅون په پایله کي واک تر لاسه کړ ، څرنگه چي دغه گوند سیاسي او اېډیالوژیکي اړیکي له شوروي اتحاد سره وې ، او نړۍ چي پخپله دشوروي او امریکا په خوښه پر دو قطبو ویشل سوې وه افغانستان په شرقي قطب کي واقع سو ،ما مخکښي هم دامریکا دحکومت هغه یوه نظر ته چي دافغانستان په اړوندیي ددوي پالیسي ښکاره کول ایشاره کړې وه چي دوي ویل اوس افغانستان موږ ته ستراتیژیک ارزښت نلري اوکه شرایط تقاضا وکړي نو شوري به افغانستان تر خپل کنترول لاندي راولي.

دپاکستان تبر ته خداي لاسته ورکړ ،موقع څکه غنیمت وه چي دپاکستان په دغه شوم پلان کي چي په افغانستان کي ددوي په اصطلاح دکمونستانوسره مبارزه او اسلام دشوروي له تعرض نه په ژغورلو کي اروپایي هیوادونه او امریکا هم خپله تیاري او علاقه وښودل . دامریکا لپاره داسلام او افغانستان مسله دومره مطرح نه وه څکه دوي پخپله عیسوي مذهبه دي ،دهیڅ منطقو له مخي عسویان داسلام دپیاوړتیا لپاره ځانونه مکلف نه بولي اونه هم ورسره علاقه لري ، داهم باید ووایم چي پاکستان ته هم داسلام او پر افغانانو باندي دسرولښکرو دتیري مسلي هیڅ ارزښت نه لاره او نه يي پر افغان ولس زړه خوږېدی . دغه افسانه چي روسانو غوښتل دپاکستان له خاوري دهند سمندرته ځان ورسوي دډیرو لپاره څکه دقبول وړنه ده چي شورویانو هیڅ وخت دا نه غوښتل دامریکایي پوځ سره مخامخ په جگړه کي وجنگېږي . پاکستان له ډېر پخوا نه په سیمه کي دامریکا دستراتېژیکو اغېزو دمرکز په توگه پېژندل سوی و او شورویان پدې ښه پوهېدل چي په هیڅ قیمت هغوي دپاکستان پر خاوره تعرض نسي کولاي ،دوي البته لکه دافغانستان دتاریخ په اوږدو کي غوښتل چي په افغانستان کي بل هیواد لکه امریکا او یا دامریکا پلوی هیواد غوښن سیاسي ځاي ونه لري ؛ په ساده الفاظو افغانستان روسانو هغه پوله گرڅولې وه چي له هغي نه بل هیواد دپخواني شوروي په جمهوریتونو کي دنفوذ امکان نه دی پیدا کړی .په دغه وخت کي چي په نړۍ کي سوړ جنگ اوج ته ورسېد ،د زروي وسلو، دلیري او نږدې واټن دویشتلو د پرمختللوتوغندیو او عصري جنگي الوتکو دجوړېدو پر سر رقابت ودمره غښتلی سو چي دروناالد ریگن په وخت کي دستورودجنگ په نامه پلان طرحه سو،پر گرینادادامریکا لخوا حمله وسول ،هره لهظه کیوبا ،نیکاراگوا ،جنوبي یمن ،ویتنام ،لاوس او کمپو چیا تر تحدید لاندي وه ،دبي پرې هیوادونو نړیوال سازمان او داسلامي کنفرانس هیوادونو سازمان ددواړو زبرځواکودځان په پلوې داستعمال په خاطر تر فشار لاندي راوستی ؛او له بلي خوا په افغانستان کي دسیاسي حاکموکړیو په منځ کي اختلاف ،او دحاکم ځواک عملي تیر وتني شورویان وه دې ته وهڅول چي په افغانستان کي دعملي شته والي په صورت کښي دنورو هیوادو دنفوذ مخه ونیسي ،او داسي څوک دواک پر گدی کښېنوي چي بیله قید او شرطه نه دشورویانو خبره ومني ،دهمدغي موخي دسرته رسېدو په خاطر چي شورویانو په منطقه کښي دخپلو گټو دساتلو یوازنی لار گڼلې وه د1979زکال ددسمبر په اوه ویشتمه نیټه دټولو نړیوالو نورمونوخلاف يې دافغانستان پر حریم دپوځي تیري په پایله کي ببرک کارمل چي هغه وخت په شوروي کښي ودکابل پر تخت کښېناوه . پاکستان دشوروي ددغي تاریخي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیروتني څخه په استفادې سره غوښتل ددغه امکان څخه په ګټه پورته کولو سره خپل شوم پلانونه چي دافغانانو پر سرسیاسي تجارت ، دهیوادورانه ونه او دافغان ولس دابد لپاره کمزورۍ کول و.

دپاکستان داستخباراتو یو جګپوړۍ چارواکۍ ډګروال یوسف چي د1980راپدېې خوا دآي ایس آي معاون او او دافغانستان دڅانګي د رئیس په توګه دنده لرل په خپل ((فاجعه قرن ما)) نومي کتاب کي د افغانستان سره دپاکستان ددښمنۍ نه ډکو پلانونو څخه چي خپله يې هم په دغه تاريخي خيانت کي برخه درلوده داسي پرده پورته کوي او ليکي:

ما دافغانستان دڅانګي دمسؤل په توګه مجاهدينوته پوځي ښووني تر سره کولې ،همدا شان مي هغوي په وسلو سمبالول ، دهغوي دعملياتو دځاي ټاکلو او دعملياتو لارښوونه مي پر غاړه لرل . هغه يو بل ځاي ليکي ،زموږ (پاکستان) موخه دا وه چي اهسته اهسته افغانستان اورته ور وغورځوو .. . . ،جالبه اودپاملرني وړتکۍ دي ؟ ولي پاکستان او دهغي جاسوسۍ شبکي غوښتل چي افغانستان دجګړي په اور کي وريت کړي ؟

امريکا او دهغه غربي ملګروپه ټوله نړۍ کښي د زيات شمير اسلامي او عربي هيوادو په ځانګړي توګه سعودي عربستان ،منځني اسيا هيوادو او پاکستان په مرسته دشوروي پر خلاف جګړه داسلام په خطر کي دۍ تر نامه لاندي چي په 1980زکال کي پيل سوه توده ساتل ؛ددوي اساسي موخه پر شوروي باندي سياسي،پوځي فشار او هغه د افغانستان په جګړه کي ښکيل ساتل و ،تر څو امريکا له شوروي نه دويتنام غچ (انتقام) و اخلي ، امريکا او غربي هيوادو ته داسلام ددفاع مسله مطرح نه وه او نه ددغو هيوادو دولتي چارواکو ته په قانون کي دا واک ورکړه سوۍ دۍ چي داسلام دغښتلتيا لپاره دي په ميلياردونو ډالره مصرف کړي ،افغانان بايد دغه اساسي ټکي ته تل پاملرنه وکړي.

داښاغلۍ وړاندي اقرار کوي او ليکي ما په 1983زکال کي ((لس زره ټنه وسلي او مهمات))تر لاسه کړه ، دوسلو دا اندازه په 1987زکال کي ((65زره ټنو)) ته ورسېده ،ما دا وسله هغه چاته زياته ورکول کوم چي په افغانستان کي يې زياتي خرابې تر سره کولې . زه پدغه خبره باور نلرم چي دوي دټولو وسلو او مهماتو څخه چي دپه اصطلاح جهاد داور دلګونکو لخوا دوي ته ليږل کېدې په((سلو کي شل)) دپاکستان دپوځ په نامه اخيستې .جالبه خو دا هم ده چي دوي دا حق پخپله ځانته بيل کړۍ و ،او ولي شل په سلو کي ؟؟؟.

ډګروال یوسف خان اعتراف کوي چي دوي یوازي د1983زکال څخه تر 1986زکال پوري دمجاهدينو ((80زره)) کسانو ته پوځي ښوونه کړي ده . نوموړۍ وايي په افغانستان کي داور دلمبو دساتلو ورځنۍ مصرف نږ دي څلوېښت ميليونه ډالره و که داومنو دې ټکي ته رسېږو چي دافغانستان په سوځولو کي په دا دولس کاله کي تر 150((ميلياردہ ډالره زيات مصرف سوۍ دۍ .پداسي حال کي چي زموږ دا وړوکۍ هيواد په دغو پيسو څو ځله داروپا تر هر هيواد ښايسته جوړيد اي سو !!! . دا چي پاکستاني پوځيانو دخپلو تر بيه سو نوکرانو سره دعملياتو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکنترول لپاره دټولو بین المللي نورمو نو خلاف زموږ هیواد ته پر خپل سرسفرونه کول او یاېي جعلي فلمونه جوړول تر څو نړېوالو ته ددوي په خوښه بازي ورکړي ،هغه څه دي چي زیات افغانان ددغه شان غولونکو نندارو شاهدان دي.

دا معاون صاحب وایي :کله چي شورویانو پریکړه وکړه چي خپل وسله وال پوځونه له افغانستان څخه وباسي امریکا ته دا ډار پیداسو چي اسلامي فنډمنتالیست گلبدین حکمتیار دیوه بل خمیني په څیر صحني ته رانسي ،په همدې خاطر یي خپلي مرستي پر مجاهدینوو درولې ،او دیوې نوي طرحي او پلان دپلي کولو په فکر سول . ددغي لیکني څخه دا څرگندېږي چي امریکا له شوروې نه خپل غچ واخیست او هغوي یې دافغانستان څخه ددیارلس زرو وسله والو کسانودژوند دلاسه ورکولو نه وروسته وتلو ته مجبور کړه ؛ داوه دامریکا اساسي موخه او ارمان چي تر سره شو. اوهغه چي لس کاله یې هغوي ته دوسلې او پیسو نه نیولې هر څه برابرول او دهمیشنۍ دوستۍ او تل پاتو مرستو وعدې په ورکولو سره یې دشوروي په مقابل کي جنگول پر بتې بیابان پرېښودل او ټولو ته یي شا واړول ،او امریکا هم له شورویانو سره یو ځاي تنها روسانو په ناکامۍ او امریکایانو پهدې غرور چي شوروي یې پر گونډو کړ له افغانستان څخه لاس پر سر شول ،په امریکا کي دا څو وم ځل و چي امریکا داسي تیر وتنه وکړه ،پر دغه تیر وتنه دروان 2005زکال داکتوبر په دولسمه دامریکا دبهرنیو چارو وزیري کاندولیزا رایس دښاغلي کرزي سره تر ملاقات وروسته خبر یالانو ته په ډاگه کړه او ویې ویل امریکا نه غواړي پخوانۍ تیر وتنه تکرار کړي او افغانستان پرېږدي.

ډگروال یوسف نور هم وړاندي ځي او وایي ،دسي آي اې افسرانو دپاکستان افسرانو ته پوځي ښووني ورکولي او هغوي بیا دافغاني تنظیمو کسان تربیه کول، هغه وایي یوازي په 1983زکال کي موږ په ځانگړو کمپونو کي دري زره نفرو ته پوځي تر بیه ورکړه.

که سرې پوره او ښه ځیر سي او اسناد عمیق وڅېړۍ داسي زیاتي بیلگي لیدل کیږي چي ددعربي او اسلامي نړۍ څخه لکه داروپایي هیوادو نه هغه ځوک دغه جگړي ته هڅول کیده چي ټول عمر یي په لاوبالۍ کي تېرېده ، دهمدغوکسانو څخه بیا پدغو کمپونوکي دافغاني جگړي او نړۍ وال ترورېزم لپاره تر بیه کیدل.

متاسفانه دپاکستان دا کرغیڼ ارمان داسي تر سره شو چي تر اوسه هم افغانان دپاکستان ودال او چپاتې ته اړدي .او تر اوسه لاهم تر دو میلیونو زیات افغاني کډوال دپنجاپي تورلینگیو تر شلاخو لاندي له یوه ځاي نه بل ځاي ته کډي کوي ،دسپکاوي او تحقیر په شرایطوکي دجلاوطنۍ شپې او ورځي تیروي ؛ په زرهاو افغانان ددي انسان دښمنو په زندانو کي بیله کوم جرم نه شپې سبا کوي ،خودافغانستان اوسني مشران هم دپخوانیو پر پله پل ایږدي او له هر څه نه یې ځان بې غمه نیولۍ دی ، که دغه دطالبانو ټک ټوک نه وي دسړي سره داسي فکر پیدا کیږي چي دافغاني جگپوړو چارواکو دپښتنو او بلو څو دسرنویشت دستونزي دهوارولومسله چي دا یوسل او دولس کاله یي افغان ولس پر سر زورېدلۍ دی ،کرېدلۍ دی اوځانونه یې شهیدان کړي به بیا هم ټول هیرسوه . زما خبر دا معني نلري چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی کرزی دي هم دعمومي سپر برۍ اعلان وکړي ، په دې هر څوک ښه پوهېږي چي مرکزي حکومت او دولسمشر امر که دمحلي چارواکي خوښه نه وي تر ارگ دباندي دمنلو وړ نه گرځي دا خو پرېږده چي دبل سره پوځي ډغري ووهل سي،ولي دسولي او خبرودلاري ددغه ناسور دزخم دجوړېدو وخت ځکه دی ، همدا اوس هغوي چي دډيورنډ دکرښي زېږېدونکي اويا پالونکي دي دواړه په افغانستان کي عملا وجود لري او داروپايي هيوادو داستازو په گډون ټوله نړۍ ييويني چي غوا توره او شيدې سپيني دي.

تر دو لسيزو زيات پدې نامه چي دروسانو په مقابل کي جهاد دی زموږ دولس ((يوميليون او دري سوه زره)) انسانانو خپل خوږ ژوند دلاسه ورکړه او همدا اخس هم هره ورځ افغان او افغانستان ته راغلي بهرنيان دپاکستاني چارواکو ،آي ايس آی او اسلامي بنسټپالودترهگريو قرباني دي، هيواد پداسي کنډوالو بدل سو چي بيا جوړونه بي يې يوه پيړۍ وخت ته اړتيا لري.

زه اوس په تفصيل سره نسم کولای په افغانستان کي دکورنۍ جگړي داور دلمبو دساتلو لپاره دپاکستان او بهرنيانو دټولو کړنو بيان وکړم ، خو له هغي ورځي نه چي دډيورنډ دکرښي سهيلي پلوته دکډوالو لپاره کمپونه جوړسول او دوسلو داستعمال اوپوځي ښونيزکار لپاره ځانگړ ي کمپونه وټاکل سوه له اروپا،امريکا،عربي نړۍ څخه ډول ډول مرستي پاکستان او ايران ته شروع سوې ،دهغه اختلاف په اساس چي دامريکا او ايران تر منځ موجود و دمالي مرستو او وسلو زياته برخه په پاکستان کي ميشت تنظيموته رسيدل اود پاکستان له لاري يې تر لاسه کول . دا بايد جوته سي بيله هغو عملياتو چي ((سي آي آي)) او نورو استخباراتي شبکو دځانگړو موخو دتر سره کولو لپاره سرته رسولې نور ټول کارونه او عمليات دپاکستان د،آي ايس آی او سي آي آی تر گډې اومستقيمي لارښودني لاندي تر سره کېدل ،څو څو ځله پاکستاني او امريکاي جنرالانو او دولتي جگپوړو افغانستان ته دوسله والو کسانو سره بيله کومي ويزي سفرونه کړي دي ،پاکستان دافغان جنگياليو لپاره زموږ دهيوادپه مختلفو سيمو کي سمڅي او تونلونه کيندلي دي ،پدې کار کښي بيا تر هر چااسامه بن لادن زيات مهارت درلود . تر 1982زکال پوري اسامه بن لاد څوځلي پاکستان ته دسعودي داستخباراتو په هڅونه راغلی ،هغه په عربي نړۍ کي دافغاني تنظيمونو لپاره مالي مرستي راټولي کړي او په پاکستان کښي يې داستاد رباني ،گلبدين حکمتيار، رسول سياف ، احمد شاه مسعودته رسولې دي . بن لادن پر وهابي طريقه ډير ټينگ سړی و ځکه يي تر هر چازياتي مرستي رسو سياف ته رسيدې . هغه پر مالي بسپنه سر بيره تر مځکي لاندي دتونلونو او نورو مرکزونو دجوړولو کار شروع کړ.

پوهاند ډاکتر کاکړ ليکي : ((ديو امريکا يي ژورنالست رابرت فکس په وينا چي هغه دبن لادن سره دمرکه کولو په منظور په يو داسي تونل کي انتظار ايسته چي شل فوټه لوړ ديوکلک غره په ډډه کي دسل گونو مترو په اوږدوالي کندل سوی و.اسامه بن لادن دمولوحقاني لپاره خوست ته نژدې په ژوره کي ډير کلک مرچلونه او نظامي مرکزونه جوړ کړه دتوري بوري تونلونه هم دبن لادن په مالي مرسته او ابتکار جوړسول . نه يوازي اسامه بن لادن دتنظيمونو سره مرستي کولې ، په عربي نړې او سودان کښي يې خلک هڅول چي پاکستان ته ولاړ سي او دشوروي سره په جگړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي دتنظيمو ملا وتړي بلکه دغربي هيوادو نو ځيني حکومتونو هم پخپلو هيوادو کي هغه فاناتيک مسلمانان چي پر جهاد مين وه هم هڅول چي هلته ولاړ سي تر څو هلته مړه سي او دوي يې له شر، فساد او ورانکاريو نه خلاص سي . دسعوديانو په برخه کي ښکاره خبره داوه چي هغوي تل حاضر وه افراطي اسلامستان تمويل کړي څو هغوي له سلطنت نه چيرته ليري واوسيږي . په عمومي ډول عربي واکمنو خيال نه کاوه چي شورويان به په افغانستان کي ووهل سي اوله عربي ځوانانو نه به يو هم ژوندی راستون سي .)) پوهاند ډاکتر کاکړ طالبان او اسلامي بنسټ پالنه 274_275مخونه

جنرال ضيا غوښتل چي داسلامي نړی مشرتوب تر لاسه کړی او په منځنۍ اسياکي دشوروي پر ضد اسلامي مخالفت په حرکت راولي .او واشنګتن بيا غوښتل چي ټوله مسلمانه نړی دشوروي پر خلاف دافغاني تنظيمو تر څنګ ودروي ،سعوديانو موقع ومنده چي وهابيت خپور کړي ،او له خپلو نا راضه افراطيونو څخه ځان خلاص کړي . مګر په عمل کي بل څه وشوه ،اسلامي افرطيان ډير مړه نه سول او هغوي بيرته ژوندي ورسيدل ،دغو رضاکارو دشورويانو تر وتلو او په افغانستان کي دتنظيمي حکومت تروجوړولو وروسته ډيري غټي ستونزي را پيداکړې ، دهغو نه زيات شمير يي پخپلو هيوادو کي ددولت پر خلاف فعاليتو کي فعاله برخه اخيستې او يو زيات شمير يي دهغواړيکو په اساس چي بن لادن هلته ورسره نيولي وې تر اوسه دامريکا اروپا ضد فعاليتو کي بر خه اخلي . د1982زکال نه تر 1992زکال پوري درضاکارو شميردپاکستاني ژورنالست احمد رشيد په وينا پنځه ديرش زرو تنو ته رسيده ،چي دنړی د 43 ملکونو نه يي پدغه جګړه کي برخه اخيستې وه.

د پاکستان په مدرسو او ښوونځيو کي تعليمي نصاب او دمضامينو په منځپانګه کي داسي اووښتون راغلی چي ټول ماشومان يي په اصطلاح جهاد ته هڅول ،درياضي په کتابو کي د دوه جمعه دوه پر ځاي دوه ټوپکه جمع دوه ټوپکه څوکېږي او يا درياضي نوري ساده معادلي ددوسلو دنومو په يادولو سره ماشومانو ته ورزده کېدلې ،په کتابو کي دداشان تغير دراوستلو لپاره په سوېډن کي ديوه عربي اسلامالوګ (اسلام پوه) په وينا تر درې سوه ميليونه ډالرو زياتي پيسي ولګېدې،او ددغه کار لپاره له امريکانه څوتنه پوهان لېږل سوي وه . مګر کله چي په 2001 کال کي ددنړيوال تجارتي مانۍ دتروريستي حملي په پايله ړنګه سوه او امريکايانو تصميم ونيو چي بايد دتروريستانو او دهغو دحاميانو طالبانو دړژيم جرړي به باسي ،په پاکستان کي له سره په دغو کتابو کي دنوو اوښتنو او تغيراتو دراوستلو لپاره تر هغه پخوا مصرف سوو پيسي زياتي لګېږي چي دا ځل په ښوونځيو کي ماشومان او تنکي ځوانان دافرطيت څخه د نورمال اومتمدن ژوند پيژندلو ته راوګرځوي . دامريکا ،پاکستان او په جنګ کي دټولو شريکو هيوادو دميليارډو ډالرو دمصرف په پايله کي او دسي آي اې ديوې ځانګړي پروژې دبري په ترڅ کي چي ميخايل سرګيويچ ګرباچوف دشوري نظام وړنګولوته وهڅول سو ، دختيځي اروپا سوسياليستي هيوادو ته دشوروي له نفوذ څخه دخلاصيدو لپاره لاره هواره سول ، په نړی کښي دختځي اروپا او يو شمير نور هيوادونه يو په بل پسي دشوروي داغېزې څخه خلاص سول . پر دغو هيوادو باندي دشوروي پلوه رژيمونو دساتلو په موخي پخوا نی مرستي په ټپه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېدلي ؛ طبعي ده چي پدغه شرايطو کي ټوله نړۍ په يوه عجيب او غريب سياسي توفاني حالت کي قراروڼيو، هيڅوک نه پوهېدل چي څه کيږي دافغانستان په شان رژيمونه چي دجګړي ددوام په موجب يي بهرنيو مرستو ته حياتي اړتيا لرل دبهران سره مخامخ سول . او له بلي خوا روسي رهبرانو په افغانستان کي هغه پروژه چي پترکبير او نورو روسي مشرانو درلود ،ګويا دلږکيو دحق څخه دفاع چي په واقعيت کښي يې تر همدغه نامه لاندي خپل پلويان او نوکران روزل راوړاندي کړه. دهغه ګوند په دننه کښي چي دوي ورسره په کلنو کلنو ددوستۍ اړيکي درلودې ټول روابط قطع او دامريکا په شان يي هغه ته شا واړول ،دمرحوم نجيب الله دحاکميت په موجوديت کي يې دبرهان الدين رباني اودهغه دپلويانو سره په مسکو کي ددپلوماتيکو نورمونوپه اساس رسمي ملاقات وکړ، او ددغه ملاقات ټول جريان په پراخه پيمانه ددوهيوادو دمشرانو دملاقات په بڼه خپورسو ،دشوروي ټولو جريدو او مجلو دافغاني تنظيم درهبرانوپر دغه سفر سياسي تبصري وکړې . زه هغه وخت ديوه رسمي سفر په موخه هلته وم ،مسکو ته ددوي په راتګ سره دټول سياسي حلقوپه منځ کي دا ګنګوسي چي ډير ژربه ډاکټر نجيب الله له واکه ګوښه سي غښتلي سوې ،او له ورايه دا معلوميده چي نوردمرحوم نجيب الله دبخت ستورۍ لوېدلی دی . څرګنکي پدې باور دي چي په دغه لومړي علني ملاقات کي روسي مشرانو لخوا رباني ته دنجيب درژيم دړنګېدو په خاطردهمکاريو وعده ورکړه سوه ، ددوي دهغه پلان سره چي دګوند په دننه کي به پر نجيب پر خلاف کودتاکوي ملاتړ څرګند کړ . داحمدشاه مسعود په رهبرۍ يي دګوندپه لوړو مقامونو کي دهغو په وسيله چي له ډير پخوا يې داحمد شاه مسعودسره اړيکي لري حاکم ګوند له دننه ټوټه ټوټه کړ،چي پايله يي مرحوم نجيب الله زنداني کيدل او له وطنه د دغه ګوند د اکثريت غړو جبري فرار شو.په 1992زکال داپريل دمياشتي په اتمه ورځ دولتي حاکميت ړنګ او دپاکستاني جنرالانو سره چي جنرال حميد ګل يي په سر کي و دتنظيمو رهبرا کابل ته راننوتل . دنواز شريف او نورو جنرالانو هغه ارمان چي په خوب يې نه ليده تر سره شو ،دافغانستان ددولت ،او وسله والو قواو دړنګېدو امر نوازشريف لخوا صادر سو. نواز شريف دپاکستان هغه صدراعظم و چي په خپله انتخاباتي مبارزه کښي يې په ټوله سپين سترګۍ سره دافغانستان دقوي او غښتلي اردو له منځه وړل دخپلو افتخاراتو اودافغانستان په مقابل کي له برياو څخه بلل ،ولس ته يې ويل که تاسو دا ځل ماوټاکۍ افغانستان به په پنځمه صوبه بدل کړم.

دتنظيمو رهبرانو لا دپاکستاني او سعودي عربستان له استخباراتي جګړورو سره دپاکستان دبري شيريني نه وه خوړلې چي په هډکو او له پخواني حاکميت څخه پاته شوې ملي دارايي يې داسي سره وټکول او توپو سره وويشتل چي دکابل ښکلی ښار يې چي تر دغه دمه ودان ساتل سوی و په کنډواله کړ ،دښارکوځي او واټونه په هديرو بدل سوه ،په حقيقت کښي اوس دکابل دښار هره لويشت ديوه نامعلوم وطنپرست چي دحکومتي څوکيو پر سر دتنظيمي جګړه مارو دګوليوقرباني سوي قبردی . دولتي اداري چور ،ملي موزيم ،ملي ارشيف ،ملي ګالري ،شفاخاني درملتونونه ،بانکونه ،دولتي ترانسپورت ،وسلې ،ښوونځی ،پوهنتون او حتا مسجدونه چور سول او هر څه دپاکستان په بازارونو کي دخرڅلاو لپاره کښيښودل سوه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته يو وخت يوه سپين ږږي مشر سړي وويل چي له حزبيانو نه مي بدراتلل اودهغو پر خلاف جنګېدم ،کله چي مي دا مجاهد قوماندان صاحبان دواک دتر لاسه کولو وروسته وليدل چي پر څوکۍ،ملي شتمنۍ يي سره جنګ و، هر څه يې يوړه اودپاکستان په کباړي بازاروکي يې خرڅول ،په کلو او بازار کښي يې دترو سروپه بې عزتۍ لاس پوري کړ ، پر ځان مي لعنت ووايه او له ځانه سره مي وويل چي هغوي خو دوطن هډوکي دشوروي په بازارو کي نه خرڅول ،خير که شوروي پله وه.

دپاکستان دښمني له افغان ولس سره پر دغه ځاي پاي ته وه نه رسېدل ،ځکه په هيواد کي داسي لاس پوځۍ رژيم چي يوازي دپاکستان تر سياسي اغېزي لاندي وي جوړ نسو ،دمجددي صاحب تر دوه مياشتنۍ واکدارۍ وروسته دپاکستان دترون په اساس استاد رباني دڅلورو مياشتو لپاره واک پلاس کي واخيست ،کله چي دا څلور مياشتي پوره کېدي استاد رباني تر زياتو جګړو او افغان وژني وروسته پر دې بريالۍ سو چي د1992زکال په اخر داهل حل وعقدشوراداېره اوهمدا شوراربانې ته داتلسومياشتو لپاره دحکومت کولو وخت ورکړ، ګلبدين ددغي پرېکړي سره مخالفت وکړ ،له ډير پخوا نه ګلندين پر پاکستان ګران وهغه هم ديوه سياسي ګټي او ملحوظ په خاطر چي پښتونو ځکه يي درباني او هغه په اختلاف کي پاکستان په پټه دګلبدين ملا تړکاوه ، روسان په دغه کار دخپلو جاسوسانو له لاري خبرېدل او ددې لپاره چي پر رباني نور هم احسان واچوي او هغه روسانو ته نور هم نږدې سي هغه او احمدشاه مسعود ته يې يو سلسله مسايل ويل ، بلاخره روسې په دولتي واک کښي دتنظيمو څخه په دې نامه چي دافغانستان قانوني حکومت دې او دوي په رسميت پېژندلې دي خپل علني ملاتړ وښوداوهغوي ته يي هر ډول مالي او مادي مرستي ورکړي ،روسي وکولاي سوه چي دتنظيمونو حاکميت تر خپل سياسي اغېزي لاندي راولي ،دجمعيت اسلامي دګوند او شمالي ټلوالي سره دپخوانيو دوستيو پر اساس دا ځل افغانستان دمجاهد په لباس کښي ددوي پلاس ورغلې.

امريکا داسلامي بنسټپالو لخوا ددولتي واک دتر لاسه کولو څخه ډارېده چي حالت بل ډول سو . پيسې او وسله دامريکا او روپا مصرف سوه مګر حکومت دروسې سره دښو اړيکو علاقمندي له هيچا څخه نه پټول ،او دروسي سره داړيکو دټينګولو په منظور نوي پروتوکولونه لاسليک سول ،رباني پخل لومړي سفر کي روسي ته ددوستۍ دټيګېدو وعده ورکړه په مقابل کي روسي داومنل چي دشوراي نظار حکومت به دبل هر مخالف قوت په مقابل کي حمايه کوي او هر اړخيزي مرستي به ورسره کوي . په واقعيت کي روسانو تر 2001زکال دطالبانو درژيم تر ړنګېدو پوري دوي ډير ونازول ددوي لپاره يي دطالبانو په حاکميت کي هم وسلي برابرولي او هم يي پيسې چاپولي او درباني حکومت چي يوازي دبدخشان مرکز يي پلاس کي وپه رسميت پيژانده.

کله چي مؤقته او بيا راوروسته عبوري اداري جوړېدې دروسانو ،ايران او هند په مرسته ددوي برخه تر بل هر سياسي او تنظيمي ډلي تل غوښنه وه ،په اوسنۍ اداره کښي خوپې تاسو لوستونکي پخپله وينۍ فکر کوم تکرار ته يي اړينه نه برېښي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا او پاکستان ددغه حقیقت په پوهېدو سره چي هر څه برباد ولاړل ،دهغي پروژي په عملي کولو پیل وکړ دکوم په خاطر چي يې تنظیمونو ته شا ور اړه ولې وه . له يوي خوا دداړمارو حکومت جوړسوی ود هیچا ځان او مال په امن کښي نه و، پر هر څه دیوه عادي نادان لخوا چي ټوپک يې پلاس کي و تېري قانوني بڼه اختيار کړې وه ،دا حالت دکابل ښاريانو او دهیواد په نورو ښاروکي افغان ولس ته دزغم وړنه و ،زه يې ځکه زیات نه انځورم پدې پوهيږم چي تر اوس لاديوه کوچني ماشوم هم دا وحشيانه کړني نه دي هيري سوي او دکابل دښار دېوالونه دقدرت دترودجګړې دقربانيانو او دکابل دشريفو اوسېدونکو له وينو څخه دا اوسنۍ ښاروالۍ نه دي پاک کړي.

هغه سیاسي پانګه اچونه چي پاکستان دافغانستان دراتلونکي برخه لیک او دهغه په درشل کي دډیورنډ دکرښي دسرنويشت په هکله کړې وه دمجاهيدينو څخه دامریکاد لاس پر سر کیدوسره ټول په دریاب کي لاهو سول . دپاکستاني چارواکو هغه خوب که افغانستان پاکستانۍ پنځمه صوبه نسي نو دډیورنډ دکرښي سرنويشت به هرو مرو ددوي په خوښه ټاکل کيږي په رښتیابدل نسو . که څه هم په اخر کي کله چي په افغانستان کي حاکمیت دروسانو تر سیاسي غښتلي اغېزي لاندي راغلی په واقعیت کې دپاکستان او امریکا لپاره غټ سیاسي ګذارو ،خو پاکستاني چارواکي ډیر مایوسه نشول ؛ دوي دداسي سیاسي نابېره ناکامیو دتلافي کولو لپاره خپل بل سیاسي پټ واریانت او امکان څخه چي هغه طالبي غورځنګ دی دګټي پورته کولوپروسه شروع کړه؛ دا پټه پروژه يې خپلو سیاسي موخوته درسېدو په منظور علني کړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

طالبان دپاکستان وروستۍ هیله ! یو فلسفي اصل دي چي هر اوښتون دذهني اوعيني شرايطو اماده کېدو ته ضرورت لري ؛ په افغانستان کي هم دپاکستانيانو له ((نيکه)) بخته هرڅه داسي برابر سول . درباني درژيم کړني (له پاڅکو نيولې ،رشوت ،دملي اوشخصي شتمنيو چور چپاول، په زور هر څه خپلول،دخلکو پر ناموس تيرى،ژبني او قومي اختلاف داسي تازه کول چي داستانونه به يي دقرنونو لپاره به دټولو افغانانوپر ژبو وي اوداسي نور چي تر اوسه لا ده هيڅا هير ندي ځکه يې راوړل تکرار پرېښي) هغه لاملونه سول چي پاکستان او دهغه پلويانو دلاسته وتلي افغانستان ددوباره تر لاسه کولو په موخه په اصطلاح طالبي نهظت سياسي ډگر ته راوړاندي کړ.

طالبان څوک وه او له کومي خوا سوه؟ دطالبي حرکت دپيدايښت په اړوند دافغان ليکوالو يو شمير ليکل سوي معلوماتونه چي دهمدې ليکني لپاره مالوستي دي داسي څرگنديږي چي گواکي ملا محمدعمر دکندهار له سنگيسار نه چي په يوه جومات کي ملا ودخپلي شخصي پرېکړي له مخي،ديو بل خپل ملگري سره دکندهار د((زنگاوات)) څخه يي له چانه موتر سيکل واخيست او يو بل ځاي ولاړی،او هلته يې څوتنو طالبانو ته وويل چي د خداي دين په خطر کي دي فجارو او فساقو ټوله سيمه ونيول،چورچپاول شروع دی ، پر ډمبر سړک دمسلمانانو ناموس کښته کيږي او. . . .،ملاصاحب بيا بل جومات ته ځي او بلاخره تر پنځوسو زيات کسان پيدا کوي او په سبا يي دوه موټره ،داچي له کومي خوا سول او تر کومي درختي لاندي په خاوروکي پټ وه څوک ندي خبر ؟ او دطالبانوحرکت شروع کيږي . ځيني بيا وايې ملاعمر په يوه کوچني جومات کي ملا و دمجاهدينو دغه ظلمونه چي دعام ولس سره يي کول دته دزغم وړنه وه ځکه يې دنور طالبانو سره په کندهار کي خبري وکړې او هغه يي ددغو مجاهدينو پر خلاف را وهڅول ،همدا شان نور افسانوي دليلونه . ولي دطالبانودحرکت ددغه شان دپيدايښت تاريخ له وقيعتونو څخه ليري برېښي دبشر په تاريخ کښي پدغه ډول داسي يو سياسي اجتماعي حرکت منځته نه دی راغلی . څنگه کيداي سي يو عادي ملا چي دشوريانو په وخت کي کله په يوه او کله بيا په بل تنظيم کي عادي قوماندان وپه 1994زکال کي دي يو دم دومره غښتلی سي چي دبرق پشان يي دافغانستان دخاوري))98((په سلو کي تر خپلي ولکي لاندي راوستل ؟ ډير ساده که فکر وکړو په کندهار کي تر ده نور ډير لوړ عالمان ،پوهان او داسي کسان وه چي پر وطن او ولس يې زړه خوږېده ، داچي له بهر سره يي اړيکي نه لري او داتوان يي په ځان کي نه ليده چي ددغه مجاهدينو په مقابل کي چي دپخواني شوروي اود افغانستان دحکومت ټوله امبار سوي وسله ورته پاته وه ،او له بهر نه هم حمايه کيدل وجنگيږي ؛دغو خواخوږو يوازي ددغه حالت نندارہ کول او په انفراد توگه يي خلک له چور ،چپاول او بي ناموسيونه ليري ساتل . رښتيا داده چي پاکستان او دهغه ملگرو هيوادو دداشان حالاتو دتلافي لپاره چي پيسي دوي مصر ف کړي او واک پکښي روسي پلوه ځواکو ته ورسيد له ډير پخوا نه اماده گي لرل . زيات داسي اسناد سته چي د1981 کال نه شروع دپاکستان استخباراتو او سي آي ايي دپاکستاني ديوبندي ملايانو په وسيله نه يوازي د فناتيکان په روزلو دشورويانو پر ضد په پاکستاني مدرسو کي پيل وکړ ، بلکه دهند په مقابل کي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دکشمير دکشالي پر سر ورسره پاکستان لانجه لري هم ځوانان روزل کيده . دلومړي ځل لپاره دپخواني شوروي دمطبوعاتو په يوه مشهوره جريده کي چي((دليتراتورنايا گزيتا)) په نامه يادېده دشوروي دمشهور ليکوال او ژورنالست ((الکساندرپرخانوف)) لخوا پدغه کال يوه لويه مقاله خپره سوه هغه ليکلي وه چي اوس دشوروي ضد هيوادونه او پاکستان غواړي تنکي ماشومان دجگړي راتلونکي سپاهيانو په توگه په مذهبي مدرسو کي وروزي ،هغه پخپله دغه او نورو ليکنو کي په افغانستان کي دشورويانو دپوځي شتون او مداخلوسره مخالفت څرگند کړی واو دايي ليکلي وه چي دا جگړه به دشوروي لپاره يوه اوږده جگړه ،د ډيروانساني تلفاتو سره ،مالي او مادي لگښتونو ته به ضرورت ولري.

هغه وخت پاکستاني چار واکو دا پلان لاره ،ځکه دوي دا جگړه دومره لنډه نه بلل او له بلي خوا دوې غوښتل چي دافغانستان راتلونکې دمذهبي بنسټپالو په مرسته سمبال کړي . دنواز شريف په وخت کي دپاکستان استخباراتو او اوردو په خپلواکه توگه په افغانستان کي د((ستراتيژيکي جورتيا)) په نامه اجندا پر مخ بيوله چي دهغي په اساس هغوي غوښته دا چي پاکستان د هنداو ايراني شعيه دولت په منځ کي پروت دی دافغانستان له لاري به دهغوي ديرغل مخه نيسي ځکه يي غوښته چي دطالبانو کوټلې ملاتړ وکړي له وسلي تر ډوډۍ پوري يې هر څه پر خپل وخت ورته رسول . پاکستان غوښتل افغانستان ديو شاته پاته اوله تمدن څخه دلير پراته هيواد په توگه تل دوي ته احتياج وي ،او که پوځي فناتيک قوت ته ضرورت سو دوي به لا پخوا لا په افغانستان کي داسي روزلسوی پوځ په خپل واک کښي ولري . ملاصاحب دارزگان ولايت ددهراود دولسوالۍ په يوه کوچني کلي کي داټکل له مخي 1959زکال په يوه غريبه کورنۍ کي پيداسوی او هلته لوي سوی دي ،بيا دسنگيسار په سيمه کي ملا ود1367 څخه تر 1371 دنيک محمد قوماندان په رهبری ددولت پر خلاف جنگېدی . هغه کوم مشهور قوماندان هم نه و او نه يې قومي زور لاره يو عادي سړی و، داسي معلوميږي چي پاکستاني استخباراتي چار واکو هغه ډير پخوالا په نښه کړی و، دا چي پاکستان ولي نوموړی په نښه کړی واو په هغه کي يې کوم ډول امکانات ليدلي وه تر اوسه څېړونکي مکمل معومات نه لري . کله چي دپاکستاني چارواکود((دستراتيژيکي جورتيا)) دمخکي طرحه سوي پلان دپلي کېدو وخت راورسېد په داشان افسانوي شکل هغه ډير ژر موټرسيکل او په سبا يې دوه موټر پيداکړه ، دسړي هغه دسقاو دزوي کيسه دسړي ور په يادېږي ، دسقاو زوي چي له افغانستان څخه تښتېدلی و او هلته يې گويا ديو عادي سړي په توگه ژوند کاوه څه موده وروسته له کوم سموار نه حرکت کوي پر لاري يو جومات کي کوم ملا ورته وايي چي افغانستان ته دتگ پر لار دي يوه درخته مخ ته راځي دهغي بيخ وپلټه څه به پيدا کړې هغه دا کار وکړ او ددرختي وبيخ ته پيسي اوټوپکونه پيدا کړه ...قيصه يې اوږده ده خو انگليسانو دهغه په وسيله دهيواد اصيل بچی غازي امان الله خان له وطنه فرار ته مجبورکړ او پر هغه يې هم دخادم دين رسول الله نوم کښېښود.

لنډه داچي طالبان دپاکستان ،سعودي عرب او مريکا هغه پروژه وه چي دوي دهغوپه وسيله په زيات سياسي مهارت او داستخباراتو دمنظمو مشورو او لارښونوپر اساس لومړی په دي نامه چي طالبان به دگلبدين خلاف داستاد رباني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او تورن اسماعیل په حمایه کې قرار ولري دهغوي څخه پیسي او وسله تر لاسه کړه ،د نصیر الله باربر په ویناد پاکستان استخباراتو خپلو ټولو هغو قوماندانانو ته چي دوي غوښتل طالبانو ته تسلیم سي امر وکړ چي بیله چون وچرا دطالبانوسره یو ځاي اودهغوي ملګرتیا وکړي .کله چي طالبان کابل ته دګلبدین حکمتیارسره د جګړي په نامه رانږدي سوه نو احمدشاه مسعود او استاد رباني ته یي هم التوماتم ولېږه چي ژر تر ژره کابل تسلیم کړي او دکابل دښار دروازي ددوي په مقابل کي پرانستي پرېږدي . طالبانو په 1994زکال دکندهار دسنګیسار دسیمي نه ددولتي واک دتر لاسه کولو په خاطر حرکت پیل کړ په 1995زکال د دمې دمیاشتي په 28ورځ یې دکندهار ټول ښار پخپله قبزه کي راوست ، دکندهار ځینو مشرانواو عالمانو ته یي په یوه غونډه کي ملا عمر خپله لومړۍ وینا چي دتګلاري بڼه یې لرل او دایې توضح کړل چي دوي ولي را پیدا سول . د1996زکال دسپتمبر په میاشت دوي کابل ته ننوتل . کابل ته په ننوتو سره تر هرڅه دمخه پاکستان چي له مرحوم نجیب الله سره یي پخوانۍ دښمني لرل په دغه ګیرودار کي چي هیڅ نه معلومیده دټولو اخلاقي او اسلامي نورمونو او انساني کرامت خلاف پر هغه ځاي وځړاوه کوم چي دپاکستان پر خلاف یي دشورویاو تر وتلووروسته دپه افغانستان کي دپاکستان پر خلاف تاریخي وینا کړې وه ؛ پاکستان دطالبانو حرکت هغه وخت شروع کړ کوم چي دملګرو ملتو دسازمان ځانګړ ي استازي محمود مستري دافغانستان په هکله خپله دنده پر مخ بیوله او داستاد رباني نه یي دقدرت دلېږدوني نوي میکانیزم په عمل کي دپلي کولو هڅي کولې ،فکر کوم دغه دقدرت په لېږدونه کي به پاکستان خپل موقف غوښن نه لیده ځکه یې په ډېره عجله طالبي حرکت رادمخه کړ.

کېداي سي پوښتنه وسي،داڅنګه یوخپل سرۍ له مسجدنه راولاړ سوۍ حرکت و؟ او ډېر ژر پاکستان په رسمیت وپېژاند ؟ سعودي او امریکا ددوي په وجود کي داولیدل چي دیونیکال دنفتي شرکت به دسعودي دنفتي کمپنۍ((دلتا)) په مرسته دمرکزي اسیا نفت او ګاز دافغانستان له لاري تر پاکستان پوري ورسوي اوهم به په مرکزي اسیا کي ددوي په مرسته خپلي اړیکي ژوري کړي ،دا هغه امید وي چي امریکا یي دغه ته هڅولې وه تر څو په افغانستان کي دطالبانو سره د دولتي واک په تر لاسه کولو کي مرسته وکړ ي . داچي طالبانو پخوا دولت نه وکړۍ او دلیک لوست خاوند کسان یي نه درلودل ،هر ملا صاحب والي ،وزیر او بل دولتي جګپوړۍ چارواکي سو او هر چا پر خپل سر ډنګول . ملا عبدالصمد خاکسار دطالبانو دوخت دکورنیو چارو وزارت امنیتي مرستیال دګربت مجلي خبریال سره په مرکه کي ډېر شیان وایي یوله هغو داچي دطالبانو هر چارواکۍ خپلواک و،ددولتي منظمي اداري په بڼه کومه اداره نه وه، پسله هغو چي دوي کابل ونیو دطالبانو حرکت پر دو برخو وویشل سو ؛ دا سي معلومیږي هغه یو شمیر کسان چي پوه سول خبره څه ده او دوي څه کوي ممکن لږ سوچ یي کړۍ وي داورته دمنلو وړنه وي ګرځیدلې چي هر څه دي ملاصاحب دکرنیل امام په مشوره تر سره کوي اویادي دنوروبهرنیو استخباراتو فرمانونه پلي کوي ،ځکه ملا خاکسار وایي هغه لومړي شعارونه چي مسلمانانو او اسلام ته خدمت و، ورک سوه او ځاي یې ددولتي واک تر لاسه کولو ونیو . ګوربت پنځمه او شپږمه ګڼه میرمن بوټو دبي بي سي دخبر نګار سره په مرکه هغه وخت ویلي وه چي : دطالبانو ګروپ دامریکا ،انګلستان او سعودي عربستان په مرسته څوکاله پخوا جوړ سوۍ و،ددوي رهبري

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپاکستان بنسټپالو مذهبي سازمانو لکه جمعيت علما او نور پر غاړه لرل دطالبانو لپاره وسلي دامريکا او انګلستان لخوا راتلي او پيسي دسعودي عرب وي . داميد اونېزه دامريکا چاپ 235ګڼه.

که په لنده توګه دطالبانو واک ته درسيدو ټول جريان انسان دقيق تر نظر تير کړي چي دوي له شروع کوم شعار پورته کړ ،څنګه يي وکولاي سول دتورن اسمعيل ،رباني ، دوستم اوبيا نورو تنظيمو دمشرانو سره خبري وکړي ، يو او بل وغولوي او هغه ځواک چي دروسيې،ايران ،ازبکستان ،تاجکستان ،هند او حتا ترکيې له سخاوتمندانه مرستو نه يي ګټه اخيسته له واک نه ګوښه کړي ،په ټول پاکستان ،کندهار او بيا په جنوبي ولاياتو کي دا تبليغ وچي دوي داسلام او اسلاميت سپاهيان دي او يوازي عدالت غواړي ،حکومت کول ددوي کار نه دی ،غواړي چي محمد ظاهر شاه بيرته کابل ته راولي او واک وروسپاري ، اوداسي نور هوښيارانه ځيرکانه حرکتونه . دا ټول دافغانستان دجوماتونو دملايانو تر سويه لوړي خبري وې ، په ډاډ ويلاي سو چي نوم دافغاني طالبانو او ملاعمر اخند و ، خو هر څه پاکستاني استخباراتي او پوځي جنرالانو سرته رسول . دطالبانودحاکميت په ټول دوران کي دطالبانو په پوځي ليکو کښي تر افغانانو پاکستانيان زيات و،داچي څومره عرب او دنوروهيوادو چي شمير يي څلويښتو ته رسېده غولېدلي او فناتيک کسان وه شمير يې تر لسهاو زره زياتيږي .په همدې اساس هيڅاته دا دمنلو وړ نه ده چي طالبانو بهرنۍ سياسي ،پوځي ښوونکي نه لرل او په افغانستان کي راپيدا سول.

پاکستان دواک پر ګډۍ دطالبانوپه کښېنولوکي دوي موخي وي ، لومړۍ موخه يي په افغانستان کي دداسي بيسواد حکومت جوړه ول و چي د حکومت غړي يې دوي په مدرسو کي روزلي وه هغوي ته دبل هيڅا لاس نه دی ورسېدلی او نه يې ددوي سره داړيکو دنيولو امکان پيدا کړی دی ، دهمدغو مذهبي اړيکو پر اساس به تل دپاکستان خبرو او فرمانو ته غوږ نيسي ؛ان دځينو سياسي تحليل ګرو په نظر هغه پخوانۍ دشپړمي صوبي خيالات هم دځينو جنرالانو په مغزو کي راژوندي سوي وه ؛ پاکستان پلان لاره پسله هغه چي طالبان په ټول هيواد کي قدرت ترلاسه کړي په سړه سينه به دتل لپاره دډيوړنډ دکرښي مسله حل کړی . دوهم امريکا غوښتل چي په سيمه کي دروسې او ايران داغيزو مخه ونيسي تر څو وکولاي سي دافغانستان له لاري دمنطقي نفت او ګاز لويو ذخيرو ته لار پيداکړي ،دطالبانو څخه دتعهد په اخيستلو سره چي دترکمنستان څخه دافغانستان له لاري ګاز پاکستان او له هغه ځايه چيري چي يي غوښتل دګاز لولي تيري کړي دطالبانو سره يې مرستي ډيري کړې ؛کله چي طالبانو کابل ونيو سمدستي امريکايي نفتي شرکت اعلان وکړ چي دا دسولي او دترکمنستان دګاز دپروژې دپلي کولوپه لوريو مثبت حرکت دی.

همدا شان امريکاغوښتل هغه ستينګر توغندۍ چي امريکا دشوروي سره دجګړې په ورستيو کي مجاهدينو ته ورکړې وه چي تقريباً شمير يي)) 150 ((ته رسېده او ټول نه وه استعمال سوي دطالبانو په وسيله بيرته راټول کړي ،تر څو دروسي او ايران لخوا تر لاسه نسي . که څه هم روسي ته ځوداني ورسېدلي خو ايران پر دغه بريالۍ نسوه چي ستينګر توغندۍ تر لاسه کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان دخپلوملایانو په وسیله پروپاګند شروع کړ چي دطالبانو خداي ملګرۍ دی ،وګورۍ په څومره چټکۍ په ټولو سیمو کي واک تر لاسه کوي ، او قوماندان ورته تسلیمېږي . مګر ددې اصلي علت چي دوي څومره ژر ټول هیواد تر خپلي سلطي لاندي راوست دپاکستان دکورنیو چارو پخوانې وزیر او په پاکستان کي دتنظیمونو مؤسیس نصیرالله بابر پسلاه څوکالو دپژواک دخبري اژانس سره په خپله مرکه کښي بیا له دغه راز څخه پرده داسي پورته کوي : ((... طالبان په افغانستان کي ځکه په تېزۍ سره پر مخ وړاندي لاړل چي هلته خلک دجهادیانو له ظلمونو او کورنیو جنګونو څخه پوزي ته راغلي وه او طالبانو په افغانستان کي امنیت راوستی و ، او موږ هم جهادي قوماندانانو ته وویل چي طالبانو ته تسلیم سي . داچي هغوي دسایست او حکومت په چلولو نه پوهیدل ... موږ ورته ډېر وویل چي په افغانستان کي ازبک، تجک ،هزاره باید له ځانه سره په حکومت کي شریک کړۍ او دوي ته پوره ونډه ورکړۍ ولي دوي زموږ دا خبره ونه منل او کله چي پر سخته راغلل چا یي ملګرتیا ونکړه)) . واقیعت دادۍ چي طالبانو ځني مشرانو ته په پاکستاني مدرسو او ددیپلوماسۍ په کورسونو کي ښوني کیدې ،هغو هلته دوسلي له استعمال نه نیولي دبهرنیانو سره دخبرو او اړیکو ټول رمزونه ولوستل . څوک دامني چي دمسجد طالب دي حکومت وکړي ،جګړه دي پر مخ بوزي ،ټول سیاسي چلونه دي په کار واچوي ،له بهرنیودیپلوماتانو سره دي روابط ساتي ،دیپلوماتیکي مسایل او په دیپلوماتیکي دفترو کي دي کار وکړي ،دولتي وزارتخاني دي پر مخ بوزي، دا دافغان ولس قسم خوړلۍ دښمن بابر وایي : موږ یو وازي دومره کړې چي کله طالبان راپیدا سول ...نو دحزب اسلامي یا نورو کوم پښتانه قوماندانان چي به ددوي مخنیوي یا مقاومت ته راپاڅیدل نو موږ به ورته دجنګ نه کولو او طالبانو ته دتسلیمېدو وړاندیز کاوه ،ځکه چي موږ نه غوښتل چي په افغانستان کي یوه بله کورنۍ جګړه پیل سي . داهم ښکرور درواغ ،لومړۍ ده پخپلو خبرو کي پخپله ثابته کړه چي طالبان ددوي پر اوږو او مرسته دنورو هغو قوماندانانو په قانع کولو سره چي دپاکستاني استخباراتو سره همیشنۍ پیونددرلود دطالبانوسره دواک دتر لسه کولو په هکله مرسته وکړه . دوهم ، پاکستاني چارواکو یوه بله کورنۍ جګړه نه غوښت ، بلې ځکه یي نه غوښته کله چي واک په تش آمر کولوسره بل ته انتقال کیداي سي نو جګړي ته رښتیا هم ضرورت نسته ؛ مګرهغه نورو(شمالي ټلواله او ورسره نوري ډلي) چي له دوي نه یي پرته نور باداران پیدا کړې وه تر اخیره ورسره جنګیدل ، ځکه هغو ي ته بیا بل چا ویل ، جګړه دواک دتر لاسه کیدویوازنۍ لار ده ،اوپه همدې منظور یې دوي ته په میلیونو ډالره ،او افغانۍ له بهر نه مرسته رسېدلې . غواړم ښاغلي بابر او پرویزمشرف ته یو خبره وکړم هغه داچي په افغانستان کي ستاسو دهمیشنیو نوکرانو نه نیولي ، لوي او واړه ،لوستونکي او نالوستي حتي لیوني هم دا در سره نه مني چي دا اته پنځوس کالو تاسو په افغانستان کي کورنۍ جګړه نه ده غوښتې او همدا اوس دجګړې اور نه تازه کوۍ . ستاسو هیر سوه هغه مواقتنامه چي دژنیودتوافقاتوپه نامه یي شهرت پیداکړ اوتاسو دمرحوم نجیب الله دحکومت سره د1988زکال داپریل په 14نیټه دامریکا، روسي او ملګروملتو دسازمان دځانګړي استازي په مخ کي لاس لیک کړه څومره مو عملي کړه ؟ زه به ووایم یو فیصدمو هم پلۍ نکړ، او دپخوا په څیر مداخلو اولوټمارو رالېږل دوام درلود . تاسو اوس قضاوت وکړۍ همداجنرال بابر مجاهدین تر غاښو په وسلو سمبالول او افغانستان ته یې دخرابیو لپاره رالیږل چي هلته انسانان مړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي،پلونه والوزوي ،تعميرونه په خرابو بدل کړي ،ښوونځی له منځه يوسي ،ماشومان بي پلاره ، ميندي بي مړوښو او اولادو کړي ، دافغانستان پر ښارو باندي دا ړاندو راکټونو اورول دده او دده پشان ښاغلو په امر او قوماندە سرته رسېدل ، هغه وخت چي دوي يې غواړي انسانان له منځه ولاړ سي بيا ظلم نه دی ، هر مقدس نوم چي زړه يې وغواړي پر ايږدي . همدا ددوي لخوا روزل سوي او په افغانستان کي دحاکميت پر گډي کښينول سوي وه چي ددوي په مخ کښي يې دکابل ښار چور او ددولتي ځوکيو دتر لاسه کولو په خاطر يې دکابل ښکلی ښار په کنډوالو بدل کړ ، په زرهاو لوي او واړه ،ښځي او نارينه له منځه ولاړل دخلکو په سرو دميخونوټکوهل او په کانتينروکي اچول ، يادعام سړک پر سر خلک ويشتل کېده و پر هغوي نښه ويشتل زده کېده،دهيواد په ټولولويو او ورو ښاروکي پاټکونه جوړ سول ،دکورونو نه دخلکو ناموسونه پر خپل سر له کوره ايستل دااو نوري ناروايي هيڅ وخت دافغان ولس نه هير ېږي . هغه وخت پاکستاني چارواکي ، دامريکا متحده ايالات ،اروپا او اسلامي هيوادونه ارام ورته ناست وه اوددوي دوحشيانه کړنو ننداره يې کوله . حقيقت خو دا وچي دپاکستان جنرالانو زړونه دهيواد او کابل دښار په خرابيو نه و سوړ سوی ، غوښتل يې د کابل دښار دسوځېدولمبي په خپلو سترگو وگوري ؛ دافغان ماشوم او کرېدلي مور چيغي چي دباروتو داور په لمواو دود کي خپل خوږ ژوندډلاسه ورکوي په خپلو غوږو واوري ، پر هغه خوند واخلي . دپاکستان په لاس جوړ سوو طالب ډلي ته افغان ولس دپخوانيو په اصطلاح مجاهدينو د ظلمو ،ناروا اوزورونو له يوي خوا ،دهيوادپر ژبو ،قوم ،مذهب اوسيمو ويشلو ډار چي عملا دافغانستان دټوټه کيدو لپاره په چټکی کارروان دغه حالت حتي روڼ اندي مجبور کړه چي دطالبانو په مقابل کي موقتا مقاومت ونه کړي او چوپه خوله پاته سي،تر څو هيواد دټوټه کيدو څخه نجات ومومي ، بله چاره هم نه وه افغانستان دشمال او جنوب دطوتيو دقربانی کيده په حال کي قرار درلود.

طالبانويو ډول سوله چي پايلي يي تر جگړي خطرناکي وي ټينگه کړه خو وطن يي دسمدستي ټوټه کيدوڅخه وساته ، امادغه په قيمت کي افغان ولس ډير څه دلاسه ورکړه.

افغان ولس ديو تباه سوي اقتصاد،له منځه تللي پوهي ،ويجاړ زراعتي سيستم ،او ړنگ شوي فرهنگ پر وچه غونډې ولاړ پاته و، ديوهوښيار او مدبر قوت لار يې څارل ،چي څښتن تعلا به کله پر دوي رحم وکړې . مکار پاکستان داحالت تر هر چاښه درک او دطالبانو دغورځنگ په نامه يې چي يوازي دوي دظالمانو ، لوټماريواو بي ناموسيو دله منځه وړلو،هيواد دابادی او ولس دسوکالی جوگه دی راوړاندي کړه ؛په لومړي سر کي دهغو مجبوريتونو له مخي چي ما پورته ورته اشاره وکړه دوي دافغان ولس دهر کلي سره مخامخ سوه.

هغوي د1995زکال تر مني کابل ته ځان راورساوه ،استاد رباني او احمدشاه مسعود دپنجشير په لور وتښتيدل، دکابل په ښار کي دطالبانو لخوا اسلامي امارت اعلان سو . پلازمېنه کابل و مگر امرونه دکندهار څخه ورکول کېده دا ځکه چي ملا عمر دقدرت تر وروستۍ ورځي ارگ ته رانه غلی . کابل ته په رسيدو سره طالبانو ډير ژر هغه څه شروع کړه چي چا فکر نه کاوه ،دنجونو دمکتبو دروازي وتړل سوي ،راډيواو تلويزيون کي پر موسيقي ړغولو،دښځو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کارو او هغوي بيله محرمه دکورنه وتلو باند بنديزاعلان شو ، دمنځنيو پېړيو په دوددلاسو او پښو پرې کول ، وژل ،اعدامول ټولو انسان ضد عملونو داسلامي شريعت تر نامه لاندي ددوي لپاره قانوني بڼه اختيار کړې وه ، دکابل په سپورتي لوبغاړۍ دسپورتي لوبو پر ځاي دانسانانو دوژلو او سنگسارولو په ميدان بدل سو ،ښاغلي متوکل يوه بهرني خبرنگارته ددغي پوښتني په ځواب کي چي تاسو ولي په سپورتي لوبغاړي کي ښځي او نارينه وژنۍ په زيات غرور وويل تاسو موږ ته يوبل ځاي جوړ کړۍ بيا به موږ دلته خلک نه وژنو ... ، امر بالمعروف و... هغه اداره وه چي افغانانو يي له نامه سره حساسيت پيداکړ ،دځوانانو سرونه وچ خرېيل کېده ،اود ږيرو اندازه کولوته خط کشونه جوړ سوه ،لنډاچي يو وحشت پر ملک مسلط و.پاکستان دوي د داسي کارونو تر سره کولو او فتواگانو صادرولوته وهڅول کوم چي پايلي يې په ټوله نړۍ کي دبهرنيانو په ذهنيت کي له افغانانو او په ځانگړې توگه دپښتنوڅخه نفرت و، له هغوي سره داسي عقيده پيدا سول چي افغانان دنړۍ وحشي قوم دی ،دا هغه تاريخي جفا او خيانت دی چي دبې گناه پښتنو او افغان ولس سره په تاريخ کي چانه و کړۍ . په دغه هم پاکستانيانو اکتفا و نکړه دهغو پر شا يي لاس ورتير کړ او هغوي يي دهيوادد تاريخي او فرهنگي شتمنيو له منځه وړلو ته وهڅول لومړۍ يې په موزيمو او گالريو کي هر څه له منځه يووړه او په 2001زکال کښي يې دباميانو مشهور بتان چي دافغان ولس فرهنگي ميراث و دافغانانو په گډون دټولي نړۍ دولسونو او نړېوالو سازمانو دارادې او غوښتنو او وړاندېزونو خلاف دهغو په لاس والوزول ،دا بله تاريخي دښمني وه چي پاکستاني چارواکو دپښتنو اوافغانولس سره دهغوي دبدنامه ولوپه خاطر تر سره کړه ؛ کله چي امريکايانو طالبان دواک نه راوپرزول بيانو ددوي مشر استاد او هميشنۍ ملاتړۍ مولانا فضل الرحمن وايي ((طالبان پخپله بې عقل او ناپوه کسان وه، موږ دوي ته دهيڅ کوم داسي کار مشوره نه ده ورکړې ، مولانا وايي موږ جمهوري ائين لرو)) . دغه يوازنۍ خبره مولانا رښتيا کوي ، بلې په پاکستان کي ښځه حق لري چي دصدارت مقام ته ورسيږي ،په فابريکو ،او نورو مؤسسو کي کاروکړې ، په ښوونځۍ کي تعليم او پوهنتون کي تحصيل وکړي ،حتا دمولانا فضل الرحمن دلور په شمول زياتي پاکستانۍ ښکلي پيغلي په بهر ملکونو کي تحصيل کوي ،په تياتر ،سينما او نورو فرهنگي کارو کي فعال گډون لري ،په روغتونو او کلينيکونو کي ډاکتري او نرساني سي بيله جنسي توپير نه دمريضانو سره مرسته کوي او هغو ي ته دارو درمل ورکوي ، ديو اړخ نه يې پر بل اړخ رااړوي ،دا ټولو ته دپاکستانۍ ښځو لپاره اجازه شته ؛ مگر افغاني ميرمني او پيغلي ته دهيڅ کار اجازه نشته بايد په کور کي ناسته وي، بدبختي داده زموږ بيچاره خلک يي مني چي پاکستاني ملايان ډير ښه خلک دي او هر څه رشتيا وايي ؛ زموږ اوسني ځني چارواکي خو ځکه ددغو پاکستاني ملايانو سره دتصديق سر ښوروي چي هر څه ددوي په خوشحالۍ کي ويني او دوي هم نه غواړي چي دا ولس رابيدار او پوه سي . يو عربي مشهور ليکوال دښځو سره دطالبامو دغلط چلند په خلاف په 2001زکال داگست په مياشت کښي دالحيات په جريده کي ليکي ((گرچه موقف طالبان در قبال زن پديده جديدي در فقه نيست،ليکن انچه ابها بنام اسلام بر زن افغان روا ميدارند،درحقيقت ((تطبيق حرفي))موا فق قيهان متحجر کهن است،که همواره در برابر مشارکت زن در امور حيات اجتماعي جامعه ايستاده اند. به قول محقيق از اصحاب رسول اکرم ((ص)) بيش از بيست مقوله درمورد عورت ونقش زن موجود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

است اما چنین معلوم میشود که طالبان افغان فقط بر یک مقوله از عبدالله بن مسعود اتکا کرده،که گفته بود ((زن همه اش عورت است)) . ایا طالبان دیوبندي مي دانند ابن عباس و ابي یوسف قدمي گفته بودند که ((بازوان وموي افشان زن عورت نیست))... به قول نویسنده تعداد از امامان اجازه داده اند که زنان میتوانندوظایف مهمي در مقام وزارت وقضاوت در حیات اجتماعي جامعه بدست آورند . نویسنده به نقل از کتاب به قلم الحافظ المقدسي ارقام را ارائه میمکند، عایشه بنت ابو بکر براي 399شاگرد تدریس میکرد که در بین ان 67زن و232مرد بودند،حفصه بن عمربه 20شاگرد درس مي دادکه در بین انها سه تن مرد بودند...)) جریده آمید شماره 487.

ولي پاکستاني بنسټپال مولاناصاحبان بیا زموږ په وطن کي ټول هڅوي چي محمدي شریعت په افراطي بڼه پلی کړی او بس . ډیر په دې نظر دي چي پاکستاني مولویان دکوم بهرني قوت په لمسون او له هغو نه درشوت په تر لاسه کولو سره غواړي په دغه شکل اسلام بدنام کړي.

یوې مسلي ته غواړم دټولو پام راوګرځوم ، طالبان په افغانستان کي دهیڅ قوم نماینده ګان نه وه او نه هم اوس دپښتنو دستر قوم نماینده ګي کولاي سي ، نه هم کوم قوم دوي خپل استازي ټاکلي دي طالبان لکه دانور تنظیمونه په پاکستان او ایران کي رازیږیدلي ،هلته لوي سوي ،وسله وال سوي اودپاکستان ،امریکا ،سعودي عرب او یو شمیر نورو زبر ځواکو په اراده یي جګړي ته وردانګلي دي تر څو دولتي قدرت تر لاسه کړی ،داچي دطلب په نامه دپښتنوپه ادرس سپکي سپوري ویل کړي له انساني اخلاقو او ادب نه لري او ملي یووالي دروحیي نه لیري کاردی . دایوه پوځي ډله وه چي په پاکستان کي روزل سوې ، پر افغانستان دپاکستان ، سعودي عرب او امریکا په مټ مسلطه سوه ، دایو غیر روڼ اندی حرکت و ،ښاري روښنفکرانو او پوهانو پکښي ونډه نه درلوده په عصري پوهو سمبال کسان پکښي نه لیدل کیده او نه هم خپله طالبانو غوښتل چي دا ډول کسان دځان ملګري کړي . یو شمیر متعصب کله چي یې زړه وغواړي پښتانه روڼ اندي وټکوي او یا په پښتنو پسي څه ووایي بیانو سمدلاسه په خپلو لیکنو او وینا وکي د ((طالب پلوه ،طالبي سیاست وال او داسي نور القاب ،دادب له چوکاټ او انصاف نه لیري مختاړي او وروستاړي دپښتنو په اړوند لوروي)) ، پداسي حال کي چي دطالبانو په حرکت کي نه یوازي د پښتنو بلکي دنورو قومونو روڼ اندو ،دعصري پوهي خاوندانو، ډاکترانو ،استادانو ،انجینرانو ،لیکوالو ،شاعرانو ادیبانو او دنورو قشرونو لوړو او پیژندل سوو شخصیتونو، فرهنګیانو او فرهنګپالو ځاي نه درلود . هرڅه دپاکستان او سعودي عربستان دچارواکو له خوا اداره کیدل ،دطالبانو په حکمرانی کي د عربي او اوردنومونوغوره کول ،مثلا دخپل نشراتي ارګان نوم یي ((خلافت)) او ورځپاڼي نوم یې ((شرعیت)) ، راډیو افغانستان ، راډیو شرعیت دا اوداسي نوري بیلګي دا ښکاره کوي چي دطالبانو په وخت کي هم دسعودي عربستان او پاکستان دفرهنګي تیریو پر اساس دپښتو ځاي آهسته آهسته عربي او اوردو ژبو ته خوشي کېده ؛ دپلازمېني کابل او دولایتونو په ښارونوکي دهټیو او رستورانونو دنومولو لپاره اوردونومونه کارېدل . پدې باید هر څوک قناعت وکړي چي که دطالبانو په لیکو کښي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښيار پښتانه او يادنورو قومونو روڼ اندو ځاي لرلی واي پاکستان او دهغه پلويانو په طالبانو دالوبي او ملنډي نسواي وهلاي.

زموږ دهيواد په دغه سياسي او جګړه ايز ګيرودار کي اسامه بن لادن چي دسي آي آيې په مرسته دساړه جنګ په دوران کي دشوروي پلوه رژيمو په مقابل کي په اسيا، عربي نړی اوافريقايي هيوادوکي ښه ځلېدلی و يو ځل بيا افغانستان ته راغلی ،البته دا هغه وخت دی چي طالبان لا واک ته نه دي رسېدلي په کابل کي حاکميت داستاد رباني پلاس کي دی ، هغه دننګر هار له لاري افغانستان ته راځي لومړی دجلال آباد دښار ظاهر شاهي مانۍ ته نږدي کور ورکړه سو ،خو ډير ژر له ډار نه دهډي سيمي ته دمولوي خالص يوې کلا ته کډه سو او تر يوي مياشتي ورسته دسپين غره هغه سمڅو ته چي دوسلو دزيرمتون په خاطر جوړي سوې وي کوچ وکړ ، زه دده په هکله زيات بحث ځکه نه کوم چي ټول په خبر دي چي نوموړی له هغه وخت نه چي په پاکستان کي دمجاهدينو سره له 1981زکال راپدې خوا اړيکي لرلې ، افغانان يي جګړي ته هڅول ، له هغوي سره يې مالي ، مادي او دلوژستيکي مرستي کولي ټولو ته ښرګندي دې ، په 1988-1998زکلونوکي کله چي شورويان ووتل او دجهاد کليمي کرار خپل مفهوم دلاسه ورکاوه هغه افراطي اسلامي ډلي او کسان چي دجهاد لپاره راغلي وه ددوي په منځ هرج مرج راپيدا سو او ځينو يې دسترپيا خبري کولي په دغه وخت کي همدا اسامه بن لادن ديوکوټلی پوځي لښکر دجوړېدي په فکر کي سو او دده دپلويانو په وينا هغه ديو لوي جنګ لپاره ديوه نړېوال بنسټپال پوځ دتنظم په جوړېدو پيل وکړ اوهغه يې په غالب ګمان دعبيده البنشيري په ملګرتيا جوړ کړ.داحمد رشيد پاکستاني ليکوال او ژورناليست په وينا د((1982زکال نه تر 1992زکال پوري په افغانستان کي دجګړي دګډون لپاره دمنځني اوليري ختيځ ،شمالي اوختيځي افريقا ،منځنۍ اسيا او نورو هيوادو څخه چي شمير يي 43 ته رسېده ((35زره)) زيات رضاکار مسلمانان راغلي و)) ،طبعي ده داټول مړه نه سول ډير يي ژوندي پاته سول ددغو ټولو سره اسامه بن لادن نږ دې اړيکي پيدا کړي وې ،دا هغه امکان و چي په افغانستان کي دشوروي او امريکا تر منځ داغېزي دسيمي دپراختيا جګړي د بن لادن په واک کي ورکړ .کله چي طالبانو کابل تر لاسه کړ بن لادن هم څه موده وروسته کندهار ته راغلی او دملا محمد عمر سره يې دوستۍ ډيري کوټلي اړيکي ټينګي کړې ،تر هغه وخت چي امريکا دطالبانو په وجود کښي سيمه ايزي ګټي ليدلي دبن لادن او ملا عمر په دوستۍ يې بي تفاوتي ښکاره کول ،مګر کله چي نړېوال وضعيت تغير وخوړ ،دطالبانو کړه وړه نور دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه وه او پاکستان په هغوي هغه څه کول چي افغانانو زغملاي نه شوه ،دترکمنستان څخه دګاز دلولي مسله هم ځنډمنه سوه ، ديونيکال کمپنۍ مشران په دې باور سوه چي دطالبانو په وجود کي دوي دا پروژه لکه څنګه چي دوي اټکل کړی و پلي کېدل يې ناشوني دي،طبعي ده کله چي ګټه نوي زبرځواک هر قوت او ګورپ چي وي قرباني کوي .له بلي خوا بن لادن ځان داسي احساس کړ چي په رښتيا سره دی کولاي سي داسلام څخه پخپله دپيسو په زوراو دغو فاناتيکانو په وسيله دفاع وکړي . هغه په افغانستان کي هم داسي اکټ کاوه لکه دی چي ددغه هيواد اصلي اوسېدونکی او برلاسی چارواکی وي او طالبان يې دامريکا په مقابل کي هڅول . دغه او هم به نور دلايل موجود وه چي دبن لادن او امريکا تر منځ توره پيشي تيره سوه آن ددښمنی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر سرحده اختلاف پيداسو . په لومړي ځل پسله هغه چي په 1990زکال امريکا د کويټ څخه دعراقي عسکروتر ايستلو وروسته شل زره امرکايي عسکر په سعودي عربستان کي ميشته سول ،دبن لادن دامريکااو سعودي چارواکو لخوا دا کار داسلام پر مقدسو ځايو لکه بيت المقدس تېری وباله او له دغه عمل سره يي خپل مخالفت څرګند کړ . دسعودي حکومت له ډار چي ځان يې په خطر کي وليد په 1992زکال په خپله شخصي الوتکه کښي له پاکستان څخه چي په دغه وخت کي ګويا دطالبانو او جميعت دپخلاينې لپاره تللی و سودان ته ولاړ، او په 1994 زکال دده سره دشاهي کورنۍ مخالفت اوامريکا په غوښتنه او مشوره له هغه نه دسعودي تابعيت واخيست . بن لادن په 1992زکال په مګه ديشو او يمن کي دتروريستي حملو په تور تر تورن وپيژندل سو . بن لادن کله چي د1996زکال په سپتمبر افغانستان راغی دمجاهدينو دمشرانو سره لکه رباني ،ګلبدين ،احمدشاه مسعود او مولوي خالس سره يې ښې اړيکي ټينګوي ،طالبانو ته بيا دومره نږدې کيږي چي له افغانستان څخه دده دايستلو په قيمت تر اوسه افغان ولس اوپه خاصه توګه پښتانه او نړيوال جزاويني.

له طالبانو څخه دنورو نااميديو په څنګ کي دبن لادن او امريکا تر منځ دښمني او دهغه لخوا دافغانستان څخه دامريکايي استخباراتو په قول په (1998) زکال داګست د مياشتي په اومه دکينيا په مرکز نايروبي او تانزانيا په مرکز دارالسلام کښي دامريکي په سفارتونو کي دنهو، لسو دقيقو په تفاوت غټي چاودني چي)) 219 ((افريقايان او))12 ((تنه امريکايان پکښي تلف سوه ددي باعث وګرځېدل چي امريکا دطالبانو څخه رسمي غوښتنه وکړي تر څو هغه امريکا ته وسپاري اويايې له وطنه وباسي . کله چي طالبانو دپاکستان په مشوره دهغه دتسليمېدو سره مخالفت وکړ ، پدې نامه چي ګويا هغه مجرم نه دی،او زموږ ميلمه دی، له افغانستان څخه دبن لادن دايستلو پر سر سره جوړ نه سول ؛که څه هم پسله هغه چي پر افغا نستان اقتصادي بنديزونه ولګېدل او دافغانانو حالت خراب سو په داخل او بهر کي ټولو افغانانو له ملا عمر نه غوښتنه وکړه ، دا نابللی مېلمه چي موږ ته زموږ دملي ګټو او افغانستان دويرانۍ په قيمت تماميږي له افغانستان څخه وباسي ، متاسفانه طالب چارواکو يوازي دپاکستان منل د افغان او نورو پر خبره يي غوږ نه نيوی.

پاکستان هم امريکا داوس پشان غولوله څو ځله کلينټن نواز شريف نه په تليفون کي له هغه نه غوښتنه وکړه چي پر طالبانو فشار راوړي تر څو هغوي بن لادن امريکا ته تسليم کړي او يا يې بل هيواد ته دمحکمي لپاره ولېږي ،نوازشريف به هغه ته وعده ورکول مګر په عمل کي يې هيڅ نه تر سره کول . پاکستان پدې ښه پوهېده چي امريکا دپاکستان په مقابل کي دسخت اوغوڅ دريزنه کار نه اخلي ځکه امريکا پاکستان ته په منطقه کي دپلانونو دپلي کولو په منظورتل اړتيا لري ،کنه دبن لادن دنيولو يا وژلو لپاره څومره پروژي جوړي سوي ،لومړۍ پنځه او بيا پنځه ويشت ميليونه ډالره جايزه وټاکل سوه ، د مرکزي اسياته دنفت او ګاز دترلاسه کولو په منظور دطالبانو سره مرستي عبث ولاړې،ديونيکال او دلتا دکمپنيو ټول پلانونه په اوبو کي لاهو سول ،دا ټول تاوانونه امريکا ومل ، خو يوه ورځ امريکا يي جګپوړو پاکستاني چارواکو ته ونه ويل چي تاسو څه کوی؟ او پر کومه لار روان ياست ؟، فکر کوم دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا لپاره هغه نازولې دی چي ټوله نړۍ یې تر قربان کړې ده ، داسي یو نظر هم دعام ولس سره سته چي ممکن دامریکا استخباراتي سازمان په منطقه کي دامریکا دسیاسي ،اقتصادي او پوځي نفوذ تر ټینګولوپوري نه غواړي داسامه بن لادن ،القاعدي دسازمان او طالبانو جنګي سیریال ته دپای ټکی کښېږدي . زموږ افغانانو سره هم دا ډار زیات سوی دی پداسي حال کي چي دامریکا په ګډون دنړۍ))37 ((هیوادونه له افغانانو سره دامنیت په راوستلو کي یو ځاي خپل ځوانان دلاسه ورکوي ،او آهسته آهسته یي د نړیوالو په سترګوکي اعتبار ته ضرر رسېږي داسي نشي چي یو ځل بیا افغانستان دپاکستاني جرنیلانو تر ناولو غوښتنو قربان کړي ؟ که داسي نده نو ولي امریکا دادنړۍ سوپر زبر ځواک پاکستان ته سپینه او لنډه خبره نه کوي او ورته نه وايي چي پر ځاي دي کښېنه ،افغانان نور مه زوره وه . کوڼ او ړوند په دې پو هېږي چي دافغان ولس دټولو بد مرغیو اساسي عامل پاکستان دي اوبس ،څنګه داومنل سي امریکا ،انګلستان ،اسرائېلو،روسې ،چین ،هند ،فرانسي ،المان ،ایټالیا اونورو هیوادونه چي همدا اوس عملا دافغانستان په لانجه کښي دپاکستان دخاوري څخه دالقاعدي دسازمان ، بن لادن او طالبانو سره ښکیل دي نشي کولاي دهغوي ځالګی پیداکړي ؟.

بن لادن هم ځاي ګرم او ګدا اسوده ولید، دادی تر اوسه پاکستاني جنرالان وايي په افغانستان کي دی،او افغاني چارواکي ادعا کوي چي هغه په پاکستان کي دی ،دغه حالت چي په دغه سیمه او قوم کي به دده پیداکېدل تر ډېره وخته دټولولپاره ستونزمنه وي بن لادن په خپله هوښیارې ډېر ښه درک کړی و . دا چي دا ډرامه به کله پاي ته رسېږي تر اوسه څوک نه پوهیږي.

د امریکا دغوتلاښو چي دطلبانو مشران راضي کړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته دمحاکمي لپاره وسپاري له ناکامۍ سره مخ سوه ،که څه هم امریکادطالبانولپاره وروستۍ نیټه د1999دفبروري په میاشت وټاکل مګر ډېر ژر طالبانو اعلان وکړ چي اسامه بن لادن ورک دی . دملګرو ملتو امنیت شورا په 1999داکتوبرپه 15 نیټه دپریکړي په ترڅ کي دطالبانو نه وغوښتل چي پخپله خاوره کي دترهګرۍ مخه ونیسي او هغه کمپونه چي شته وتړي او . . . ، دامنیت شورا بل کال (2000)ددسمبر په 19 نیټه په خپل بل 1333 لمبر پرېکړه لیک کښي پر طالبانو باندي خپل پخوا ني بندیزونه په ټینګار سره تاید کړه ،اما طالب چارواکو په دغه پرېکړه لیکو نو عمل ونکړ،نه یې بن لادن وسپاره او نه یې دالقاعدي دروزني کمپونه و تړل . د 2001زکال په پیل کي دامریکا نوي ولسمشر بوش ته دمنځنۍ اسیادهیوادو نو دنفت او ګاز مسله چي دچین او روسې دګډ قرارداد په اساس به دهغوي پلاس کي لویدلي واي جالبه وبرېښېده او له بلي خوا دامریکا لپاره داسي یو تړون هم دمنلودمنلو وړ نه و،خپلو اقتصادي موخو ته درسېدو خاطر امریکايي چارواکو پرېکړه وکړه دطالبانو سره یو ځل بیا دخبرو له لاري مخ ته ولاړ سي دخبرو چاري دبهرنیو چارو په وزارت کي ((کرستین روکا)) ته وسپارل سوي هغه دطالبانو سره شپږ ځله او دوه ځله یي په برلین کي نوري پټي غوندي جوړي کړې ، دغونډو کومه نتیجه ورنکړه ،په دوهمه غونډه کي دطالبانواستازي برخه وانه خیسته ځکه دوي بندیزونه غندل او دملګرو ملتو پر سازمان یې نیوه کي لرلي . دجولاي په میاشت کي ((دشراپ شایر))په وسټن

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پارک کي چي دانگلستان په لوديځ کي يوه ډيره ښکلې سيمه ده ديويشت هغو هيوادوداستازو په ګډون غونډه وکړه کوم چي دافغانستان له موضوع سره علاقمند و ،دغه غونډه دملګرو ملتو په مشرتوب دانګلستان دباندنيو چارو دوزارت لخوا په غير رسمي توګه رابلل سوي وه ، هلته دا وړانديز چي په افغانستان کي دي د پخواني پاچا محمدظاهر په مشرۍ يوه ائتلافي اداره جوړه سي مشوره وسوه ، دمسله دشمال ټلوالي لخوا استقبال سوه او پدي ډير خوښ سوه ،خو هغوي دا دکار پيل باله اويل يې بيا به وروسته ګورو چي څه وشي ،دهغوي لپاره ظاهرشاه هدف نه بلکه هدف ته درسېدولپاره يوه وسيله وه . تر دغي غونډي لږ وروسته دپاکستان استازي ((نياز نيک)) په فرانسه کي داپه ډاګه څرګنده کړه چي دامريکي دهيئت يوه غړي ويلي و که طالبان دبن لادن په هکله په خپل دريز کي تغير رانه ولي پر خلاف به يې دزور نه کار اوخيستل سي . هغه داهم وويل چي ددوي پر ضد به دتاجکستان له اډونه کار واخيستل سي ، هلته پخوا امريکا يي مشاوران ځاي پرځاي سوي و ،ازبکستان هم خپله اماده ګي وښودلې وه روسي يولس زره پوځ دامادہ ګۍ په حال کي قرار درلود. دپاکستان دغه چارواکي دا خبره ديوه پلان په اساس چي دوي يي لري افشاکړه ،غير مستقيم يې طالبانواو دهغوي پلويانو ته څرګنده کړه چي امريکا او دهغې ملګري هيوادونه څه پلان لري ، که طالبان دامريکا خبره ونه مني دهغوي پر خلاف حمله کوي ،پاکستان تل ((غله ته وايي غلاوکړه او دکور خاوند ته وايي بيدار اوسه)) سياست پلي کړی دی.

((فرانسس ويندرل)) لا دمې له مياشتي نه راپدې خوا په روم کي له پخواني پاچا سره افغانستان ته دتګ په هکله ليدني کولې ، دجولاي دمياشتي نه راوروسته ظاهر شاه ته داسي کتل کيده لکه دافغان واکمن چي وي.

په دغه وخت کي دطالبانو مشرانو ته دامريکا لخوا دوه پيغامونه واستول شوه چي په يوه کي يې غوښتي وه چي دبن لادن دنيولو لپاره دي عمل وسي ، اوبل دظاهر شاه په مشرۍ ديوي ائتلافي اداري دجوړېدو په هکله د خبر دپيل مسله وه . دپردي شاته حالت داسي معلوميده چي دوي نوره دتل لپاره دطالبانو سره وداع کول ، خو تر هغه دمخه يوه بله لويه حادثه پېښه سوه چي هر څه يې پر دابله خوا راواړول . دا څرګنده معلومېده چي پاکستاني چارواکو او استخباراتي سازمان يې په افغانستان کي دملي پخلايني پر اساس دحکومت له جوړېدو سره مخالف وه،هغوي تر وروستيو شيبو تلاښ وکړ چي طالب چارواکي په افغانستان کي پردولت واک وساتي.

په امريکا کي داسي پېښه وشول چي دپاکستان ټول پلانونه يي تر يوه حده په اوبو کي لاهو کړه، په بربنډه توګه په افغانستان کي داسامه بن لادن داوسېدو او طالب چارواکو دقدرت کمبله مخ پر ټولېدو سوه ، وايي خداي دي داسي شر پېښ کړي چي زموږ پکښي خير وي ،موږ ددغي پېښې دقربانيانو سره ځانونه په غم کي شريک بولو ځکه تر هر چا افغان ولس ته معلومه ده چي کله څوک دفاميل غړی دلاسه ورکوي څومره درد لري . د2001زکال ددسپتمبر په 11مه 19 ترهګرو چي پنځلس يي دسعودي عربستان وه په نيويارک کښي دنړېوالي سوداګرۍ مرکز دوه غبرګوني))107 ((پوړيز ي ماڼۍ اوپه واشنګتن کي دملي دفاع پر وزارت يا پنتاګون دملکي الوتکو په استعمال حمله وسوه دريمه الوتکه چي غوښتل يې پر سپينه ماڼۍ حمله وکړي دسورليو دفشار په اساس دپنسلوا نيا ښار ته نږدي پر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه ولویدل ،تجارتي مرکز اور واخیست او ماڼۍ ونړېدي تر دریو زرو زیات په مختلفو قومونو پوري تړلوداور په لمبو او دتعمیر تر دېوالو لاندي خپل ژوند دلاسه ورکړ. هیڅا فکر نه کاوه چي په امریکا غوندي هیواد کښي دي داسي لویه پېښه وسي ،او دومره خلک دي دیوې ترهګري حملې په پایله کي مړه او په ملیارډو زیان دي ورسېږي . که څه هم د کتي کلارک په وینا ((دسپتمبر له تراجیدی نه څو اونۍ مخکښي دطالبانو دبهرنیو چارو وزیر متوکل دکوم مرستیال په لاس په پېښور او اسلام اباد کي دامریکې قونسلګری اود ملګرو ملتودسازمان اداري ته خبرداری ورکړی و ، چي بن لادن په امریکې باندي دډیر غټ برید کوونکی دی په دغه مقصد چي په زرګونو امریکائیان له مینځه یوسي خو دهغه اخطار ته چا غوږ ونه نیوه شاید له دي امله چي مرستیال یې دخبر سرچینه نه وه ښودلې)). مولانا ابو العلي مودودي نقل قول ،چویري 106

دامریکا سنا ولسمشر ته دومره پیسې او واک ورکړ چي چا تصور نشو کولاي ، تر څو ولسمشر دامریکا دښمنان هر چیري چي پټ دي ورک او نابودکړي . ددغي زړه بوږنوونکي پېښي دورځي په ماښام دامریکا ولسمشر جورج بوش دامریکا خلکو ته په وینا کي وویل : موږ به دهغو تروزستانو او هغو تر منځ چي هغو ته یي پناه ورکړې فرق ونه کړو . کانګریس دسپټمبر په 14ولسمشر ته دغه واک ورکړ چي دهغو ملتونو،موسسو ،یاکسانو پر ضد له ټولوضروري او مناسب زور نه کار واخلي ... کانګرس ددغه موخي دترلاسه کولو په منظور حکو مت ته د څلویښتو میلیارډو ډالرو دمصرف اجازه ورکړه.

جورج بوش دسپتمبر په شلمه دکانګریس په یوه غونډه کي بن لادن او دهغه سازمان په دغه پېښه کي تورن کړه ، اود طالب چارواکو ته یې داسي التیماتوم اعلان کړ : ((دامریکي چارواکو ته دالقاعدي ټول هغه مشران وسپاری چي ستاسي په هیواد کي دي ... سمدلاسه او دتل لپاره په افغانستان کي دترویستانو دروزني کمپونه وتړی ، ترویست دهغو روزونکی او ملاتړ کوونکی اړونده مقاموته وسپاری ، ددي لپاره چي مونږ باور وکړو چي هغوي نور نو عمل نه کوي امریکا ته دترهګری په کمپونو کي پوره لار ورکړی . دا غوښتني دخبر یابحث لپاره نه دي . طالبان باید سمدلاسه عمل وکړي .دوي باید ترهګر وسپاري یادي دهغو په برخلیک کي ځانونه ګډ وشمېري)) بي بي سي او امریکا بړغ راډیو . دا لومړی ځل و چي امریکا طالبانو ته داسي ګواښ وکړ ،کاشکي داسي ګواښ یي دپاکستان ولسمشر ، استخباراتي او پوځي چارواکو ته هم کړی واي نوبه یي ثمر عملي او ګټې به یې زیاتي او تاریخي واي .که رښتیا وویل سي او امریکا حق ته غاړه کښېږدي پاکستاني چارواکوته داشان التوماتوم به نه یوازي افغانستان بلکه دامریکا په شمول ټوله نړۍبه دترهګری او لاس وهنوله شرڅخه خلاصه سوې واي . داپاکستان دیچي ددوي په خاوره کي رزول سوي تروریستان په مصر ،هسپانیا ،فرانسه ،جرمني او انګلستان کي دترهګری دعملونو دتر سره کولو امکانات تر لاسه کوي ،ځکه همدا اوس دپاکستان په مذهبي مدرسو کي چي شمیر یي تر لسزرو زیاتېږي دآي آیس آي تر بشپړي حمایي او کنټرول لاندي دي ترهګر روزل کیږي ، په افغانستان او دنړۍ په نورو هیوادو کي دهمدغو مدرسو روزل سوي خلک ترهګریز ي کړني تر سره کوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسوداګرۍ دمرکزو تر ړنګېدو وروسته دامریکا خلکو ته دجورج بوش دلومړۍ وینا څخه دورایه څرګنده سوه چي دهغه هدف بن لادن او طالب چارواکي دي ،کله چي دامریکا حکومت دکانګرس ملاتړ تر لاسه کړه دځو دیپلو ماتیکوسفرو څخه وروسته امریکا دنړۍ په کچه دامکانات برابر کړه چي دطالبانو دغه ځواب او بي ځایه مقاومت ته چي بن لادن مسول نه دی ،او یا یې څرګندول چي امریکا دي دبن لادن دمجرمیت اسناد دوي ته دي ښکاره کړه کي او داسي نور دلایل چي منطقي نه برېښېدل ، دوسلې داسعتمال په زوردطالبانو حکومت را وپرځوي . داکتوبر په اومه ورځ یي دبمونو اوراکټونو،مډرنو پوځي الوتکولخوا دافغانستان پر پاکه خاوره دطالبانو دځپلو په موخه حمله او تعرض شروع سو،امریکا دغي موخي ته درسیدو لپاره دروسي چارواکو په مشوره پر شمالي ټلوالي تکیه وکړه ، دا هغه ځواک و چي ددوي دظلم او وحشت په پایله کي دپاکستان روزل سوي طالب قوت ته افغانانو په دې منظور چي دشمالي ټلوالي او هغوي دملګرودځواکونو له تیریواو ظلم نه خلاص سي هرکلۍ ویل سوی و . زموږ په هیواد کي داد یوې بلي غمیزي شروع سوه ،په پاکستان کي په بربنډه توګه مولانا سمیع الحق او مولانا فضل الرحمن او نوروفاناتیکو بنسټپالو ډلو په وسیله دټولو مدرسونه ځوانان دپاکستاني داستخباراتواو ملیشو په لارښودنه او ملګرتیا دامریکا په مقابل کي دطالبانو په دفاع کي دجګړي لپاره دافغانستان په لور جوپي جوپي روان سول ،افغانستان ته په رسېدو سره طالبانو هغودهیواد شمال ته ولېږل ،چي هغوي هلته ایسار او زیات یې ووژل سوه . په پاکستان کي یې دامریکا دبیرغونو په سوځولو سره هره ورځ مظاهري پیل کړي ، پاکستاني پوځیانو دموقع نه په استفادې سره دپښتنو په سیمه ورننوتل او دلومړي ځل لپاره یې دډیورنډ کرښي ته ځانونه ورسول . جالبه او دپاملرني مسله خو داده چي پاکستان دامریکا نږدې او نازولې دوست دی مګر ددوي په حضور کي دامریکا پر خلاف شعارونه ورکول کېده ،دولسمشر جورج بوش عکسونه او بیرغونه دبنسټپالو او فناتیکو مسلمانو ځوانانو او احساساتي خلکولخوا په مظاهروکي سوځول کېده . له دغه حرکت څخه په ګټه پورته کولو سره دپاکستان اساسي هدف داو چي امریکا او نوري نړۍ ته ښکاره کړي چي په پاکستان کي مذهبي ډلي ډیري قوي دي، ددوي دځپلولپاره زیاتو پیسو اوکوټلي ځواک ته ضرورت سته ،ځکه امریکا دوي ته دپخواني قرض دبخښلو په ګډون تر دریو میلیارډو زیات ډالره پیسي او یو په بل پسي نوي جنګي الوتکي او موډرني وسلې ورکړې ، تر څو پاکستان ترورستان په وځپي ،خو دا هغه خوب دی چي دپاکستان په مقابل کي داوسني سیاست په تعقیب سره به هیڅکله رښتیا نسي.

دامریکا دبمباریو پایله داسوه چي داکتوبر له اومي څخه ددسمبر تر اتلسمي ورځ پوري دنږدې))10915 ((کسانو دژوند دلاسه ورکولو په ارزښت ، ددسمبر په دوهمه نیمایي کي دطالبانو دواک هغه ماڼي چي دوي ورته عمارت وایه ړنګه او ملامحمد عمر اخند چي پر موټر سیکل یې دواک تر لاسه کول شروع کړې وه د همدغه موټر سایکل په سوارۍ یې دکندهار ښار او دعمارت تخت وتاج پرېښود. دپاکستان هغه پلان چي ددوي په وجود کښي به دډیورنډ لعنتي کرښي برخلیک دتل لپاره ټاکي یو ځل بیا راتلونکي مهال ، دنوو پلانو دجوړولو او پلي کولو ته معطل پاته سو . ملا محمدعمر اخنداو طالب چارواکي په رښتیاسره دخپل بي بنیاده غرور،دهیواددبرخلیک ټاکلو دساده ارزوني، او پاکستاني استخباراتو دنووګټو قربانیان سول . داسي معلومېږي چي دوي لا اوس هم په دې نه پوهېږي چي پاکستاني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چارواکي ددوي اوګران وطن اصلي او اساسي دښمن دی . تر څو چي دډيورنډ دلعنتي کرښي په هکله اساسي پرېکړه نه وي سوې افغان ولس به دپاکستان اودهغوي دنړيوالو دوستانو د سياسي لوبواودرغليو قرباني اودقدرت پر سر جنګي سياليوميدان وي .افغانان به دکورسوځوني په جګړه کي خپل خوږ ژونددلاسه ورکوي . زموږ زوربدلي ولس به دبهرني پوځيانو تر پښو لاندي دتحقير او توهين ښکار او ورځي سباه کوي . ځوان کنړي شاعر فرهادجان دشعر په ژبه داحال ښه تمثيل کړی دی هغه وايي:

ماپکي خپل قاتل ونه پيژانده ----- راغځېدلي وو بلا لاسونه

دا اوسنی افغان وژنه او ټاټوبی ورانونه چي دپاکستان د ديوبندي بنسټپالو دتشويق او فتواګانوله مخي افغانان هڅوي او ورته وايي ، وجنګېږی له خپلي خاوري امريکايان او نور اروپايان وباسی ددغي غميزي دحل لاره نه ده . دا ددوي اوددوي دبادارانو ددسيسو، او دډيورنډ دکرښي پر سردخپلو تاريخي عقدو او دښمنيو دتر سره کولو پايلي دي چي زموږ په هيواد کي پردي وسله وال ځواکونه پراته دي ، کاشکي موږ دا تعقل درلوداي چي هر څه مو دخپل هيواد تر پرمختګ او افغان ولس تر بسياينې او ښېرازی قربان کړي واي . له بده مرغه يو تريخ ولي رښتيا حقيقت بايد ومنل سي چي افغانانو تل يوه او بل ته دقناعت سر نه دی ټيټ کړی ،قناعت يې بل ته تسليمي او تسليمي يې عار بللی دی . داچي خپل هيوادوال او عزيز ته دماتي پر سر يې پردي ته لاس اوږد کړی او يا يې دهغه په پوځي مرسته د ځان لپاره برياوي ترلاسه کړي ، دهغوناوړو او شرمونکو پايلو ته يې هيڅ وخت پاملرنه نده کړې ،او د پردې پوځي ځواک راوستل يې د ځان حق بللی دی . په هره اندازه چي بهرني پوځيان په افغانستان کي پاته کېږي په هغه اندازه زموږ دخاوري قسم خوړلي دښمنان سياسي ،مالي ،پوځي او مادي ګټه ځيني پورته کوي .همدا علت دي چي پاکستاني چارواکي او جنرالان امريکا او نړی والو ته دتروريستانو په ځپلو او نيولو کي ډوکه ورکوي . دا جګړه ددوي لپاره هغه چرګه ده چي طلايي هګی اچوي . فکر وکړی !!! دااوسنی خپل منځی تاوتريخوالی ،دعلماو ،بيګناښځو او ماشومانوو ژل په ځان پوري بمان ترل او ژوند دلاسه ورکول زموږ دبيچاره خلکو هيڅ درد نسي دواکولاي . پدې ټول بايد پوه وي هغه کسان په هرنامه چي غواړي دمنځنيو پيړيو په دودتنګ نظره افراطي رژيمونه پر افغان وتپي ولس ته به دقبول وړنه وي . داډول کړني داستونزي او زموږ دهيواد څخه دپرديو پوځي ځواکونو دوتلو دحل لاره نه برېښي . ځوان شاعر فرهاد وايي:

اوس راته وايه چي ټول زړونه غاټول زړونه چا وګټل

ستا سره ماشه وه او زما سره ګلونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو!

دا لاندي عکسونه د پاکستاني نجونو دي چي غواړي په اردو او هوايي قواو کي کار وکړي ،پوښتنه داده چي ددیوبندي ملا یان په ځانګړې توګه مولوي فضل الرحمن دغو نجونو ته دکوم روایت له مخي اجازه ورکړې چي دځوانانو سره یو ځاي پوځي ډښوونه سرته ورسوي ، یو ځاي پوځي تعلیمات او عملیات تر سره کړي ؟

زه ددغه کار ملاتړ کوم زما لپاره ښځه او نارینه دبیولوژیکي جوړښت په تفاوت یوشان ارزښت لري ،دواړه دخداي بنده ګان او انسانان دي ، دټولني په وړاندي یو شان حقوق او مکلفیتونه لري . عکسونه مي ځکه راوړل چي همدغو دپاکستان بنسټپاله مولویانو له مجددي څخه نیولي تر رباني او طالب پوري ټولو ته ویل ښځه باید په کور کي وي ،ښځه ټول عورت دی ،دښځي مخ باید بیرون څوک ونه ویني او اواز یې وانه وري ،هغه ښځه چي دا نه مني باید سنګسار سي . پوښتنه کیږي چي مولانا صاحب ! دانجوني به څوک سنګسار کړي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورمه برخه

په نوي تاکتیک دپاکستاني چارواکو هلې ځلې

دطالبانو دواکمنۍ پر خلاف دامریکا لخواد جګړې پیل دوې برخې درلودې .یوه یې دوسله وال تیریو لپاره دپوځې پلانونو جوړول ،او بله دطالبانو پر ضد دمیډیاله امکاناتو څخه په استفادې سره دهغوې پر خلاف دنړیوالو ذهنیت اماده کول و . امریکا دمطبوعاتو ،راډیو ،ټلوېزیون او انټرنټ له لارې په نړیواله کچه دوحشت،بربریت،ترورېزم او انسان وژنو اصلي ترسره کوونکې یوازې طالبان او دالقاعدې سازمان معرفي کاوه ، امریکا ډېر ژر وکالاې شوه نړوالو ذهنیت دخپلو راتلونکو پوځې او سیاسي کړنو سرته رسولوپه موخه اماده کړې ؛ دهمدغو تبلیغاتو پایله وه چې ټوله نړۍ دطالبانو دحکومت دپرزولو او القاعده سازمان دله منځه وړلو غوښتونکې سول.

دامریکا حکومت دسې آی اې دکارمندانو په وسیله دافغانستان په دننه او بیرون کې دځینو افغانانو سره اړیکې ونیولې دهغه جملې نه دشمالي ټلوالې په څنګ کې یې د مرحوم حاجي عبدالحق جبارخیل چې په خپل قوم کې دلوې اعتبار خاوندو او حامد کرزۍ چې دپوپلزو په قوم کې دخپل مرحوم پلار دشناخت او اعتبار څخه په استفادې سره یې کولاې شوه دطالب چارواکو پر ضد خلک راوپاروې ،او پخوانۍ پاچا محمد ظاهر شاه وچې امریکا دهیواد په راتلونکې برخلیک کې د ونډې خاوند ګاڼه او دسولې په راوستلو کې یې دده ونډې ته زیات ارزښت ورکاوه . امریکا داسې انګېرلې وه چې داکسان کولاې سې خلک دطالبانو پر خلاف راوپاروې . ډېر په دې نظر دې تر کومه ځایه چې پاکستان په دغه پلان خبر و او دحاجي عبدالحق دسفر مقصد او لار ورته معلومه وه دطالبانواوالقاعدې دسازمان په وسیله وتوانېده چې حاجي عبدالحق جبار خیل افغانستان دتګ پر لار مخکې له دینه چې کابل ته ورسېږې بیله کومې محکمې ناځوان مردانه اعدام کړ . د هغه په مرګ زیات پښتانه خفه سول اوډډګه دمرګ په غندلو سره یې پر طالبانو یې ډېرې سختې نیوکې وکړې . پدې ډول دطالبانو په مقابل کې دپښتنونفرت لانور هم زیات سو،او دا هڅ چې پاکستانپه هیڅ صورت په افغانستان کې دیوغښتلې حکومت دجوړېدو سره علاقه نه لرې په پښتنو کې نور هم غښتلې سو. حامد کرزۍ تر دهراود ولسوالۍ ورسېد او هلته دیوه نفر لخوا چې په مطبوعاتو کې یې ځان معلم اشرف معرفي کاوه حمایه کېده،دته دامریکا یانو لخوا ډاډ ورکړه سوۍ و چې دطالبانواو یا بل چا دحملې په مقابل کې به هغه ساتې . کرزي ونه سوه کولاې دارزګان خلک دطالبانو په مقابل کې راوپاروي ،یو خو طالبانو تر کرزي هلته زیات نفوذ درلود او بل کرزي په ارزګان کې کومې شخصي دپېژندګلوۍ ښې اړیکې نه درلودې .فکر کوم کرزي هلته یوازي پدې خاطر لېږل سوۍ وچې دطالبانو دحکومت دراپرزېدو څخه وروسته هغه دملا عمر دزېږېدو له ځایه دملا عمر څخه پاته شوېتخت پر کښېنستو لپاره کابل ته رولې ،دا شان ژیستونه اوکړنې دسیاست په ډګر کې رواج لرې . ځکه کرزۍ تر هغه وخته هلته پاته سو کوم چې بیا دامریکایي چورلکې پوسیله دبن دکنفرانس ترموافقې وروسته دبګرام هوایې ډګر ته په کابل کې دمؤقتي اداري دریاست دواک دتر لاسه کولو لپاره راوړسو،دبګرام هوایې ډګر ته فهیم ، یونس قانوني او شمالي ټلوالي نور غړي مخته ورغلي وه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا متحده ایالاتو دانګلستان په نیغ ملاتړ او همکارۍ دطالب حکومت دوسلوال ځپلوپه خاطردسي آی آې جګپوړي کارمندان دروسې په مرسته دتاجکستان او ازبکستان له لاري په چورلکو کي پنجشیر ته راغلل او هلته یي دفهیم ،یونس قانوني ،دعبدالله دبهرنیو چاراوسنۍ وزیر سره دکتلو په ترڅ کي ددوي سره دراتلونکې په هکله خبري وکړې ،شمالي ټلوالي دنده تر لاسه کړه چي دطالبانو پر خلاف دامریکا یانوسره په عملیاتو کي برخه واخلې ، شمالي ټلوالې پدې خاطر په راتلونکې کښي دامریکا په مرسته غښتلې موقف پیدا کړي دامریکا یانو دغه خدمت ته یې غاړه کښېښوده ،که څه هم امریکا یانو به همدا درک کړې وې . روسیه چي دتروریزم پر ضد مبارزه کې دامریکا ملګرې سوې وه دشمالي ټلوالي څخه دامریکا داستفادیې په هکله خوښي ښکاره کړه او هغه یې دروسي او منځنۍ اسیا په ګټه وبلل . متل دی وایې ((ما پر آسمان غوښته خداي پر مځکه راکړه)) .روسانو دا انتظار نه درلود چي امریکایان دي بیا داسي تېروزې او شمالي ټلوالي بندنامي ډلي ته چي په سیمه کي دروسانو یوازنې دوستان وه داامکان پلاس ورسې چي دا ځل دامریکا د B52 او C130 ډوله الوتکو دبمباریو په مټ دي کابل ښار هغه ښارته چي اوسېدونکو یې ددوي له نامه سره حساسیت پیداکړۍ و یو ځل بیا داخل سي.

توماس والکوم پخپله مقاله ((ائتلاف نامقدس)) کي چي دافغان رسالي په 23-24ګنه کي خپره سوې ده لیکې : ((دامریکا په نظر شمالي ائتلاف په حقیقت کي هیڅ ائتلاف نه دی او باور وربانديې نشي کېداي،لیکن پرته له دوی نه امریکا بل انتخاب نه درلود ،.... ځمکني پو ځونو ته دزیاتي اړتیا له مخي په کار وچي دشمالي ټلوالي له ملېشو څخه دطالبانو پر ضد کار واخیستل سي ،نه دامریکا او لوېدیځ دځمکنیو ځواکونو څخه)) امریکا له دې ډارنه چي په ځمکني جګړه کي به د زیات تلفاتوسره مخ سي پرېکړه وکړه چي د شمالي ټلوالي څخه چي دطالبانو سره کوټلې دښمني هم لري استفاده وکړي .دیادولو وړ ده چي دامریکا ولس هم ددې سره مخالفت کاوه چي دجګړې په پېل کې دي په ځمکنیو عملیاتو کې امریکایې سربازان برخه واخلې.

ددي لپاره چي دشمالي ټلوالي نړېوال اعتبار غښتلی سي دروسي مشر ولادمیر پوتین هم ددي حقیقت نه پرده پورته کړه او دژورنالستنو سره یې په خبرو کې دابربنده کړه چي روسې دتیرو پنځو کلو په دوران کي دطالبانو پر ضد دشمالي ټلوالي اود هغوي قوماندان احمدشاه مسعود سره دوسلو او پیسو زیاتي مرستي کړي او دادۍ اوس دغه مرستي نوري هم زیاتوي . فکر کوم د2005زکال دسپتمبر په میاشتي څوټنه مواد او توکي چي دپنجشیرولسوالۍ (ولایت) ته دمسکو دوالي جنرال ګروموف لخوا راولېږل سوه هم دهغه پخوانیو دوستیو دیوځل بیاډاګیز کېدو او پخلې په خاطر به وه ،که نه تر پنجشیر نورې زیاتې مستحقي سیمي وي ،او بل داچي ولې دیوي خاصې منطقي په نامه ؟ ځکه هلته خداي مکړه کومه طبعي ټکه نه لوېدلې.

امریکا دتروریزم سره دمبارزي په نوم داروپایي هیوادو ،روسې ، ببله ایران څخه دافغانستان همسایه هیوادو ملاتړ تر لاسه کړ او داکتوبر په میاشت کي یي دیویشتم قرن دموډرنو الوتکو او بماوریوپه زور دطالبانو او دالقاعدي دسازمان دپټېدوپر ځایوشپه او ورځ مرګوني ګذارونه شروع سوه،امریکا په دغو بم اوریو کي وچ او لانده یو ځاي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسوځول .او دپښتنو داوسېدو پر سيمه په دې نامه چي طالبان پښتانه دي او دطالبانو سره به مرسته وکړي هم تر بمبارد لاندي ونيول ، په دښت کې چوپان او په کلي عادي خلک وويشتل سوه . کلي ،کورونه ، ،ژرندي ، کارېزونه اودکوچيانو خېمې ،پر لارو دسوارليو ګاډې د بم اورونکو الوتکو او توغنديولخوا په نښه سول ،په زرګونو کورنۍ يې کليو او ښارونو پرېښودلو ته مجبورکړه ،دولسونو دژوند اډانه يې خرابه او تباه کړه . په کابل ښارکښې يې هم دښار سهيلې او شمالي برخې ،دتلوېزيون غر (انتن)دبالاحصار او مرنجان تپه او يو مسجدپه بمانو او توغنديو کلک وويشتل ،په سلهاو انسانانوو ژول سوه .که څه هم دامريکا داشان کړنه په داخل او بهر کي دافغانانو داعترضونو او احتجاجونو سره مخ شول ، دامريکا وحشيانه خپل سري بمبارۍ يې وغندلې مګر دامريکا او دلوېديځو هيوادو مشرانو وربانديي غوږ هم ونه ګراوه . دسويډن دمالمو په ښار کي دسويډن افغانستان دکمېټې او افغانانو په ګډون مظاهري وشوې ،په همدغو مظاهرو کي هغو افغان ماشومانوسره دمرستي په خاطر چي دامريکا دوژنکواو ړندو ګذارونوپه پايله کښي يې دژوند هر څه دلاسه ورکړي وه مالي مرستي راټولي سوې ، دمالمو دښار په هغه تعليمي موسسه کي چې ما سويدني ژبه لوستل دسويدني استادانو په همکارۍ مې تر 8000 زيات سويډني کرونه مرسته ټوله کړه ټولي پيسې چې دمالمو دافغانانو لخوا ټولي سوې تر دېرشو زروزياتي وې . دامريکا او هغوي دمتحدينو له پوځې کړنو او عملياتو څخه دا سې څرګندېده چي شاته کوم پښتون دښمنه قوت وو ،او امريکايانو ته يې غلط راپورونه ورکول او هغوي يې دپښتنو داوسېدو پر ځايو بم اوريو ته هڅول ،تر څو له يوې خوا پښتانه وځپل سې او له بلې خوا دپښتنو په زړونو کي دامريکا په مقابل کي کرکه او دنفراحساس راپيداسې ، تر څو امريکا او اروپايي هيوادونه دتل لپاره دپښتنو په مقابل کي حساس اوسې اودوي ته دشک په سترګه وګورې.

دا عمليات دومره درانه وه چي دلوېديځو مطبوعاتو او ان دامريکا د CNN ټلوېزيون يو تن مفسر((فيشر)) وويل :دامريکا بمبارۍ دويتنام له جګړي نه وروسته ډيري درنې او زياتي سختي وې ،ځکه شپه او ورځ په پرله پسي توګه يې دوام درلود.

په هغه وخت کي چي پر کابل او کندهار د بمانو او توغنديو باران ودروسې دولت اعلان وکړ چي شمالي ټلوالي لپاره يې پنجشير ته ټانکونه ،توغندۍ او کلاشينکوفونه رسولي دې ،روسې غوښتل دموقع څخه په ګټه پورته کولو سره دنظار شوراتر غاښو په هر ډول وسلو سمبال کړي تر څو داړتيا په وخت کي وکولاي سي له ځان او روسې دګټونه دفاع وکړي ،همدغه مهال ازبکستان هم دجنرال دوستم څخه خپل ملاتړ اعلان . البته دا بايد هېره نشي چي ترکيې تل خپلي ګټي دشوراي نظار په څنګ کي ددوستم په وجود کي لټولې دې او دهغه څخه يې تل ننګه کړې ده . همدا دليل و کله چي دوستم دطالبانو له خوا ځغلول کېده سمدستي به ازبکستان او له هغه ځايه ترکيي ته تلۍ .دترکيې په تلويزيون کي ډير ځله په پوځي لباس کي راښکاره سوی دی او کله کله دده څخه پداسي حال کي چي هيڅ دولتي واک يې نه درلود ديوه رسمي شخص په بڼه استقبال سوئ دی . د2001زکال داکتوبر په 20ورځ يو روسي پوځي جګپوړي جنرال ((پاپوف)) و ويل :موږ دشمالي ټلوالي سره په کافي اندازه کومکونه کړې ، دافغانستان شمال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ دسیاسي اغېزې دنفوذ سیمي بولو ،او دافغانستان دراتلونکي دولت لپاره ښاغلی رباني یو مناسب شخص ګڼو.((امریکا ږغ راډیو)) دغو څرګندونو دا فهمول چې روسیه په هیڅ ډول حاضره نده په افغانستان کې پاکستان پلوه حکومت ومنې.

دکابل دښاریانوپه ګډون د ایران ،پاکستان او ملګروملتو دسازمان سره داتشویش پیدا سو چي دطالبانو تر وتلو وروسته به څوک په دې ښار کي واکمن کيږي ،ځکه درباني دحکومت دپخوانيو ناوړه اعمالو په اساس نه دکابل خلکو او نه هم ملګرو ملتو غوښته چي شمالي ټلواله دې په کابل کي حاکمه سې . کله چي دطالبانو ماته یقیني سوه ملګرو ملتو ،امریکا او لوېدیځو هیوادو پرېکړه وکړه چي هیچاته باید حق ورنکړه سې کابل ته پر خپل سر ننوزي.

دملګروملتو دسرمنشي ځانګړي استازي لخدر ابرهیمي او دهغه مرستیال فرانسیسوندرل لخواپه افغانستان کي دنوي حکومت درامنځته کولو په هکله پر پلان او طرحي جوړولو کار شروع سو . دبیلو ډلو ټپلو سیاسي او جهادي ګوندو او تنظیمو سره تماسونه ونیول سوه ، په دې جمله کې ددقبرس او روم جریانونه هم شامل وه . له بلې خواشمالي ټلوالي دموقع نه په ګټه پورته کولو سره ځانونه سره منظم او په شمال کي يې دامریکا تر هوايي بمباریو وروسته ولایتونه او کابل ته دننوتلو په هیله یو په بل پسې نیول . برهان الدین رباني چي دکابل تر تخت دلاسه ورکولو يې په تاجکستان ،ایران او روسیه کي شپې او ورځې تیرولې دنوامبر په 21 يې په تاجکستان کي دداکتر عبدالله سره دراتلونکي حکومت په هکله خبري وکړې . هغه دامریکا دهوايي حملو او شمالي ټلوالي ته دلاري دخلاصېدو په هکله معلومات ورکړ. په دغه وخت کي روسي یو ځل بیا په ګوته کړه چي دطالبانو تر سقوط وروسته باید استاد رباني دجمهوري ریاست واګي پلاس کي واخلي . دروسې ددغه وړاندیز نه تاجکستان،ازبکستان او ایران ملاتړ وکړ ،مګر پاکستان دروسې له دغه نظر سره خپل مخالفت وښود . له بي بي سي اومسکو راډیو څخه زما شخصي یاداښتونه . دپاکستان لپاره هم دا دقبول وړ نه وه ،يوځل بیا هغه کسانو ته ددولت واګې پلاس ورسې کوم چي ددوي په زور يې دافغانستان دورانۍ او افغان ولس دسر په قیمت چي دتلفاتو شمیر يې تر یو میلیون اوړې واک تر لاسه کړ، خوهغوي دقدرت دتر لاسه کولوسره سمدلاسه پاکستان ته شا وګرځول ، دروسې ،ایران او هندوستان سره يي دوستانه اړېکي ټینګې کړې . په امریکا کي هم جمهوریت غوښتونکواو دموکراتانو سناتورانودبوش له اداري نه غوښتنه کول چي شمالي ټلوالي ته اجازه ورنکړي تر څو کابل ته ننوزي ،دبرطانيې صدراعظم توني بلیر هم علاقه نه لرل چي دا بدنامه ډله یو ځل بیا دکابل دښا دفاتح په توګه دغه ښار ته داخله سي.

دملګروملتو استازی لخدر ابراهیمي دشمالي ټلوالي له مشرانو سره خبري وکړې او هغوي ته يې دنړېوالو دا تشویش چي نه باید کابل ښارته داخل سي څرګند کړ ،ولي حالات دومره ګډوډ وه چي دامریکا دلیونیو راکټونو او توغندیو په اورولو مصروفه وه ،یو شمیر هیوادو لکه المان ایټالیا او انګلستان په دې هکله کار کاوه چي ډیر ژر دافغانستان دبرخلیک دټاکلو لپاره غونډه جوړه سي . له بلې خواافغان ولس دوحشي بمباریو له امله هک پک پاته واو دخپلو نازولو په ویر سرګردانه او فرېشانه وه ، دا دقدرت لیوالو وخت غنیمت وباله پر خپل سر دنومبر په 13ورځ دماذدیګر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شپږ بجو په هغه روسي پوځي لباس کې چي څو ورځې پخوا يې روسي چارواکو شمالي ټلوالی ته دګنډلو او ددوي په ا ختيار کي دورکولو خبر خپورکړی و)) 12000 ((وسله وال کسان دکابل په وينو لړلي او زخمي زخمي ښار ورننوتل او دکابل زورېدلو ښاريانو يو ځل بيا هغه مخان وليدل کوم چي له لېدو نه يي نفرت درلود . په هغه لهظه چي دا ټلواله دکابل په ښار ورننوتل سمدستي فهيم ځان ددفاع ،يونس قانوني دکورنيو چارو او عبدالله دبهرنيو چارو وزيران اعلان کړه ،دمالي وزارت چاځکه وانه خيست هلته هر څه په ګډه چورسوي وه . ددغو مقامو دتر لاسه کولو پر سر يې دبن په کنفرانس کي هم دومره چنې ووهلي تر څو همدا مقامونه همدغو ښاغلو ته ورسپدل . برهان الدين رباني يو ځل بيا دکابل په ښارکي دمطبوعاتو او راډيو ګانو په وسيله خپل ږغ دارګ له مانۍ نه پورته کړ . فقط څلور ورځې وروسته تر هغه چي دا ښاغلې په کابل ور ننوتل دروسي دبهرنيو چارو وزير سرګې ايوانف اعلان وکړ ، چي يو نفر پوځي او بل دسياسي چاروجګپوړي کار پوهان کابل ته ولېږل سوه تر څو په کابل کي دهغه حکومت دچارواکو سره چي اوس پر وضعه مسلط دی او هغه په رسميت پيژنو ليدنه کتنه وکړې او دخپل مينځي مناسباتو دټينګولو په هکله بحث کوي . روسي پدغه د تلوارې سياسي حرکت کولو سره امريکا او نړېوال ديوه تر سره سوې عمل سره مخامخ کړه او داسي يې وښودل چې دحکومت درياست مسله ختمه ده ، هغه دی رباني پردولت مسلط دی اداره يې جوړه.

دشمالي ټلوالي کابل ته داخلېدل ، او پر خپل سر حکومت جول داروپا او امريکايي چارواکو دخوابدی سبب وګرځېده،کابل ته دشمالي ټلوالي ورتګ ديوي شورا تر جوړېدو وروسته چي امريکا پلان درلود په نظر کي نيول سوې وه .درباني داسي خپل سری ته امريکا او انګلستان داسي ځواب ورکړ چي دبن تر کنفرانس وروسته يې هغه ته يوازي د ((X))پريزيدنت لقب ور پرېښود او بس.

ملګرو ملتو،امريکا،برتانيې ،جرمني ،فرانسي دافغانستان لپاره د راتلونکې حکومت دجوړېدو ،اساسي قانون ،دمؤقتي او عبوري ادادرې ددندو او نورواړينو مسايلو دڅېړلو په منظور دالمان په وړانديزدهغه هيواد دبن په ښارکي ددوې دخوښي افغانانو په ګډون ديوې غونډې دجوړيدو لپاره ګامونه ګړندي کړه سوه.

دملګرو ملتو د سازمان دسرمنشي استازی لخدر ابراهيمي په ايتالياکي دمحمدظاهر شاه ،دهغه دکورنۍ دغړو او هغه له سلاکارانو سره وکتل په خبرو کي موافقه وسوه چي دبن په کنفرانس کي به دپاچا استازي برخه اخلي . په دغه وخت کي چي دظاهر شاه سره دنړېوالو په ګډون دافغانانو ليدني کتني زياتي شوې ،موږ په اروپاکي ديو شمير فرهنګي ټولواستازې دتليفون په مټ سره سلا شو چي يو هيئت دي دافغانستان دمسلېدعادلانه حل په هکله دپاچا سره دکتلو لپاره روم ته ولاړ سي . دفرهنګي ټولنو پلاوی روم ته ولاړ له پاچا او دهغه دکورنۍ دڅو غړو سره يي دافغانستان دراتلونکي سرنويشت دټاکلو ،افغان ولس دغوښتنو زموږ دوړانديزونو او يو شمير نورو دعلاقي وړ مسلو په هکله خبري وکړې ، دښاغلي زرين انځور په وينادلومړې ځل لپاره همدغه پلاوي يو ټوک پښتو کتاب دپخواني پاچا کورنۍ ته ډالۍ کړ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان او له هیواد نه بهر ټولو افغانانو ددې لپاره تلاش کاوه چي دا ځل دبهرنیو هیوادو په مرسته او افغان رون اندو په مشوره او ګډون داسي یوه اداره جوړه سي تر څو افغانولس وکولاي سي خپل سرنویشت په خپله خوښه او دولس له ارادې سره ورته وټاکې . ددي کار لپاره زیاتورونې اندو افغانانو منډي تر ړي وکړې ،مګر له بده مرغه دتل پشان زموږ دهیواد دبرخلیک دټاکلو په هکله د هغو څخه چي دهیواد دودانېدو او شېرازۍ سره يي علاقه لرل چا پوښتنه ونکړه، دافغانستان راتلونکی سیاسي سرنوشت یوځل بیا دابرقدرتولخوادافغانستان په راتلونکې اداره کي دغوښن ځاي دتر لاسه په خاطر د 2001د نومبر (27څخه دسمبر تر5) نیټې دالمان د بن د ښار د پترسبورګ دتاریخي هوټل دکنفرانسونو په تالار کې تر سختو امنیتي تدابیرو لاندي دګوتو په شمارڅوهغو کسانو په ګډون چي دوي غوښتل دتړلو دروازو شاته په جوړسوې کنفرانس کې و ټاکل سو. دکنفرانس کار او ټول جوړښت او افغانې مشروعیت دهیوادزیات شمیر نظر خاندانو او سیاسي څېړونکو لخوا تر سوال لاندې ونیول سو،او زیاتي نیوکي پري وشوې چي دا سلسله تر اوسه اوږدیره وخته به دوام ولري.

دا ځل بیا دافغان ولس ټولي هیلې په ناهیلو بدلې سوې ،همدا دپردیو لخوا دحکمتونو دجوړېدو پایله ده چې اوس هم دمیلیارډو ډالرو په رالېږلو سره افغانانو دآرامی ګوله نه ده په خوله کړې.

د دکنفرانس کارچې دافغانستان په چاروکې دملګرو ملتو د سازمان د عمومي منشي استازي لخدر ابراهیمي او ددغه سازمان دویاند ښاغلي فوزی په مشری پر مخ بیول کېده دامریکا دولسمشر ځانګړی استازي ښاغلي خلیلزاد ، دامریکا او روسیې دبهرنیو چارو وزیرانو کولن پاول ،ایګور ایوانوف او شپږو همسایه هېوادونو دبهرنیو چارو وزیرانوچي د (6+2) هېوادو په نامه هم یادیږی ،المان ،برتانیې ، ایتالیې،هالند اوجاپان استازو دکتونکو په توګه حاضر وه .دافغاني لورې نه په غونډه کي دشمالي ټلوالي استازي زیات واو هغوي داحمدشاه مسعود یو لوي عکس هم دغونډې تالار ته له ځانه سره وروړی ؤ،لوستونکي خبر دې چي دهمدغه کال دسپتامبردمیاشتي په نهمه نیټه احمدشاه مسعود دخواجه بهاالدین په ولسوالۍ کي دناپېژندل سو کسانو لخوا ووژل سو . خو داچي د شمالي ټلوالې استازو له ځانه سره دهغه عکس تالارته راوړ ټول حیران سول چي دا دڅه لپاره؟؟؟

دبن په کنفرانس کې دګډون لپاره دغو ډلو ته دامریکا له خوا بلنه ورکړه شوې وه.

-1د روم دسولې دجریان استازي 9 نفره.

-2د قبرس دسولې دجریان استازي 3 نفره.

-3د اسلامي متحدې جبهې استازي 11 نفره.

-4دپېښاور دسولی له جریان څخه 3 نفره.

-5دمشاورنو او څارونکو په توګه 44 نفره.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا باید جوته سي چي داډلې په هیڅ صورت دافغان ولس داستازیتوب جوګه نه وې، ددوي دعوت دغه شان سرنویشت جوړونکې غونډې ته کاملا د بهرنیوهیوادونوداړیکو پر اساس تر سره شوی و . دا هغه اساسي جفاوه چي زموږ دهیواددبرخلیک دټاکل په وخت کي په دې نامه چي وخت حساس دی ژربايد هر څه تر سره سي دافغان ولس سره وسوه .ددغي لویې تیر وتني اویادځینو لخوا دقصدي او له دښمنیو څخه ډکي کړني دروند پېټی اوس دافغانانو ملا ماته کړېده.

دبن دکنفرانس ژبه فارسي وه ،اوهم دهغي غونډي ګډون کونکې کوم چې دافغانستان دراتلونکی په هکله یې پرېکړې کولې غوڅ اکثریت دهیوادد لږه کیو قوموااستازي وه،په ټوله دنیا کي دامعمول دی کله چې د یوهیواددسرنویشت او یانورو ورته سترومل‌ې مسلو په هکله بحث کېږي نو دهغه دډیرکیو سره تر هر چا زیات خبري کیږي او دهغوي ګډون دشمیر په تله ضروري برېښي ،ځکه دهري پرېکړي په پلې کولو کې په طبعي ډول ډیره کې ډیر رول او نقش لري ،مګر دلته دهغه دښمنیو له مخي چي دنړی یو شمیر هیوادونه یې له پښتنو سره لري ونه غوښتل دغونډې اکثریت دپښتنواستازي او په کل کې روڼ اندي او اهل خبره خلک وې . دغه حالت چي له یوي خوا پښتانو استازې لږ او له بلې خوا دکنفرانس ژبه فارسي وه پر پښتنو استازو بد تاثیر وکړ او هغوي له غونډې سره بایکاټ کولو په هڅه کې شول ، دتالار نه ووتل دغي مسلي ته تر هر چا زیات مرحوم حاجي عبدالقدیر متوجه سو و ، هغه دملګرو ملتو داستازو سره دکنفرانس دژبي په هکله زیات جروبحث کړی وبلاخره هغه داحتجاج په توګه له غونډې دوتلو اعلان کړی و ،دهمدي ورځې دماذدیګر پنځو بجو شاوخوا وه چي ماته له جرمني څخه ښاغلې زرین انځور چي موږ دنورو سره په ګډه دغونډې کار څاره تلیفون وکړ او دا جریان یي راته ووایه ، ماته یي وویل چي دحاجي صاحب قدیر سره وږغیږه او هغه پخپل نظر پوه کړه ،ماورته وویل چي زه دحاجي صاحب سره بلد نه یم زه به څنګه ورسره وږغېږم که ورسره بلدیې ته خبري ورسره وکړه ، داسې پوه سوم چي انځور صاحب هم خبرې ورسره کړې ،ماته یې په ځواب کې وویل هغه تاپه غیاب کي پېژني دا((0049 171 549 1822 ((دده دموبیل نمبر دی ویې لیکه او ورسره خبري وکړه . ما سم دستي نمر ولیکل او دمرحوم حاجي صاحب سره مي خبري وکړې په خبرو کې راته معلوم سوه چي وطن او افغانان ټول له یوه مخه په هر قوم اوهره ژبه چي خبري کوي پرګران دي هغه ماته په دغه غونډه کي دیوشمیر استازو دسپین سترګیو او شرارت لنده قیصه وکړه ،تر کومه ځایه چي زه پوهېدم مااوهغه خبري سره وکړې او هغه ته مي وویل چي موږ دبن دکنفرانس دجوړېدو پلویان یو خو په دې شرط چي دکنفرانس دجوړېدو موخه په افغانستان کي داوسنی کشالي دسیاسي عادلانه حل لاره لټول وي ،ولې که هدف دا ځل بیا له بن څخه پر افغانولس دیوې داسي پرېکړي او لاس پوڅي اداري تپل وي چي افغانستان ته نوې بدمرغی‌په خپلو زړو او پېژندل سوو څېرو له ځانه سره راوړي ښه داده چي دا کنفرانس هیڅ دایر نسې . په اخیر کي مي ورته وویل موږ په غونډه کي دټولو هغوکسانو سرسخت پلویان یو کوم چي دوطن دعمومي مصالحو او ګټو دساتلوپه خاطر په کنفرانس کې خپل اواز پورته کوې ، تاسو ډاډه اوسی موږ هم حالات څارو،ستاسو له معقول او هغه ملي دریځ څخه چي په هغه کي دوطن او خلکو ګټې نغښتي وي په ټول قوت ملاتړ وکوو،په پام کې لروپه اروپا کي دافغاني روڼ اندو په ګډون پدغو نږدې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځوکښې په فرانکفورت کي غونډه جوړه سي تر څو هلته ټول افغانان دهیواد دراتلونکي په اړوند خپل نظر څرګند کړي . په همدغه ورځ ډیر ژر دهغه سره دبي بي سي راډیو مصاحبه جوړه سوه او هغه په مرکه کي ټولي خبري نړیوالو ته بربنډي څرګندي کړې ،له هغې ورځې دشمالي ټلوالي اومرحوم حاجي قدیر تر منځ مناسبات تاریک سول .دهغه تر مرګه ماهغه سره دهغي شپې په ګډون چي دده په وینالـه تورخمه دوروستي ځل لپاره را اوښت دهمدغه موبیل تلیفون په وسیله څو ځله دمسایلو په هکله خبرې کړې اونظرونه موسره شریک کړې دي . اوس دي هغه خداي وبخښي او روح دې ښاد وي

غواړم یوه ټکي ته ایشاره وکړم ، ټولو فرهنګیانو او فرهنګپالو په افغانستان کې د تکنو کراتانو ،ملي اوسیاسې شخصیتونو او هغو چي کولاې یي سول هیوادته له جګړې په میراث راپاته بدمرغیو څخه نجات ورکړې په دولتي اداري کې دګډون غوښتونکي وه.

په جرمني کښي دفرهنګیانواو روڼ اندو لخوا دبن دکنفرانس ځاي ته نږدې درنده غونډه دایره سول دهیواد په راتلونکې اداره کي دتکنوکراتانو اونورومليي شخصیتونودګډون څخه ملاتړ او دجنګسالارو یو ځل بیا واک ته رسولو پر ضدشعار دغونډې اساسې موخه وه ،دبن دکنفرانس دتالار نه مصطفي ظاهر او پاچاخان ځدراړدغونډې برخه والوته راغلل او دهغوي دغوښتنو او وړاندیزونو تر اوریدووروسته یې هغوي ته وعده ورکړه چي دیو افغان په توګه به دوطن ملي ګټې په پام کي نیسې . دمخکنې پلان له مخې په اروپاکي دفرهنګیانو او فرهنګپالو په زیاردجرمني دفرانکفورت په ښارکي ددسمبر په لومړۍ ورځ دتر ((نهه سوه)) زیاتو روڼ اندو په ګډون چي دامریکا او ټولو اروپایې هیوادو دفرهنګي ټولنو استازو او نورو علاقمندانو برخه درلودهستره غونډه جوړه سوه.

دیادولو وړ یې بولم چي ددغې درنې غونډې لګښت دځوانو وطنپالو نثار احمدشېریندل او خالد احمددیاني په مالي مرسته برابره سوې وه ، غواړم ددوي دنومو نو په ذکر کولو سره وښیم چي ښه او دوطن لپاره چوپړ دهیچا نه هېرېږي .

دهمدغه کنفرانس د پرېکړو په اساس دغیرې متجانسو او مختلفو نظریاتواو عقایدو لرونکو په ګډون چې اکثریت یې افغان ولس ته د قبول وړنه وه یوه اداره د ((موقتي اداري)) په نامه جوړه شوه او ښاغلی کرزی ددغي اداري دمشر په توګه وټاکل سو. دهمدغې مؤقتي اداري په وړاندې پس له هغه چې اوبه تر ورخ تېرې شوي و ې دومره ستري او دېرې مودې دندې په نښه شوې چې له هغه لمړۍ ورځې هر هوښیار او پوه سړی پدې پوره پوهېده چې دا اداره او دا دندی ډیری سره لیري دي . له بلی خوا ددغودرنو دندو سرته رسول هغه چاته سپارل شوي وه چې داټولی بدمرغی دغه ملک ته دهغوی لخوا ډالی سوي وې . په هر صورت دبن دپرېکړو په اساس دموقتي اداري په دوران کي یوه استراري لویه جرګه د((2002 دجون په 22)) نیټه جوړه سول . دجرګې پاله ښاغلې کرزې ته دعبورې اداري مسؤلیت په غاړه ورکول اودحکومت نوې وزیران ټاکل و. عبوري اداري هم همداشان هغه څه کول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دوي غوښتل . پدغه دوره کې دبن دکنفرانس دپرېکړو له مخي داساسي قانون لپاره کميسيون جوړ سو ،دمطبوعاتو او سياسي گوندونو قوانين دښاغلې کرزي دفرمان له مخي اعلان سول ، ددغه قوانينو اعلان ، دولسمشرۍ او ملي شورا ټاکنې پدا پځوکلو کي يوازنۍ لاسته راوړني دي .په عبوري اداره کي جنگسالارو او تنظيم سالارو غوښن مقامونه تر لاسه کړه کوم چي دهمدي لپاره ئی شپه او ورځ تلاښ کاوه ، په دولتی ادارو کښی پوهو او لايقو کسانو ته گمارل يو ځل بيا هير شوه. پر دغو ټولو سر بيره يې دحکومت له نوۍ تشکيل سره ناخوښي ښکاره کول ،البته دليل يې داو چي دغو ښاغلو غوښتل هر څه پخپل واک کي ولري، په پښتو کی يو متل دۍ وايی :�کونډۍ هم ژاړی رنډۍ هم ژاړي ، هغه چی نن ئی راودکړي هغه په ناورين ژاړي� . دهمدوی په واکدارۍ کښي په لسهاوو زره وړ مسلکي او دپوهی خاوندافسران ،کارپوهان،معلمان، ملکی مامورين، انجينران ، ډاکټران نر اوښځې له کاره گوښه شول،هغوي دخپل اولاد لپاره ديوې گولې ډوډۍ دپيداکولو پخاطر دکابل نه تر پښاوره،ايران ،ډوبۍ او مسکو بازارونوته پلنډيتوب ، ورځنۍمزدورۍ او خټگرۍ په خاطر ورسول.

دعبوري اداري ددندوپه اساس داساسی قانون دتصويب لپاره لويه جرگه راوغوښتل شوه ،داجرگه دتيري جرگې په پرتله دقدرت پر سر دسياليو اوهيوادسره ددښمنۍ په کچه ډيره تاريخی وه . تر شلو ورځو زيات ئی د وام وکړ ، ځکه پدی جرگه کی زياتی چني ووهل شوي،پرخوله مهرونه ولگيدل،هر چا غوښته خپل واک ا وقوت دافغانانو او بهرنيانو ننداري ته وړاندی کړی، نړدي ۏ چی جرگه بيله کومی پريکړی پاي ته ورسيږي ، د بهرنيانو ئی کور ودان چی خپلولاس پوځو ته يی غاښونه و چيچل او هغوي ئی يو ډول جوړجاړي ته وهڅول ترڅوجرگه د يو پايلې په لرلو سره پاي ته ورسيږ ي ،هير بايد نشي چي په همدې جرگه کښی دافغان ولس دلوي اکثريت دروا او مسلمو حقو قو پر خلاف پريکړې وشوې او داسی اساسی قانون تصويب شو چي تر هيڅ ښه ولې دپلی کولو پايلی به ئی زيات ناندريز وي

په 2002زکال دجنوري د مياشتي په21نيټه دجاپان دتوکيو په ښارکي دمرسته کوونکو امريکايي،اروپايي هيوادو ،نړيوال بانک،داسيادپرمختيا بانک ،دملگرو ملتو وجهي صنوق،جاپان ،سعودي عرب ،روسې هند او ايران په داستازوپه گدون لويه غونډه جوړه سوه ، دنړۍ زياتو هيوادو دهر اړخيزو مرستو وعدې وکړې ،په مليارډو ډالر افغانستان ته راغلل . په 200زکال دمارچ په 31نيټه د پنځوسو هيوادو دبهرنيو چارو دوزيرانو او استازو په گډون په برلين کي دافغانستان سره دمرستو کولوپه خاطر بل کنفرانس داير سو ،پدغه کنفرانس کي کرزي د 28ميليارډ ډالرو مرستو دتر لاسه کولو وړانديز وکړ ، وروسته پرېکړه وسوه پر پخوانيو وعده سوو مرستو سربيره دي د افغانستان سره نور 8,2 ميلياردډ ډالره مرسته وسې . خو متاسفانه افغانانو ته کوم څه پکښي وه نه رسېدل ،غټه گټه يي چي هره ورځ يې چاروا کې يادوي دکندهار کابل سړک دی ، هغه هم پسله شپږمياشتوبيا جوړوني ته ضرورت پيداکړ ،او يادا چي ځيني چارواکي وايي موږ هر کلي ته نږدي ديرش زره ډالرو په ارزښت دبيا رغوني لپاره په مصرف رسلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

،ماته څه موده مخ کي یو افغان چي تازه له وطنه راغلی و قیصه کول ،ویل یې کله چي په راډیوکي دولتي چارواکي ولس ته دخدمت خبري شروع کړي پخوا به یې پرې خندل مگر اوس راډیو گوله وي ،موږ نه پوهېږو چي ددغو پروژو ثمره ولي سیلابونه یوسي ؟؟،او ولي په کال کې تر یو میلیارډ زیات دپلاستیکي شیانو درانیولو لپاره پاکستان گټه تر لسه کړي ، داچي ایران ، چین ، ډوبۍ او نور هیوادونه ته څومره پیسي دهمدي تجملي شیانو درانیولو لپاره لېږل سوي که یې سړی حساب کړي پر بدن یې وربښتان جگ جگ درېږي . موږ هر څه لرو خو هیڅ نلرو او تر غوږوبه که خیر و دهمدغو نا عقبت اندېشو مسؤلینو دکار په برکت په بهرنیو پورونو کې ډوب سوا!!!

څرنگه چي دافغان ولس دبرخلیک خبنته دبن په کنفرانس کي کړه ایښودل شوې ده ،درون اندو او خواخوږو په عوض ټوپکمار او جنگسالارو ته دولتي واک پلاس ورکړه سو ،او پر قدرت باندي ددوي پاته کېدل دوام لرې نو هرومرو به تر څوچي داکسان او همداتنظیمونه وي په هیواد کي به دهر اوښتون دمانېدیوال کوږ وې . هغه دلوي شاعر شعر دی چي وایي : سنگ اول چون نهد معمارکج تا ثر یامیرود دیوار کج

دمطبوعاتو قانون تصویب د یوازنې نسبې مثبت اوښتون په توگه دهغو نیمگړتیاو پر اساس چي لرې یې په عمل کې پلی کول ستونزمن شول، مثلادمطبوعاو آزادی یو وازی دا معنا نلرې چی په سلهاوو ورځپاڼی نشرات وکړی ،مختلفې تلویزیونی او راډیوې دستگاه وې فعالیت ولری، مهمه دا ده چی داخپرونی په هیواد کښی دآزادۍ، دموکراسۍ ،سولی او امنیت دټینگښت ،ځوان نسل دعلم او تخنیک په برپاوخبرول اوافغان ولس یوپر مختللي متمدن او معقول ژوند ته هڅول وې . له بده مرغه اوس دغه دډله ایزي خبرونی وسیلې دحقایقو دانعکاس توان نه لري ،هغه کسان چه هغوي عملاً دافغان ولس دگټو پر خلاف کړني سرته رسوې ،رشوت خوري ،دخلکو پر ملکیتو تعرض کوې ،ملي شتمني لوټوې ،دتاریاکو او هیروئېنو تجارت کوې په هیڅ ډول ځانته دهغوي دافشأ کولو جرات نسي ورکولاي . دوي دبنسټپالو جنگسالارو او تنظیم واکو،دپلانونو دپلي کولو ناوړه پایلې نسې برملا کولاي ، تر اوسه په هیوادکې څوک خپل نظر اوعقیده نسې څرگنده ولاي ،هر څه چي دچارواکو ،جنگسالارو او تنظیم واکانو خوښ نه وې تر سره کونکې یې سمدلاسه په کفر او داسلامې احکامو څخه په سر غړونه تورن کېږي . همدا اوس ددموکراسۍ څخه ددوي په گټه دتعبیر په اسا س هر لهظه لیکوال،خبر لوڅ ،هنرمند، فرهنگیان اود خپلواک اند خاوندان تر جدي دتهدید او توهین لاندي شپې ورځې سباه کوي ، دهغوي خبرو او وړاندیزو ته څوک غوږ نه نیسې او نه یې هغوي له ډاره اظهارولاي سې.

بلې په هیواد کي ولسمشر وټاکل سو ،دادی نن سباه دملي شورا دټاکنو پایلې چي دپیسو او درغلیو و تهدید په زور دهمدغو دموکراسۍ او ملې گټوخلاف کسانوونډه به پکې زیاته وي پداسي حل کې روښانه کیږي ،چي دافغانانوغوڅ اکثریت له ولسمشر نه خفه اوملي شوراته دټاکنو بهیر په مختلفو بڼو دگټونکواوبایلونکولخوا دلاس وهنو او درغلیوتر نیوکو لاندي دی . بیچاره او دربدره ولس اوس پوهیږې چي دوي به دکوم ډول پارلمان درلودونکي وې .په رښتیا سره هغه ارزوگاني چې ولس دبن دکنفرانس دپرېکړوله پلي کیدو څخه لرلې یو په بل پسې په ناهیلو بدلي سوې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبن دکنفرانس دپریکړوله مخي دعبوري اداردې چي دپارلمان تر لومړۍ غونډې پورې یې معیاد اوږد دی اساسي دندي په افغانستان کي بیله قیداوشرط نه دوسلو ټولول ،دملي اردو،ملي پولیسو اوملي امنیت ادارو پر سمبالتیا سر بېره پدغو اداروکي دتشکیل له مخي دپوهو اومسلکي افسرانو ګمارل ،هغه چا ته چي لاسونه یې دافغانستان دبې ګناه خلکو په وینو سره او دعامي شت منۍ په لوټولو او ملي خیانت متهم وي له حکومت څخه شړل ،دښځي او ماشوم دحقوقو تظمین ،دکوکنارو دکرلو او هیروئینو دسوداګرۍ مخنیوۍ ، دبهرنیو مالي او مادي مرستوڅخه په استفادې سره دهیواد په ښارو او کلیو کې دبیارغوني کار،دښونې او روزنې رواج ، دهلکانو او انجنو لپاره وښوونځۍ اوعالي تحصیلاتو مؤسسو ته دتګ امکانات برابرول،روغتیایي خدمتونه ،دیوې سالمې دولتې اداردې جوړول ، کار دکار واهل ته سپارل ،په دولت کي دافغان ولس له ستوني څخه دپخواني قوماندان ،پاټکوال ،تنظیم سالار او جنګسالار لاسونه لنډول په ګوته شوی وه،له بده مرغه دایوه دنده هم چي افغانستان به یې له همدا اوسني حالت او بې امنیتیو څخه ژغورلۍ واي تر سره نه شوه.

ددواړو لویو جرګو جوړېدل اواساسي قانون تصویب دافغان ولس دګټو پر خلاف د مصلحتونو پر بنأ تر سره سول ،جنګسالار په نوي بڼه ،پاټکوال او محلي قوماندان په دولتي جامه ،ددموکراسۍ او متمدني ټولنې دجوړېدو،دښځې او ماشوم دروا حق ،دبیان او عقیدې دآزادۍ مخالفین دقضاوت کونکوپه توګه ،داړمارو او چپاول ګرو ددولتي کارپوهانو په نومونو پر دغه زورېدلي ولس دانړدې پنځه کاله حکمرانې کوې،او څوک یې مخه هم نسې نیولاي . دکوکنارو کرل ددولتي جګپوړو چارواکو دبربنډې او نیغي لاس لرنې اودهېروئینو دپټې دسوداګرۍ نه دګټې ترلاسه کولو په خاطر ددي پر ځاي چي کم سي ورځ په ورځ زیاتیږي دنړۍ په سلو کې 87 تاریاک زموږ په هیواد کې تو لیدېږې،افغانستان اوس دتاریاکو او هېروئینو دتولید کونکو هیوادو له جملې څخه لومړنۍ هیواد دی چي په دومره پیمانه انسان وژونکی توکی تولیدوې ،ددې ګټه په ملیاردونډالره ده مګر دا پیسې هیروئنوسوداګرهیواد ته نه راوړي دخپلو نازولو او یا له دي ډاره چي ممکن کومه ورځ ددغه کړېدلي ولس دصبر کاسه ډکه سې او دیو ملي پاڅون په نتېجه کي یې له هیواده ورک کړې په بهرنیو بانکو کښې ساتې . ځکه هم داښاغلي نه غواړې چي افغان ولس دي په نس موړ سي او یادي دلته زراعت ،صنعت او مالداري پیاوړې سې . د افغانستان دخلکو بې وزلی ددوي په ګټه ده ، دنړیوالو دمعلوماتو پر اساس افغانستان دنړۍ د 187هیوادوله جملې څخه 173هیواد دی .دادۍ دهېروئینو اوکوکنارودخرڅلاو او تولید له درکه افغانستان ته دزیاتو پیسو برکت.

د2001زکال دسپتمبر دیولسمي نه بیا تر ننه پوري زموږ دولس تاریخي دښمن پاکستاني چارواکو له دغوناخوالو، نیمګړتیاو اوددولتي چارواکو نه دافغانانو دخوابدۍ څخه پوره ګټه اخیستې تر اوسه په برى دالقاعدې دتروریستي سازمان ،په پاکستان کې دنورو بنسټپالو سازمانو دمشرانولکه مولانا فضل الرحمن پشان خلکو په مدرسو کي هغه کسان چي مغذونه یې مینځل سوي او فناتیک ځیني جوړ سوي وې د افغاني بنسټپالواو طالبانو په وسیله زموږ په وطن کي دبې امنیتۍیو او نا ارامۍ یو داور لمبې تازه ساتې . له 1972زکال نه راپه دې خوا دپاکستان آي آیس اې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پوځي استخباراتو په افغانستان کې دومره ريښې ځغلولې چي نور سل کاله به لاهر حکومت چي په افغانستان کې جوړېږي پاکستان به په هغه حکومت کې هرو مرو خپل کسان ولري . پدې بايد هر هغه څوک چي په رښتيا ځان افغان بولي پوره پوه وي چي پاکستان دتاريخ په اوږدو کې له هغه ورځي چي له انگليسي مور نه دهند په خاوره کي زيږيدلی دی د افغانستان او افغان په مقابل کښي يې دبيطرفی او دوستی د سياست پر ځاي زموږ په خاوره کي دبې شرمانه سياسي او وسلوالو لاس وهنو او دسيسودپلې کېدو څخه ندی سترې شوی .په زياته خوښی سره يې ددوستی تر نامه لاندې دافغانستان دبربادی او ويرانی ننداره کړېده ، پر افغان وژنه ، ربړېدنه او ژړا يې خوند اخيستی.!

پاکستان تل ددوستی او اسلامي اخوت تر نامه لاندې خپل کرغيړن سياسي ،اقتصادي او فرهنگي دښمنانه پلانونه دافغان ولس پر خلاف متاسفانه دافغان په وسېله پلي کړي او دا لړی په زياته هوښياری همدا اوس هم روانه ده.

يو فلسفي اصل دي که دولت او حکومت ونسې کولاي دخپل رعايت يعني عام ولس غوښتنو ته مثبت ځواب ووايې ،ولس ناراز او خوابدی وې په هغه صورت کي هر مخالف ځواک په ډيره اسانی سره کولاي سې ولس دخپل دولت پر خلاف راوپاروې . پاکستان ددغه ټکي په پوهېدو سره دخپلو استخباراتې شبکوپه وسيله چي په افغانستانکې يې کمی نسته اوس دخپلو لاس پوڅو په وسيله دامريکا او امريکا پلوه دولت سره دجهاد په نامه افغانستان ته دترهگريواو وسله والو بريدونو دسرته رسولو لپاره را استوې ، دلته علاوه پر دغه چي امنيتي حالت يې له سخت گواښ سره مخامخ کړی دی بې گناه افغانان وژني . همسايه هيوادونه دهغه جملې په ځانگړې توگه ايران هم دخپلو سياسې مذهبي او ژبنيو اړيکو او هغو تنظيمو په وسيله چي په ايران کي دافغانستان لپاره جوړ سوي وه دخپلو سياسې او اقتصادې موخو ته درسېدو لپاره دوامداره مداخلې او لاس وهني تر سره کوې چي دعامو خلکو له نظره پټې نه دي پاته . ايرانې اخندان غواړې د امريکا سره خپله دښمنې دلته زموږ په هيواد کي دافغان معصوم انسان دژوند په قيمت تر سره کړې هر څومره چې امريکاپه افغانستان کي ښکيل پاته وي په هغه اندازه دايران په گټه ده تر څو ايرانيانو ته وښې وگوری امريکا په افغانستان کې څه وکړه چي له ايران سره به يې وکړې په يوه خبره دافغان ولس په بدبختی کې ددغو اخوندانو داقتداردوره اوږدېږې.

کله چې دامريکا لخواطالبان اودالقاعدي سازمان وځپل سوپاته شونې يې له افغانستان څخه پداسي حال کې چي ټولو ليدل پاکستان ته وکوچېدل او ياپخپله په هيواد کې دڅه مودې لپاره غيرې فعال پاته سول ، هغه چې ولاړل هلته يې پسله څه مودې ځانونه دوباره منظم کړه او دپاکستاني استخباراتو لخوا ورته دپټېدوټاکلې ځايونه په گوته سول . ماته دوه کاله پخوا يو افغان چي دپاکستا څخه راغلیوويل ((د طالبانوله کښته نه تر پورته ،عرب او نور ټول هغه چې په افغانستان کي دامريکا پر ضد جنگ ته راغلي وه ،کله چې يې ماته وخوړه پاکستان ته راغلل ټول دپاکستان په ښاروکي چکري وهې ،کورونه ، دفترونه لري او تبليغات کوي . بايد وويل سې چې دطالبانو اوالقاعدي جگپوړې همدا اوس هم ټول په پاکستان کې اوسې . د يولړزياتوبېلگوله مخې دا باور پيداکيږي چي پاکستاني چارواکې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره درواغ وايې او دوه مخې سياست چلوي ،امريكا او نړيوالو ته وايې موږ ته پيسي او وسلي راكړې چي تروريستان په وځپو مګر دوي هغه پيسې او وسلې بيا تروريستانو ته وركوې او افغانستان ته يې زموږ سره دډيورنډ دكرښې پر سر دتاريخي دښمنۍسرته رسولو لپاره رالېږي.

دېژواک دخبرې اژانس سره جنرال بابر په يوه مركه كښې دخپل رهبرضياألحق څخه په سر ټكولو سره چي ګواكې تر دغه زيات يې بايد دافغانستان په كورنيو چارو كې مداخله كړې واي له پټو رازونو پرده داسي اوچتوې وايې : ((زموږ له ټولو مشرانو سر ښې اړيكې وې،،له استاد رباني سره مو هم د1973زكال څخه اړيكې درلودې،خو كله چي په 1992زكال مجاهدينو داستاد رباني په مشرۍ په كابل كې واک تر لاسه كړ ،نو له پاكستان سره يې اړيكې ښې نه وې چي لامل يې دپاكستان دپخوا نې ولسمشر ضيأ الحق ناكامه پاليسې او پلانونه وو،افغان مهاجرين يې په اوو تنظيمو ووېشل او په خپل سر يې له عربو او نورو مسلمانو هيوادو څخه دمرستو په راټولولو پيل وكړ ،بله داچې ضيأ الحق بايد دپروفيسر رباني په مشرۍ كې له افغانستان څخه بهر دافغانانو يو عبورې حكومت جوړ كړي واي،خو ضيأ الحق دا كار ونه كړ)). بلې جنرال بابر بايد خفه وې ځكه لومړۍ خو همدغو دتنظيمو رهبرانو ضيأ الحق ته دستر مجاهد خطاب كاوه او بابر يې هېر وو،دوهم دا چي بابر او هغوي چي بابر يې استازيتوب كاوه غوښتل كله چي استاد رباني دوي دكابل پر تخت كښېناوه هغه دډيرو پخوانيو اړيكو له مخې چي پاكستانيان په خبر لانه وه دروسانو پلوې حكومت جوړ كړ ، ضيأ الحق بايد يو ځل بيا لكه دمرحوم نجيب الله په وخت كې ، له افغانستان څخه بهر دتنظيمو درهبرانو څخه يو جلا وطنه حكومت جوړ كړې واي ،او هغوي يې په افغانستان كې واک ته رسولې واي ،چي بابرخيلو بيا دضيأ تر مرګ وروسته دا كار وكړ .اساسې خبره داده چي دپاكستان دداټولوهڅواو تلاښو محور دادۍ چي په افغانستان كې داسې ډله او يا تنظيم په حكومت كې واک ته ورسوې تر څو دهغوي په مټ دډيورنډ دكرښې په رسميت پېژندلو او برخليک ټاكلو مسلي ته دپاي ټكې كښېږدې.

يو امريكا يي پوځي چارواكي دآزادي اروپاله راډيو سره په مركه كښي وايي : . . . پاكستان او دهغه امنيتي سازمان (آي آېس آي) اوس مستقيم دطالبانو پاته شوني ،دالقاعدي سازمان او ګلبدين حكمتيار حمايه كوي . زموږ دراپورونو له مخي داډلي په پاكستان كي پټي سوی دي ،اوپه افغانستان كي دپاكستان په اشاره تخريبكارانه كړني كوي . ښاغلي كرزي د2002 دسپتامبر په مياشت كي پر پاكستان رسمي تور ولګاوه چي هغو ګلبدين ته پناه وركړې او همداډول دالقاعدې سازمان دپاكستان له خاوري دطالبانو په وسيله زموږ په جنوبي او جنوبي غربي سيمو كي دافغانستان او ائېتلاف دقواو پر خلاف وسله والي غلچكې حملې كوي.

دامريكا دپوځونو نطاق په همدغه كال اعلان وكړچي طالبان او دالقاعدي سازمان دبيا جوړوني په درشل كې دې او دحكمتيار سره يي يو ځاي دامريكا او افغانستان دحكومت پر خلاف جهاد اعلان كړی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرنګه چې دافغانستان په کورنیو چارو کې دګاونډیو هیوادو لاس وهنې دطالبانو دله منځه وړلو په موده کې ډیرې زیاتې سوې د2001زکال ددسامبر په میاشت کې دهمسایه هیوادو سره دنړیوالو نورمونو په فام کې لرل ، یودبل په کورنیو چاروکي دمداخلو او لاسوهنو دبندېدو په خاطر یو سند چې دکابل داعلامیې په نامه یاد سو دافګانستان او ګاونډیو هیوادوتر منځ لاسلیک سو . مګر دزمان واقیعتو یو ځل بیا وښودل تر څو په بهرنیو پوري تړلي له واکه بې واکه نسي داسي او دافګانستان په اړوند دنه لاس وهنو موافقه دسوپر پاور امریکا او ملګرو ملتو دامنیت شورا تر مستقیمي څارنې لاندي نه وي دګاونډیانو،لیریي پرتو هیوادواو پاکستان مداخلې او لاس وهنې به دوام ولرې.

که له هغه نه وروسته چې په افغانستان کې دښاغلې کرزي په مشرۍ مؤقتي اداري په کار پیل وکړ او پاکستاني استخبارات وتوانېدل په خپله خاوره کې د طالبانو ، القاعدي سازمان او ګلبدین حکمتیار تر منځ اسلامي متحدي جبه جوړکړي . پاکستاني استخبارات او بنسټپاله مذهبي ځیني رهبران په دې نامه چې بهرنیانو افغانستان اشغال کړی او هلته اسلام ته توهین کېږي ، امریکا داسلام دښمن هیواد دی،په افغانستان کې امریکا پلوه کسان حکومت کوې ،دخپلو تر بیه سوو په وسیله په وسله والو حملو او بریدو پیل وکړ، تر اوسه په افغانستان کي یوه ورځ هم نه ده تېره سوې چې څو تروریستې حملې دې نه وي اجراسوې ،که دپنځوکالو ورځې وشمیرو 1825ورځې کیږي که هره ورځ په اټکل توګه څلورنفره مړه سوي وې نو شمیر یې ((5900 ((تنو ته رسېږي دا په دې معني چې دپاکستان سره زموږ ګاونډیتوب افغانستان ته بیله جګړې داعلان څخه ددومره انسانانو دژوند په قیمت تمامېږي، دا چې نور به څومره افغانان په خپل وطن کښې ددې لعنتي کرښي دسرنویشت دټاکلو قربانیان سې تر اوسه څوک نه پوهېږې . وکرزي ته لاد مبارکۍ ویلو مراسم نه وه خلاص سوي چې د 2002ز کال دجنوري دمیاشتي په څلورمه ورځ ګردیز ته نږدې پر افغانې او بهرنیو ځواکونو حمله وسوه چې په هغه کې پر افغان سربیره یو نفر امریکایې عسکر هم ووژل سو، دا لومړۍ امریکا یې عسکر و چې په افغانستان کې یې ژوند دلاسه ورکړ.

دهمدغه کال دفبروري په 25ورځ محمد خاتمې دکرزي نه دموقتي ادادري دمشر په توګه استقبال وکړ مګر تر دغه دولس ورځې مخکښې یعني دفبروري په 10 مه ورځ افغاني سر تېرو په شینډنډ کې دایراني ګارد جنرال داتو نفرو سرتیرو سره یو ځاي ونیول او امریکا یې ځواکونو ته یې وسپارل ،دهمدي میاشتې په 22نیټه دکابل ښار په غرب کې پر برتانیایي عسکرو حمله وسوه ، دفبروري په 19 نیټه په خلم کې دتر هګریز بریدپه نتیجه کې څلور افغانان او یو دمرستندویه ټولنې کارمند ووژل سوه.

د2002زکال داپریل دمیاشتي په پنځمه ورځ دکورنیو چارو وزارت او امنیت اداري لخوا160نفره دګلبدین دطرفدارانولخواددولت پر ضد دکودتا په نامه ونیول سوه.

پاکستان له یوې خوا دافغانستان سره ددوستۍ خبري کوي او ائیتلافي قواوته دروغجني وعدي ورکوي چې ګویا دوي دتروریزم او په اافغانستان کې دناارامیو دعاملینو پر ضد مبارزه کې هر اړخیزه تلاش کوي ،کله چې لومړۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځل 2002زکال داپریل په درېیمه پرویز مشرف افغانستان ته دیوي لنډي کتني لپاره افغانستان ته راتلی ژورنالستانو ته وویل : پاکستان به هیڅ وخت دافغانستان په چارو کي مداخله ونکړي .داپه داسي حال کي وایې چې دطالبانو یو مشهور قوماندان ملا جانان یو ژورنالست ته په خبرو کي وویل ،اوس موږ تر بل هر وخت منظم یو او تر(((40زرو زیات کسان دتیارسی په حالت کي لرو که ضرورت سي هغه لهظه جنګ ته وردانګو ،دا کسان اوس افغانستان ته نږدې دپاکستان په غرونو کي اوسېږي ،موږ له هغوي نه کوچنی ډلې افغانستان ته دعملیاتو لپاره لېږو.

یو وازې په 2003زکال دجون په 29مه په ننګرهار،جولاي په دوهمه ، پنځمه او اتمه ومهمندو په سیمه ،دجولاي په 13مه دمهمنداجنسی ته نږدې ،داګست په 17مه چمن ته نږدې دافغانستان او پاکستان دسرحدې قواو تر منځ وسله والې نښتې ځکه وسوې چې هر ځل پاکستانیانو تیری کړی و. دسپتمبر 13نیټه ښاغلې کرزې په خپله یوه وینا کې دپاکستان او په پاکستان کې د مذهبې رهبران دطالبانو په حمایه او افغانستان ته

دهغوي په رالېږلو ترن کړه.

دافغانستان حکومت څو ځله ددطالبانو دمشرانو او قوماندانانودنومو لیست پاکستاني چارو ته لېږلی دی خو هغوي دتل پشان غوږونه کاڼه اچولي دي ،یوازي که دامریکا او نړیوالو تر زیات سیاسي فشار لاندي راسي بیانو هغه کسان چي نور یي دوي نه شي ساتلاي قرباني کوې او دنیولو اعلان یي کوي لکه لطیف الله حکیمي او نور ،دا په واقیعت کي هغه کسان دي چي نور دوي بایدپاکستان قرباني کړې . وایي ((درواغجن دي درواغ وایې او هوښیار دي قضاوت کوي)) ،دابه څوک ومني چي لطیف الله حاکیمي دورځې لس ځله دپاکستان له خاوري په غټ ګمان له خپله دفتره چي دآیس آي اي کارمندانو ته ښه معلوم و په افغانستان کي به په هر بریداو تروریستې عمل خبرېده او دنړی ټولو خبري اژانسو ته یي په زیاته دلاوری دطالبانو لخوا ددغو حملو دپړي پر غاړه اخیستلو خبر ورکاوه ،ولي پاکستاني استخباراتو تل ویل موږ ته دهغه دپټېدو ځاي ندی معلوم او هګه په پاکستان کي نهاوسي،ددوي درواغ تل ښکرورې هغه په پاکستان کې اوسېده ځکه یي هلته ونیوه .که هغه معلومات چي دطالب جګپوړو چارواکو او القاعدي دسازمان مربوطو کسانو دنیولوپه هکله خپاره سوې دي وڅېړو دا به څرګنده سي چي 85 په سلو کي دا کسان دپاکستان په خاوره او یا له پاکستان څخه افغانستان ته دراتګ په وخت کي نیول سوي دي ،د2005زکال دمی دمیاشتې تر پنځمې نېټې پورې تر)) 700 ((زیات کسان چي دالقاعدې دسازمان سره یي تړاو درلود امریکا ته سپارلې دې ،ولي بیا هم له پرویزمشرفه نیولې تر ټولو پاکستاني جنرالو نو پورې په زیاته سپین سترګی سره دنړیوالو په سترګو کي خاوري اچوي او څرګندوې چې طلبان ،القاعده او نور ترهګر په پاکستان کي نشته او نه به دلته ځاي ولرې . په افغانستان کي دامریکا سفیر دبي بي سي سره په مرکه کښې واضح څرګنده کړه چي بن لادن او ملا عمر په افغانستان کې نسته ،هغه دپاکستان کې دې هغه دیوې تلویزیوني شبکې ((ژنو))سره دطالبانودیووتلې قوماندان ملا اختر عثماني سره مرکې ته ګوته ونیول او څرګنده یې کړه څنګه ومنل سې چي یو خصوصې تلوېزیون کولاي سي دیو قوماندان ادرس ولري مګر دپاکستان حکومت دهغوي داوسېدو له ځایو نه ځانونه بې خبره ښې . دروان کال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددجولاي دمیاشتي په شپږمه ورځ امریکادCIA دسازمان درئیس ((پورترگوس)) دیو خبري اژانس دسوال په ځواب کي ویلې یې وه امریکا ډېر ښه پوهېږي چي اسامه بن لادن چیري پټ دی. ولې دبل هیواد دحریم دمسلي په اساس دهغه محاکمه ستونزمنه ده . پرویز مشرف ABC دخبري شبکي سره په مرکه کښي وویل : ممکن بن لاد تر اوسه ژوندی. وي ،که بن لادن په پاکستان کي هم ويې دبل هیواد مامورین دهغه دنیولو حق نه لري ،هغه ایضافه کړه زه فکر کوم هغه دافغانستان او پاکستان دسرحد په منځ سیمو کي اوسیږي . هغه دیوبل سوال په ځواب کي چي که پاکستان بن لادن پیدا کړې امریکا ته به یې وسپاري ،وویل هغه شرایط به گورو. خو هغه زیاته کړه ارزو مي داده چي امریکا اسامه بن لادن په افغانستان کي ونیسي . جا لبي خبري تاسو قضاوت وکړی. دا جنرال صاحب یو ځل په غرور وایي موږ به چاته اجازه ورنکړو چي زموږ په خاره کي پردي عملیات وکړي ،اوکه بن لادن موږ ونیسو پخپله به یي محاکمه کړو ،مگر کله چي دامریکا نوم مطرح سي بیا داجنرال دسرباز مقام ته راټیټ سي او وایي هغه ساعت او مصلحت . خو ددې لپاره چي بن لادن او مذهبي بنسټپالي له پرويز مشرف نه مخ وانه ړوي او دهغه سره مخالفت ونه کړي وروسته وایې ،داچي امریکا او لندن یانور پاکستان دتروررستانو په ساتلو او حمایه کولو تورن کوي دا غلطه خبره ده ،هغه وویل د ادتروریزم څخه حمایت نه ده دپاکستان خلک دامریکا دسیاست مخالف دي او اسامه بن لادن هغه کس بولي چي دامریکا پر ضد مبارزه کوي . دا هغه رښتیاوه چې پرويز مشرف دبنسټپالو دخوشحاله کولو لپاره وویل او هم یې امریکاته دا ښودل چي زه داسي ستاسو مخالف ولس اداره کوم کنه نو ټول ستاسو دسیاست مخالفت کوي . ولي داچي پاکستانیان دامریکا دکوم سیاست مخالف دي دا ښاغلی. هغه نه رسواکوي ،نو ځکه افغانان وایې دامریکا او یابل هیواد ددوي په وینا دغلط سیاست قرباني ولې افغان ولس سې؟د پاکستان حکومت ولې تر هگروته اجازه ورکړې چي زموږ په خاوره کي دامریکا سره دښمني تر سره کړي؟ بلې که رښتیاهم بن لادن لومړی. درجه تروریست دی. او امریکا پسي گرځي بیانو ولي پسله هغه چي داستخباراتي معلوماتو دشریکولو او گډو عملیاتو پروتوکول یي له پاکستان سره لاسلیک کړی. دی امریکا یي پوځیانو ته اجازه نسته چي بن لادن په پاکستان کي ولټوي ؟داپه دي مفهوم ده چي پاکستان نه غواړي ټولي هغه افراطي او تروریستي زالي چي دا دیرشکاله یي جوړي کړي نړېوالواو امریکا ته رسوا او ددوي نوکران یو په بل پسي ونیول سي . دا هم جالبه ده چي امریکایان په دبن لادن او نوروتروریستانو پسي دگرځېدو او نیولو په ډنډوروډنړېوالو غوږونه کاڼه کړه اودلته پرويز نشرف وایي هر څه زه په خپله کوم او بل چاته حق نسته . دامعلومه ده چي دطالبانو او القاعدي دسازمان په برکت به پاکستان نړیوال لوشي او ډالر به تري تر لاسه کوي ، په افغانستان کي به خپل تاریخي کرغېړن هدف یعني دډیورندپرکرښې باندي خپله خبته اچوي ،او پدې بهانه چي دترهگرو مخه ونیول سی پر په اصطلاح سرحدباندي داغزیو لرونکې دیوال دغزولو حق په جانبه وړاندیز هغه هم دملگروملتو دسازمان په شپېتمه غونډه کي دامریکا دبهرنیو چارود وزیري ته ،جالبه لانجه له افغانانو سره ولي دحل وړاندیز یي بهرنیانو ته ؟؟؟ . همدلته پوښتنه کېږي .ښاغلی پر ویزمشرف دادومره پوځیان ،دپاکستان اتباع ،او په پاکستاني مدرسوکي روزل شوې کسان چي په افغانستان کي نیول سوې دي له کومه شوه ؟ له اسمانه راکښته سول ؟دا په میرام شاه کي دمنبع العلوم او حقانیه مدرسې چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولوي جلا الدين پورې اړه لري څوک او دڅه لپاره روزي ؟ ایا ستاسو استخبارات ددغو مدرسو په موجودیت نه دې خبر؟هرومرو خبر دی . هغوي چې ستاسود استخباراتو او هغو افراطیونو چې ستاسو دنیغ ملاتړ نه برخمن دی ، غواړي ستاسو له دولتي امکاناتو څخه په استفادې سره ځانونه داسلام ټیکداران وښیې او پر موږ دخپلې خوښې حکومت تپې دا څوک دی ؟ داچې کله دامریکا الوتکي دکرښې پر غاړه دتروریستانو په ځپلو پسې عملیات شروع کړې او یا ستاسو پوځ چې دبهرنیو دفشار له مخې ګویا دالقاعدې او طالب چارواکو پر ضد عملیات شروع کړې د I.S.Iالمبر پلیټ لرونکو موټروکي تاسو څوک بل دامن ځاي ته رسوی ؟ او ستاسو په دغو موټروکي ایاطالب او دالقاعدې کسان چکرې نه وهې؟ دغه وسلې له کلاشینکوف نه نیولې تر راکټه دهشکې ،هوان،لاسي بمونه ماینونه ،موټر سایکلونه او نور وسایل دوي له کومه کړه . زه پوځې نه یم ولي دومره پوهېږم تر څو چې یو قوت ته وسله په دوامداره توګه ونه رسېږي هغه جنګ نسي کولاي ، داوسله ودي له کومه پیدا کوې ؟ په 1382زکال ستاسو اجنټانو او استخباراتي کارمندانو بریکوټ،ناري،اسمار ،وانګام،مروری، سرکانو،دخاص کنړ ولسوالۍ ،یعقوبیو،لعل پورې په سیمو کي څه کول ؟او دخلکو سره مو په څه خاطر پټې او ښکاره لیدنې کتنې کولې ؟ او دڅه شي وعدې مودڅه په مقابل کي روکولې ؟ زه هغه ننګرهارته څیرمه سیمو، یا کنړ او خوست کي ستاسو دوسله والو پوځې تیریو پوښتنه نه کوم !!! چې دکوم حق له مخې تاسو زموږ پر پاکه خاوره تېری کړی و؟ او زموږ په هیواد کي مو زموږ دوسلوال پوځ سره جګړه کول هغه دڅه پر سر جګړه وه ؟ او څوک ملامت و؟ داچې مولانا فضل الرحمان وایي : لکه څرنګه امریکاپه عراق کي ونسول کولاي امنیت راولې همداسي په افغانستان کي هم حالات ښه نه دې . دا او دحافظ حسین احمد ویناوي دبل هیواد په کورنیو چارو کي مداخله نه بولی ؟ دا اوپه سلهاو نوري پوښتني دې چې ځواب یي یوازي پرویز مشرف ، دهغه پوځ او استخباراتي لعنتي اداره ویلاي سي . دهیڅ منطق له مخي دیو هیواد عادې خلک په بل هیواد کي نه اسلام ګټي او نه هم دچاپه دفاع کي دربېږي.

پاکستان غواړ ي افغاني چارواکو او دهغوي بهرني مرستندویه هیوادو ته څرګنده کړي چې دوي بیله پاکستان دمرستي څخه نشي کولاي په افغانستان کي امنیت ټینګ کړي . کله چې سرکال په افغانستان کې دبن دتوافقاتو په اساس انتقالې اداري ته دورکړه سوو دندو له جملې نه دوروستۍ دندې په توګه دملې شورااو ولایتې شوراګانو لپاره دټاکنو ځانګړې جرګه ګۍ ته دولسمشر کرزي لخوادفرمان په اساس دنده وسپارل سوه ،اودټاکنو کمېسیون په کار پیل وکړ ، پاکستان هم سمدستې دطالبانو په وسیله دملې شورا او ولایتې شوراګانو پر خلاف دتبلیغاتي کمپاین په څنګ کي داورپکو په وسیله دهیواد په یوه او بل ځاي کي تروریستي بریدونه او ترهګرۍ ته زور ورکړ.

پنځمه برخه

دملې شورا دټاکنوپه درشل کې دپاکستانې لاس وهنو پراختیا:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پدې ورستيو کې چې افغانان ملي شوراو ولايتي شوراګانو ته دوکيلانو دټاکلو لپاره په اماده ګی مصروف وه تر هر وخت زيات دطالبانو او القاعدې دسازمان دسله والو حملو لمن پراخه سوه ،دافغانستان په مختلفو سيمو کې دټولټاکنو دکميسيون غړي، ملي شورا اوولايتي شورا کانديدان دبريد له ګواښ سره مخامخ سول . له بدمرغه يوشمير کانديدانواو دکميسيون غړو دهمدغوتروريستي بريدو په پايله کي ژوند دلاسه ورکړ . همدا شان په کندهار ،خوست ،هلمند او نوروځايو کې يو شمير دولت پلوه عالمان دووژلوپړه طالبانوپرغاړه واخيستل . دغه بې ثباته حالت دافغانستان او پاکستاني چارواکو تر منځ مناسبات خړ پړ کړه، افغانستان دټولو نړيوالو امکاناتو څخه په استفادې سره پر پاکستان فشار وارد کړ تر څو دافغانستان په چاروکي دلاس وهنواو اورپکودرالېږلو نه منصرف شي . حامد کرزي لندن ته تر تګ دمخه خبرنګارانوته په ډاګه وويل : په افغانستان کې امنيتي بې ثباتي دګاونډيانو دلاس وهنو پايله ده . دروان کال دسپتمبر په مياشت کي يې يو ځل بيا اعلان وکړچي امريکا او نور هيوادونه دې دتروريزم پر ضد مبارزې پر ميتود او شکل نوی نظر وکړي .هغه وړاندي علاوه کړه بايد عمده او اساسي پاملرنه هغو سرچينو ته وسي کوم چي هلته ترهګر رزل کيږي او له هغونه الهام اخلي . ټول څېړونکې پدې نظر دي چې دکرزي هدف په پاکستان کې دهغوي روزنتونونه او دمذهبي افراطينو مدرسې وې . دااول وار وو چي کرزی دافغان ولس دفشار په نتيجه کې مجبور سو امريکا او نوروادړونده هيوادوته ووايي چي دوي دتروريزم سره دجګړې لار غلطه کړې ده . دبن دتوافقاتو راپدې خوا دلومړي ځل لپاره دافغانستان او پاکستان تر منځ په څو هفتو کي يو دبل پرخلاف ويناوي وسوې د امريکا ولسمشر مجبور سو دوځله يې دتليفون په مټ ددوي تر منځ دپخلايني په خاطر ددواړو مشرانو سره خبرې وکړې.

سره له دې چي پاکستان په خپله خاوره کي دطالبانو دمنظم پوځي ځواک ، سياسي جوړښت او القاعدې سازمان ته دپراخ تر هګريزفعاليت دامکاناتوپه واک کښې ورکولو څخه سترګي پټوې او دهغوي موجوديت په خله خاوره کې نه مني ، په سلهاو داسي انکار نه منونکي شواهد سته چي دپاکستان دبر بنډې لاس وهنې او بي شرمانه مداخلو ځرګندويه دي ، دبيلګې په توګه دامنيتي اداروله خوادافغانستان په مختلفو ښاروکښې دتروريستي بريدونو دسرته رسولو په وخت کې او يا دا چي په وسلو سمبال افغانستان ته راځي ډير کسان چي دبهرنيو هيوادو او پاکستان اتباع دي نيول سوي دي ،دا نيول سوي ځوک دي ؟

په پاکستان کي د1980زکال راپدې خوا دپاکستاني بنسټپالو او مذهبي افراطيونو په وسېله دآي ايس آي ، CIA،او سعودي عربستان په وسيله لومړی دشوروي پر خلاف جګړه کي دفانتيکانو دروزلو لپاره يو په بل پسي مدرسې جوړېدل شروع سول چي شمير د))2000((زکال تر اخير پورې)) 6761 ((مدرسو ته رسېده او د سپتمبر ديولسمي تر حادثي وروسرته يي شمير تر((لسو زرو)) اوړي . ددغو مدرسو له جملې نه په د ريو زرو (3000 (مدرسو کښې دافغانستان لپاره تنکي ځوانان روزل کيږې او افغانستان ته دترهګری لپاره رالېږل کېږي ،او ډير يې هغه دې چيپه افغانستان کې دشورويانو دموجوديت په وخت کې دشوروې پلوه رژيم سره دی ګړي او ترهګريزو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بريدونو لپاره روزل سوي وه ،اوس داددوي په لاس تر بيه سوي ددوي لپاره ستونزي جوړوي ،جالبه ده څو مياشتي دمخه دپاکستان صدراعظم شوکت عزيز دسل ميليونه ډالرې مرستي سره کابل ته راغلی او په کابل کښې يې دلر اوبر افغانانو سره دخورا ژورې خواخوږۍ خبري کولې ،مگر دا ښاغلی لاتر جنرال مشرفه نه ورسېدلی چي دکورنو چارو وزير افتاب شير پاو او استخباراتو يې دوي پښې په يوه موزه کې کړې او افغانان يي دکچه آبادۍ له مشهور پنډغالي اونوروځايوڅخه چي هلته داديرش کاله اوسېدل وتلومجبورکړ ه،او اعلان يي وکړ چي په افغانستان کې امريکا او اروپايي هيوادوپوځيانوامنيت راوستلی خپل هيواد ته ولاړ سی . دغو تور مخو او افغان دښمنو دا تبليغ ددې لپاره نه کاوه او نه يې هم اوس کوي چي دوي غواړي افغانان په آرام زړه خپل هيواد ته ستنېدو لپاره وهڅوي ،بلکه موخه يي داده چي د افغان په وسيله د افغاني جگپوړي چارواکو خبري رد کړي او ووايي کوم امنيت ؟ او چيرې امنيت سته ؟يعني دافغان په وسيله پر دولت فشار راوست چي دهغوي تبليغات دروغ ښکاره کړي . پاکستان تل افغاني چارواکو او امريکايانو ته داښکاره کړې ده چي نسي کولاي بيله پاکستان له همکارۍ اومرستې نه په افغانستان کې امنيت تأمين کړي . زه هم په دې عقيده نه يم چې په افغانستان کې امنيت سته ولې هغه دپاکستان دوسله والو لاس وهنو تر څنگ نورلاملونه هم لري . دمثال په توگه ددولتي ټولو ارگانو غير مسولانه برخورد،دجنگسالارو پر واک پاته کيدل، په محلاتو کي دقوماندانانو له خواپر غريبو خلکو ظلم او دهغوي زورول،ددولت لخوا دورکړه سووعدونه پلي کول ،په دولتي اداروکې رشوت،فساد،اختلاص اونور!........

سوال دادی که په مدرسو کي ترهگر نه روزل کيږي بيانو ولي کله چي دانگلستان صدراعظم پرويزمشرف ته غاښونه وچيچل که څه هم مشرف د ABC دخبري اژانس سره په مرکه کښې يواکېٰ وکړ اوځرگنده يي کړه چي هيڅ مدرک نسته هغه ترهگر چي په لندن کي يي عمليات کړيې وه پاکستاني اوسې ، لندن يې په دې تورن کړچي هغوي څه کړې دي ؟ خپل امنيت دي پخپله ونيسي . دا تر ټولو جالبه وه . ددې لپاره چي پاکستان ځان بې گناه وښيي دپاکستان دکورنيو چارو وزير آفتاب احمد خان شيرپاوخبريالانو ته وويل چي موږ لاډير پخوا په لندن کي دترهگرۍ دپېښېدو خبر ورکړی و. يعني دوي خبر وه چي داسي کارکېږي ولي چي څوک يي تر سره کوي نه پوهېدل . دتونيبلير تر غاښ چيچنې وروسته پرويز مشرف داستخباراتو او پوليسو دچارواکو سره غونډه وکړه ، هغوي ديوې هفتي په جريان کي دالقاعدې دسازمان سره په تړاو کي 150نفره دمسجدو خطيبان ونيول .درنو لوستونکو دا ددې ښکارندوي ده چي دپاکستان له مدرسو نيولې دجوماتو ټول ملايان يي هم دتروريستانو سره تړاولري کنه نو انگلستان وايي دتروريستانو مخه ونيسی ، پاکستان سمدستي ملايان بنديانوي ، اويادمدرسو دکنترول امر صادر کړي . پسله ډير بهرني فشارنه دران کال دسپتمبر په 29 مه ورځ دپاکستان ولسمشر دديني دمدرسو څخه دنږدې00 14بهرنيوطالبانو دايستلو امر ورکړ ،مگر واضح يي نه ويل دکوم هيواد طالبان ؟ خوا دايې په جرات اعلان کړه چي دافغانستان اتباع طالبان نه باسي ځکه هلته هيڅ نسته او امنيت ويجاړدې . که له پنډغالو کډوال باسې چې په هغو کې ښځې ،ماشومان ،سپينږرې او سپين سرې شته ،او په هيواد کي داوسېدو ځاي نه لري په هغه صورت کې لکه مخ کې چي مې وويل خيريت دی ،بايد له پاکستان څخه ووزې ، ولې افغان طالب دې ځکه نه ځې که هغوي ولاړ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي ترهگرې به څوک زده کړې ؟ حقیقت دادی چې دبهرنیانو شمیر په دغو مدرسو کې تر دغه ډېر زیات دی ،دپاکستان په لسزره شاوخوا مدرسو کي د((26 ((هیوادونو ځوانان گویا په مذهبي ولې په واقعیت کې (دانسان وژنې او دهشت اچوني) لپاره په روزنه مصروف دې.

دپاکستان مشهور لیکوال احمد رشید په خپله یوه مقاله کي چي سږ کال دجولاي په میاشت کې دبي بي سي دانترنیت پاڼي لخوا خپره سوه دطالبانو دفعالیتونو په رابطه واضح لیکي :((. . . دک چینی دامریکادولسمشر مرستیال او پورتر گوس دامریکا داستخباراتو دسازمان رئیس ویلې دي چي دوي دبن لادن دپټ تیادځاي په هکله اطلاعات لري اوښه پوهېږي چي هغه په افغانستان کي نه دی . دالیکوال وړاندي لیکې پسله هغه چي په 2001 ز کال طالبانو شکست وخوړ ټول پاکستان ته ستانه شول هغوي ته پاکستان کي ځاي ورکړه سو او دهغوي څخه خپل ملاتړ ته دوام ورکوي . مگرپرویز مشرف په دې عقیده دی چي داکار دپاکستان دوسله والو قواو په گټه دی ،ځکه پدې پو هېږي چي دپاکستان ائتلاف دامریکا سره دتروریزم درېښو تر ایستلو ممکن دوام وکړې)).

که زه دپاکستان ټولې مداخلي دلته ولیکم کتابو نه به ځینې جوړسي لنډه یادونه مي ځکه وکړه چي دټولو پاکستاني بي شرمانه لاس وهنو اومداخلولوميږ موخه د افغان ولس په اور کې کړول او دوهم په افغانانودديورنډ دکرښې منل دې . ددوي سیاست دافغانستان په اړوند دیو نړیوال نورم سره هم برابر نه دی ، یوځل وایې موږ په افغانستان کي مداخله نه کوو او نه به چاته اجازه ورکړو دبلي خوا په زیاته بېشرمې په همدا خوله وایي :افغانستان دي پر خپل سرحدکتاره جوړه کړې چي څوک ورنسې،پاکستان نسي کولاي دهغومسولیت پر غاړه واخلي چي په غیر قانوني عملیاتو کي برخه اخلې . ددوي دولتي چارواکې برعلا وایي موږ په افغانستان کي دناارامیو مسولیت ځکه نلروچي کرزي ونسوه کولاي خلک راضي وساتې ځکه یي طالبانو ته مخه کړېده . بلې متاسفانه کرزې ونه شول کولاي افغان ولس ته ځرنگه چې لازم وه خدمت وکړې ځکه افغانان اوس له هرڅه نه ناامیده دې ،مگر یو همسایه هیوادته چې ددوستۍ او همدردی خبرې کوې نه باید افغان ولس دکورنې ناورین او ناخوالو څخه دخپلو سیاسي او اقتصادې گټودترلاسه کولو په منظور ظالمانه استفاده وکړې . پرویز مشرف پدي ورستیو کښې وایي ممکن پسله لس کالو په ډېر زحمت په افغانستان کې سوله راسې ،نه پوهېږم چي ولي پرویز مشرف په افغانستان کي دسولي راتگ امکانات پس له لس کاله ويني ؟ ممکن پدغه لس کاله کي پاکستان دالقاعدي ،طالبانو اوامریکایانو په اړوند نور نوي پلانونه ولر ي ؟ او لکه امریکا په سیمه کي پاکستان هم په دغه موده کي خپل هغه پټ پلانونه چي تر اوسه چاته نه دې معلوم پلې کړې او خپلې موخې ته ورسېږې ؟ یا غواړې تر هگر لس کاله نور وروزي ؟افغانستان او نړی ته یي ولیږې تر څو پاکستان وکولاي سې دنړی دسوپر پاوراو نورو اروپایي هیوادوڅخه په میلیارډوډالر دتروریزم سره د مبارزې په نامه تر لاسه کړې.

پاکستان غواړې تر څو دنړیوالو په مرسته وکولاي سي پر افغانستان دا ومني چي سرحد باید وتړل سې .زه دسرحد دتړلو مخالف نه یم ،سوال دادی چي دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدمسله لومړی باید حل سي او بیا یې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتړلوپر سر خبره وسپ . پوښتنه پیدا کیږي کله چې طالبانو په افغانستان کي حاکمیت درلود،هلته دپاکستاني جنرالانو نه نیولې بیا تر عربو او عجمو نابلل سووټولو میلمنو زموږ په هیواد کي دطالب په نامه خپل شوم او کرغېړل اهداف پر مخ بیول هلته ولې په دغو سیمو کي چي اوس جګړه روانه او هره ورځ افغانان وژل کېږي ، ارامي وه ؟ ځواب به یي دا وي چې هلته پاکستاني جنرالانو نه غوښتل چې دطالبانودحاکمیت په سیمه کښې دي وضعه بې ثباته او نا ارامه وي ،په همدې خاتر داسې امنیت ټینګ و چې چاپې تصور هم نه کاوه.

په یوه ټکي بایدامریکا ،اروپا ،عربي شیخان ،داسلام ټېکداران ، پاکستاني بنسټپالي ،دپاکستان دآي آس اي ټول له یوه مخه بایدپدې ښه پوه وې چي لوي خو پربېرده آن یو افغان ماشوم هم په دې پوهېږې چي ددغو ټولو ناارامیو ،ورانیو ،انسان وژنو ،مسجدو ورانه ولو، عالمانو وژلو یوازنۍ عاملین پاکستاني چارواکي او دپردې شاته دهغوي ملاتړ کوونکی دي . هرهغه څوک چي وجدان ولري په دې پوهېږي چي ددغو ټولو ټګیو برګیو او دوه مخي سیاست ،او نړۍ وال غولونې ټاکلې موخه داده چي پاکستان غواړې په خپل بغل کي یو غلام افغانستان چي هلته یوګوډاګۍ حکومت چې هر څه دکرنیلانو په اشاره سرته ورسوي غوښتونکی دی . پاکستان یو غښتلۍ پر ملې بنسټونو او دملي ملاتړ خاوند حکومت اوپرمختللی افغانستان چي دهرې درغلۍ دمخنیوې جوګه وې هیڅ وخت نسی منلاي .دخپلو خبرو دپخلي لپاره به یوازي یو مثال راوړم : دروان کال داګست په نهمه ورځ دشپې بې بې سي راډیو اعلان وکړ چي افغان دولت دمولانا فضل الرحمن خبرو په کله غبرګون ښودلی . مولانافضل الرحمن دپاکستان په پارلمان کي داپوزیسیون مشر او دجمیعت العلماي اسلام رهبردافغانې بنسټپالومظبوط ملاتړی ؤ نه پوهېږم چي پر څه یې دحاکمو چارواکو څخه خوا بده شوې وه دپاکستان له مداخلو نه پرده پورته کړه اودپاکستان په حکومت یي تورولګاوه چي دپاکستان له خاورې نه افغانستان ته داورپکوداستولو په تړاوهم امریکا ،هم لویدیځ او هم پاکستان خپل ولس تیرباسې . مولانا په څرګندونو کي وویل اورپکي له وزیرستان څخه دزده کړو لپاره په ((منسهره)) کي پوځي کمپونوته ځي او پسله هغه افغانستان ته استول کېږي . مولاناپه دغو کارونو کې دپاکستان دلاس لرونکو کسانو او دا ډول افغانستان ته داستول کېدونکو کسانو دنومونو دډاګیز کولو ږغ هم وکړ . دا څرګندوني پداس وخت کي وسوې چي له یوې خوا افغان چارواکي په دې ورستیو کي دپاکستان څخه داورپکو پر راتګ نیوه کې کوي اوله بله پلوه امریکا هم ظاهرا په دغه جګړه کې پاکستان او دپاکستان ولسمشر خپل ملاتړی بولې . دمولانا داڅرګندونې دژورنالیستانو دعلاقي وړ وګرځېدې دهغه جملې دافغانستان دیوشخصي تلوېزیون ژورنالیستانو وغوښتل دموضوع دسپیناوي لپاره له دمولانا سره مرکه وکړې ،دوعدې سره سم هغوي پاکستان ته ولاړل اد دمولانا دکور په دروازه کې تر زیات انتظار وروسته دکوره یوعسکر راووت او هغوي ته وویل مولانا وخت نه لرې ستاسو سره مصاحبه وکړې مخته موښه ،له دغه نه داسې څرګندیږي چي مولاناته دهغه تر څرګنده ولو وروسته ددولت لخوا اخطار ورکړه سوې او هغه یي دژورنالیستانو سره دلیدو کتو نه منع کړی دی ، تر څو دا ډاګیزه نشي چې پاکستان نه یوازي دافغانستان پر خلاف بلکه دمنطقې او نړیوال تروریزم مرکز دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر حال پاکستان دامریکا ولسمشر او کرزي ته دهمکارۍ وعده ورکوې ،کله کله چي افغانستان ته راشي او یا کرزی پاکستان ته سفرو کړی ددواړو هیوادو تر منځ ځیني دګډې همکارۍ او مرستو پروتوکولونه هم لاسلیک کېږې . خو زموږ په هیواد کې لاسوهنه او لمسونه په هیڅ ډول پاي ته نه ده رسېدلې،دروان کال دسرطان دمیاشتي په پنځمه نیټه دپاکستان داطلاعاتو اوکلتور وزیرشیخ رشید احمد دسرحد ایالت دبنو په ښارکې یوې غونډې ته وویلي وو: ((پښتانه په افغانستان کې اکثریت لرې خو بیا هم دوي سره ښه چلند نه کېږي او نه ورته دشمیراو اهلیت سره سمه موقع ورکول کېږي .)) پژواک خبري اژانس 2005.06.28 ، اوس تاسو قضاوت وکړۍ دغه شان څرګندونې که زموږ په هیواد کي دپښتنو پارونه او لاس وهنه نه ده نو څه ده ؟ کوم وخت دافغانستان دولتې چارواکې ویلې دي چي په پاکستان کي پنجاپیان دیوکوچنی اقلیت په توګه بیله استحقاقه په ټول پاکستان حکمراني کوې . په دا))58 ((کاله دپښتنواو بلوڅو په سیمه کي ولې په هغه پیمانه بدلون او اوښتون رانه غلی لکه په پنجاپې سیمو کښې؟ که رښتیا وویل سي تر اوسه دهغوي ژبه دانګلیسي له ښکیلا ک څخه نه ده خلاصه سوې ،ډیر یي دمنځنیو پیړیو په دود ژوند لرې ،پښتانه او بلوڅ تر اوسه دوهم سورت خلک دي ،دتاریخ جبر مجبور کړې چي پاکستاني تذکره او پاسپورت واخلي خوامتیاز یي بیانسې تر لاسه کولاي .دغه بربند پښتون دښمنه زموږ په کورکې دپښتنو سره دروغجنه خواخوږې ښکاره کوي . که تاسو درواغ نه وایاست پخپلو کړنو یي داسي ثابته کړۍ چي یو عادي افغان وواپي پاکستان زموږ دوست هیواد دی، اوس خو بیله دېنه چي څوک او یادولت ورته وواپي هغه په وسلو سمبال سړې چي ستاسو په خاوره کې روزل کیږي او دلته یي دافغانستان له ورانۍ لپاره رالیږۍ هر څوک دسر په سترګو وینې ،که ښاغلی کرزۍ هم چغې ووهي چي پاکستان زموږ سره مرسته کوې ، څوک یي نه منې .افغانان به په هغه مرسته چي دترهګروپه وسیله له بمانو سره راوړسوې وې څه وکړې ؟ په رښتیا سره پاکستان ورته اوس ددوستۍ په نامه افغانانو ته یوازي مرګ ډالۍ کوي . دا چي زموږ په هیواد کې څه ستونزي شته او له چاسره یې لرو ،دا زموږ کورنۍ موضع ده کولاي سم په ډاګ ووایم په ټول ژوندکي به یواصیل افغان او یا پښتون تاسو تاریخي دښمن ته درنښې او ستاسو نه به دکورنیو ستونزو دحل په خاطر مرسته ونه غواړې ،دا تاسو یاست چي اوبه خړوۍ او ماهیان پکي نسۍ . تاسوبه وواياست څه موده پخوا راغلې وه ولې هغه هم لومړې ستاسو روزل سوې درغلل او بیامو دهغو په وسیله دموقع نه په استفادې سره افغان ولس څومره چي موزړه غوښت په امریکا یي او روسي راکټو کي وریت کړ خپل کورمو ورته دجګړې په نغرې بدل کړ پسله هغه دوي مجبور شول چې هلته درسې له بده مرغه پاکستانې جنرالان او استخبارات یې تل توانېدلې دې په افغان افغان او خپل کور له منځه یوسې.

زموږ دهیواد مشهور تاریخ پوه او څېړونکې کاندیداي اکادمیسین اعظم سیستانی صاحب لاپه 2004زکال په یو علمي لیکنه کښې دافغانستان په اړوند دپاکستان سیاست داسې ګڼې : ((پاکستان برای بی ثبات کردن اوضاع کشور ، گروه های تند رو مذهبی مشتمل بر طالبان و القاعده و نیروهای حکمتیار و مولوی خالص که بنابر اعلامیه حکمتیار ، نیروهای جمیعت اسلامی ربانی و اتحاد اسلامی سیاف نیز با آنها همنوا اند، مورد حمایت خود قرار داده و با تخطی از تمام موازین حقوق بین الدول و معاهدات حسن همجواری و احترام به استقلال و تمامیت ارضی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشور ما ، از آنسوی مرز بداخل افغانستان می فرستد تا برموضع نیروهای ایتلاف بین المللی و دولتی حمله کنند و ثبات و امنیت را درکشور برهم زنند و یاری و همنوایی پشتونهای این سوی خط دیورند را که به دلیل به حاشیه رانده شدن شان از حاکمیت چندان دل خوش از دولت انتقالی حامد کرزی ندارند ، به یاری پشتونهای آنسوی خط دیورند فرا بخواند و افغانستان را که بسیار آسیب پذیر شده ، بسوی تجزیه و نابودی تاریخی بکشاند .)) دا هغه رښتیادي چي له هغه څخه هیڅوک سترګې نشي پټولاي.

پدې ورستیو کې دملګرو ملتوپه کلنۍ عمومي غونډې دبرخې اخیستلو په پلمه جنرال مشرف امریکا ته تللی و ،هغه دوخت نه په ګټې ترلاسه کولو کوښښ وکړ دافغانستان په مسله کې دښکیلو هیوادو له مشرانو سره له نږدې خبري وکړي تر څو هغوي په دې باوري کړې چې پاکستان دترهګرۍ او دهشتګرۍ سره په نړېواله مبارزه کې درغنده ګامونو په اچتولو سره دامریکا او نورو هیوادو کلک ملاتړ کوونکی او په افغانستان کې دامنیت دراوستلو ټینګ پلوی دی . دهمدغه تاکتیک دپلې کولو په خاطر یې دامریکا دبهرنیو چارو دوزیرې میرمن کانډولیزارایس سره هم دروان 1384 ش کال دوږې په 21 ورځ په واشنګټن کې ملاقات وکړ .

په دغه لیدنه کې د پاکستان ولسمشر دا ځل بېله دېنه چې په 1893زکال له خپل دمورنۍ ټاټوبې څخه جلاسوو قومونو او افغانې چارواکو نه پوښتنه وکړې ،غوارې دنړېوالو په ملاتړ دډیورنډ دکرښې سرنویشت و ټاکې ، په خپله خوښه په دې نامه چې افغانستان ته دتروریستانو اومشکوکوکسانو دورتګ مخه نیول سوي وي پرهمدغه کرښه داغزن دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړ . پاکستاني جنرال په دې هوښیارانه وړاندیزسره غوارې امریکا او نړیوالوته ښکاره کړې چې پاکستان حاضر دی په افغانستان کې دترهګریو دمخنیوی په خاطر دده په ویناپرسرحد اغزې لرونکی او ځینو سیمو کې برېښنالرونکی سیمانو دیوار تیر کړی . دابه دموافقي په صورت کې پخپل ذات کښې دسرحد په رسمیت پېژندل وي ، او له بلې خوا غوارې امریکا ته ښکاره کړي په هغه ملګرتیا کې چې دتروریزم پر ضدېې دامریکا سره کړېده څومره صادق دی . پاکستاني چارواکي دا وړاندیز په داسې شرایطو کې کوې چې په افغانستان کښې یې ددوسله والو بریدونو ،ځان وژونکو حملو ،او تروریستي اعمالو په تر سره کولو سره حالت دومره نا ارامه سوې چې ټولو دپاکستان نه غوښتنه کوې تر څو داوړیکو دراتګ مخه ونیسې او په افغانستان کې دملې شورا دټاکنو په وخت کې له افغاني چارواکو سره دامنیت په ساتلو کې مرسته وکړې . دطالبانو او القاعدې دسازمان جرړې ددیورنډ دکرښې پر هاخوا پرتو سیمو کې وباسې .دافغانانو اونړېوالوداوړاندیزونه هغه پلمه شوه چې پاکستان وکولاي سول دپښتنو په سیمه کښې دهغوي دبیلتون په خاطر داغزې لرونکي دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړې ، پاکستان وتوانېدلاي سو په تاریخ کې چې دوي یې په خوب کې هم فکر نسو کولاي دپښتنو په سیمه کې)) 80 ((زره پوځ دالقاعدې او طالبانو دپټېدو دځایو دلټون په نامه ځاي پر ځاي کړ. دغو پوځې کسانو هغوي په خپلو کورو کې تهدید او توهین کړه ،طبعي ده چې هلته به یې ځیني کسان نیولې وي ،مګر ایا ددغو کسانو نیول ددغو قومونو سره په دومره سپک برخور او ددوي په سپکاوې ارزېدل ؟نه شوه کیداي بیله اتیازره پوځ نه دګوتو په شمار کسان نیول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې واي ؟ فکرکوم داکار بيله دېنه چي هلته يي اتيا زره پوځ ځاي پر ځاي کړی تر سره کېداي سو . مگر دوي په همدغه پلمه دډيورنډ پر کرښه دتروريستانو او خرابکارو عناصرو دمخنيوې په خاطر تر)) 770 ((زياتي امنيتي پوستي چي درادار په وسايلو سمبال دي جوړې کړې . مگر پردغه ټولو دورغجنو منډو ترړوسربېره دروان)) 1384 ((ش کال دتلې دمياشتي په25 ورځ دخيبر تلوېزيون لخواد جوړ سوې گردي ميز په بحث کې ښاغلي اسفنديار ولي څرگنده کړه چي : ((پاکستان دتروريزم پر خلاف جگړه کې صادق نه دی ... هغه زياته کړه په افغانستان کې تل بې امنې دپاکستان پولو ته نږدې سيمو کې رامنځته کېږي ، هغه ورستنيو نا ارامیو او بې امنيو ته په ننگرهار،پکتيا ،پکتيکا او خوست کې په اشاره کولو سره وويل دپاکستان له لوري اوس هم دافغانستان په وړاندې منظمه جگړه روانه ده،او په افغانستان کښې يې دورستيوبريدو او تروريستيو پېښو پړه پر پاکستان واچول ،هغه وويل طالبان په يوازې توگه دداشان حملو توان نه لري ،دهغوې ددغو غلچکيو بريدو شاته دبل چا لاس دی . دهشت گر دقبايلو ميلمانه نه دي دا دحکومت او پوځ ميلمانه دي ،دحکومت او دهشت گر و تر منځ پټ تړاو او روابط شته ،دبيلگې په توگه هغه څرگند مثال راوړ : کله چي پوځ تيرا او کرمي ته لاړ،نو بيا ولې يي دوزيرستان لاره خلاصه پرېښودله ،دا ددې لپاره وه چي دهشت گر و ته لار پرېږدي تر څو هغوي له همدې لارې ځانونه دکرمي او تيرانه وزيرستان ته وباسي)).

پاکستاني پوځيان په دې ورستيو کې دالقاعدې او طالبانو دتعقيب په نامه د خوست ،ننگرهار اوکنړ ولايتو په مربوطاتو کښې دافغانستان پر خاوره تيری کړی دی ، له دغه شان تيريو څخه ددوي هدف دترهگرو تعقيب نه دی ، هغو خوهلته په کور کي ورسره دي ، بلکه هدف يي دادی ترڅو په افغاني چارواکو ومنې چي سرحد چيرې دی . دا کار دوې دوه ځله پخوا يو ځل دطالبانو دحاکميت دترلاسه کولو په لومړيو ورځو کي دکندهار په سپين بولدک کې وکړ، چي په اصطلاح پر سرحد باندي پرتې ډېري يي څومتره دکندهار په لور ورنږدې کړ ې ،هلته ددوي له دغه کار نه موخه داوه چي په طالبانو کي دملې احساس لرونکو کسانوکچه معلومه کړي ، دوي داکار دشپې لخوا تر سره کړ، کله چي سهار دبولدک خلکو هغه ډېري چي پاکستانيانو دکندهار وخوا ته رانږدې کړې وې وليدې سمدستي يي هغه دپاکستان وخوا ته ورنږدې کړې ،عينې عمل دشورويانو سره دجگړې په وخت کې په خوست او پکتيا کي تر سره سوی و او افغانانو دوباره ددوي پخوانې ځاي ته هغه دډبرو علامي انتقال کړې دي،په دواړو وختوکې يې پاکستانيانو ته ويلي وه تاسو زموږ سره مرسته کوی اوکه مو خاوره لاندې کوی ؟

دپاکستان دمشرددغه وړانديز په اړوندچي غواړې اغزې لرونکی دېوال جوړ سې دوېږې په 22 مه ورځ دافغانستان دکورنيو چارودوزارت وياند لطف الله مشعل دپژواک دخبرې اژانس سره په مرکه کې وويل چي لومړی بايد دا پوله دنړيوال قوانينو سره سمه معلومه کړه سي . هغه وويل همدا اوس په غلام خان ،ځاځيو او دبېرک تاڼې په سيمو کې دپاکستان امنيتي پوستې وړاندې راغلې ،چې دسرحد له معلومولو څخه وړاندې دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه دې .دحکومت وياند ددغه وړانديز په ځواب کي وويل زموږ له نظره اغزن سيم گټه نه لري ،... زموږ له انده دا دحل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره نده ،ځکه دا اغېزمن توب نه لري او نه هم ستونزه هوارولاي سې . دستونزی دهوارولو اصلې لار او چاره دهغو سر چينو خلاف پل اخيستل دي چي دترهګرۍ ملاتړ کوي او وده ورکوي ، موږ عقيده لرو او ترجيح ورکوو چي ،نا اغېزمنو چارو باندې دلګښت پر ځاي ،ښه ده چي دغه پديده له ريښو وايستل سې او ريښو ته يې پاملرنه وشې .
2005دسپتمبر13

قسيم اخګر دافغانستان دسياسي مسايلو څېړونکی وباختر اژانس ته وويل : پاکستان په دغه وړانديز سره غواړي ښکاره کړي چي دتروريزم په مقابل کي پرېکړنده دريځ لري .هغه علاوه کړه پاکستان دتاريخ په اوږدو کې دتروريزم سره د مبازرې او ياپه سيمه کې دتشنج دله منځه وړلو په وخت کې تل داکرښه پر افغانستان تحمل کړې ده . هغه وويل افغانستان په دي موردکې بايد جدي غبرګون ښودلی واي ، دده په اند دافغانستان دولت ډېر محافظه کارانه برخورد کړئ دی.

يو بل سياسي څېړونکي سميع الله تازه دپاکستان وړانديز يوه خالي بهانه بولې ،هغه وايي ډېرې نوري لارې شته چي پاکستان دهغو په وسيله کولاي سي افغانستان ته دترهګرودراتګ مخه ونيسې.

نور پوهان اوڅېړونکې ورته نظرونه لرې . دپاکستان داډول وړانديز په داخل او له هيواد نه بهر افغانانواونورو څېړونکو دبحث توده مسله وګرځېده . زه پدې باور يم دافغانانوغوڅ اکثريت به داغزن اويابل هر ډول ديوال دجوړېدوله وړانديز سره تر ځوچي دډيورنډ دکرښي برخليک معلوم سوی نه وی سخت مخالفت وکړې.

مسله داده چي ايا په افغانستان کې دناارامیو او ترهګريو دبندېدو يوازنی لار ه همدا داغزن ديوالو تير ول دي؟ او که دا يوازي يوه داسې بهانه ده چي دډيورنډ کرښي ته د قانونيت په ورکولوسره دلر او بر پښتنوپه منځ کې دبيلتون راوستلو يوه خاينانه هڅه ؟

بله مسله دا ده پاکستان دا اغزن ديوال پر کومه سيمه تېروي ؟ هغه چې دډيورنډ کرښه وربانديې تېره سوې ده؟ او که هغه چې دجهاداو خپل مينځې جګړوپر مهال له چتراله تر بولانه پر عايقه سيمه باندې چي پاکستان نوې تاڼې جوړې کړې او زياته سيمه يې لاندې کړې ده غواړی داغزن سيم په وسيله جلا کړی ؟

که پاکستان په رښتياسره غواړي دتروريستانو او القاعدې دسازمان جرړې وباسې ،په سيمه او افغانستان کې دترهګريو مخه ونيسې نو دطالبانو او القاعدې يو شمير جګپوړې تل په پاکستان کې نيول سوې دي چي وروستۍ بيلګه يې دروان کال دنومبر دمياشتې په نمه نيټه دطالبانو دوخت دهرات او کابل والې مولوې عبدالمنان په پاکستان کې دهغه دنيول کېدو خبر ورکړه سو ،په دې ټينګ باور لرم چي دنيولودا لړی به په همدغه پاکستان کې دامريکا فشارته دځواب ورکولوپه خاطر دپاکستان داستخباراتو دپلان له مخې دوام ولرې . په پاکستان کې دطالب او القاعده جګپوړو چارواکو نيول کېدل ددې علامه ده چي دوي ټول تر اوسه په پاکستان کې ژوند کوي او له هغه ځايه خپل ترهګريز پلانونه پلې کوې . د2001 زکال دسپتمبر د11نېټې راپدې خوا چي برېوال دهغه په سر کې امريکا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهگریزو بریدونوته متوجه سوي او تر هر تروریستي برید وروسته څېړنې سوې په ټوله نړۍ چې کوم تروریستې برید تر سره شوی ریښه یې په پاکستان پورې مستقیم یا غیر مستقیم تړاو پیداکړی دی . دهمدغو او نورو زیاتو دلایلو او اسنادو په تر لاسه کولو سره دنړۍ زیات څېړونکې په دی نظر دې چې په سیمه ایزه او نړېواله کچه دتروریزم درېښو دایستلو په موخه په پاکستان کې بنسټیز او رښتیانې عملې گامونه اوچت سې . هلته بایدټولې هغه مدرسې اوکمپونه په کومو کې چې یوازې او یوازې تروریستان او فناتیکان دتروریستې اعمالو دسرته رسولو لپاره روزل کېږې وتړل سې . دپولې پر سر داغزنو سیمانو ددیوار جوړول دتروریسم او په افغانستان کې دنا امنیو دله منځه وړلو عمده دلیل کېدای نسې . ځکه هم دپاکستان په سنا کې مخالف گوند دداشان دیوار دجوړېدود وړاندیز او طرحې سره خپل مخالفت اعلان کړ. هغوی وویل چې دا کاربه قبایل سره جلاکړې په همدې دلیل یې دخپل هیواد دمشرانو دا وړاندیز مسخره امیز وباله . ډیر په دې باور دې چې له پاکستان څخه درالېږل سوو په وسیله دلته په افغانستان کې ترهگر عملیات او بریدونه دپاکستان او امریکا په مشوره تر سره کیږي ، امریکا غواړې په سیمه کې دناارامۍ په نامه ، داچې داځل افغانستان تنها نه پربېږدوعلاقه لرې امنیتې حالت تر یو وخته په همدغه نا آرام شکل وساتې . دوې دلیل دا راوړې چې که امریکا او اروپایي هیوادونه په رښتیا سره وغواړې په افغانستان کې امنیت راسې ،ساده او اسانه لار یې پاکستانې چارواکو ته دا ښودل دې چې نور نه غواړې په افغانستان کي وضعه ناارامه وی . کله چې پاکستان دا احساس کړه په ههغه لهظه هر څه په ټپه دریږي او په هیواد کي ارامې راځې . که دنړۍ دنورو هیوادو په مقابل کې چي دنړیوالو وژاندیزونه نه منې دملگرو ملتود امنیت شورا پر هغه غور کوي ،بندیزونه پرې لگوې په دې ورستیو کې خو دهمدغې شوراد‌پریکړې په اساس پر افغانستان دوسله وال تیري واک هم امریکا او نړیوالو تر لاسه کړ.عجبه داده چې په افغانستان کې دامنیت دراوستلو په منظور په میلیارډو ډالر لگېږي امریکایي او اروپایي مور بې زویه کېږې ،هر ورځ تر لسو زیات افغانان ژوند دلاسه ورکوي ،ټوله نړۍ په دې ښه خبره ده چې ددغو بریدکونکو اصلې جونگړه پاکستان دې اوهلته روزل کېږې مگر څوک څه نه ورته وایي ؟ دا هغه سوال دی چې تر اوسه هیچادهغه له پاره وړ ځواب بیله دېنه چې ممکن همدا زبرځواکې غواړې دکومې پټې موخې لپاره جگړه دوام پیداکړې!

امریکایانو دسپتمبر د11تروریستي حملي نه وورسته تل په تکرار ویل : په نړۍ کې ترطالبانو او القاعدي دسازمان ظالم او خطرناک هیڅ یو تروریستي سازمان اوبنسټپال گروپونه وجود نه لرې ،مگر اوس امریکا ولې اجازه ورکوي چي هغوي په افغانستان کې تروریستې بریدونه او حملې تر سره کړې ؟

دپاکستان پخوانۍ دکورنیو چارو وزیر جنرال بابر هم دېژواک سره په مرکه کښې دغه ټکې ته اشاره کوي وایې : جنگ دیوي ځانگړې موخې لپاره و،خونوم ورته دبل څه ورکړه سو،ټوله ستونزه داوه چې امریکا له طالبانو دبریډاس په نوم دگاز دکمپنۍ پر ځاي دیونیکال له کمپنۍ سره دگازدنل لیکې تېرولوتړون غوښت ،مورږ هم په دې لړ کې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا سره مخالفت کړی و،امریکا یو شمیر طالب چارواکې دامریکا بوستن ښارته بو تلل او هلته یې پرې له یونیکال سره پر تړون کولوفشار راوست.

پرافغانستان دامریکا برید اقتصادي جنګ وچې اوس هم روان دی ،دغه راز امریکا په سیمه کې دخپل حاکمیت لپاره دایران،چین،او شمالي کوریاهیوادونوپر خلاف پوځې اډوته هم اړتیا لرله چې دغه اړتیا یې په افغانستان کې پوره کړه.

عمده اومهمه مسله داده چي دپاکستاني چارواکو لخوا داغزن دیوال جوړولو وړاندیز موخه په رښتیاسره په افغانستان کې دترهګریو مخه نیولو په خاطرنه ده ؟ دخپلې دغه خبرې دپخلې لپاره څو لاندټکوته ستاسو پاملرنه را اړوم:

ما پخپله لیکنه کې کوښښ وکړ په لنډه توګه دافغانستان په کورنیوچاروکې دپاکستان پټو اوبربنډو لاس وهنو ته ګوته ونیسم . دامنلووړ نه ده چي داغزن دیوال جوړول افغانستان ته له پاکستان څخه دترهګرو دمخنیوې په خاطر دی ؟ که ترهګر له پاکستان څخه راځي نو ددیوال دجوړېدو دمیلیارډوعبث مصرف په عوض ښه نه وه ؟ چي دالقاعدې دسازمان څخه نیولې ټولو تروریستې ګروپو ته کوم چي په غټ ګمان ستاسو استخباراتو ته معلوم دې او حتا اړېکې هم ورسره لرې له پاکستان څخه وباسی ؟

-داځنګه ردوی چي په پاکستان کې دمذهبې بنسټپالو لخوا ستاسو دحکومت او بهرنیانو په مالې او مادي مرستو دشوروې سره دجګړې په مقابل کې پخواجوړوسو مدرسوکې تر اوسه ترهګرنه روزل کېږی ؟ پوهېږم چي دابه راسره ومنې ؟ ځکه کله چي پر تاسو امریکا او انګلیستان فشار راوړې تاسو سمدستي ملایان نسی او یا له مدرسو طالبان شړی ،داکار دا معنا لری چي دا دیوبندې مدرسې اوس هم ددینې عالمانو پر ځاې تروریستان روزې .ځکه اړینه برېښې چي داغزن دیوال جوړولوپه عوض ددترهګرو دروزلو مدرسي وتړل سې . - دډیرو نړیوالو نشراتي ارګانو سره دپاکستان دولسمشر نه نیولې بیاتر نورو جګپوړې چارواکوپورې دافغانستان دسیاسي او امنیتې حالت په اړوند دټولو څرګندونې دبربندو لاس وهنو بیلګې دې دا لاس وهنې په کوم دیوال ګرځوی ؟ ستاسو یوپخوانی وزیر (بابر) په افغانستان کې دحالت په خرابیدودومره ډاډه دی چي تاسو یې ویناخپله دپژواک په نشراتو کي ولولی ، دا چې دبې بې سي سره په خبروکي دپاکستان داطلاعاتو وزیر دافغانستان دولت یو ناکامه دولت بولې ،اېادغه شان څرګندونې لاس وهنه نه بولی ؟ ددغه چارواکو او نوروجنرالانوخوله په کوم اغزن تار ګنډی؟ بابر پژواک خبرې اژانس ته وایي : زه درته غوڅه خبره کوم ،په حقیقت کې امریکا او ددوي نور اتحاد یان په افغانستان کې داوږدې مودې لپاره نشې پاته کېدلاي ،دا مهال په افغانستان کې یو کمزوری او ضعیف حکومت دی او ددې خبرې قوې امکان شته چې په افغانستان کې له پارلمانې ټاکنو وروسته حالات نور هم خراب شي ،چي له امله به یې امریکا او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورواتحاديانو ته په افغانستان کې پاتې کېدل گران وې . دا ښاغلی کومې پټې وينې که په پاکستان کې دافغانستان پر خلاف له بريدو او ترهگريودنووپلانو څخه خبر نه وې ؟

-پاکستان له افغانستان سره پر پوله)) 770 ((په رادار سيستم مجهزې پوستې جوړې کړې دې که په هره پوسته کې لس تنه وې نو شمير يې 7700 تنو ته رسېږي ،دتروريستانو دنيولو او زموږ هيواد ته دهغوي دراتگ دمخنيوې په خاطر يې يوازې دپښتنو په سيمه کې تر)) 70 ((زره زيات عسکر ځاي پر ځاي کړه ،دافغانستان او پاکستان تر منځ که دکرښې اوږدوالې تخمينې ((2400)) کيلو متره په نظر کې ونيسو څنگه ومنل سې چې دادومره پوځې قوت نسی کولاي دڅو تر هگرو مخه ونيسي ؟ دلته داگمان په حقيقت بدلېږي چې رښتيا هم پاکستان غواړې خپل وسله وال پوځ دامريکا او اروپايانو په پيسو دتروريزم سره دمبارزې په نامه وروزې ، اعاشه اباطه يې کړې . که رښتياغواړی له هغه ورځې چې پاکستان دترهگری پر ضدمبارزه شروع کړې ، زموږپه هيواد کې تروريستې حملې زياتې سوې دې .ددوي پر دغو ټولو دوه مخو تلاښو سر بيره وضعه هره ورځ نوره هم خرابېږي او دبې ثباتی په لور درومې . د دوکلو په موده کې پاکستان تر 78ميليونه ډالره زيات دتروريزم سره دمبارزې په نامه تر لاسه کړې ،او داسي هم يووخت ماولوستل چې امريکا هره مياشت پاکستان ته دتروريستانو سره دمبارزې لپاره يو ميليون ډالر ورکوې ،مگر ددغو ټولو مصرفونو ثمر چاونه ليد .دا خبره رښتياده که په افغانستان کې وضعه آرامه سې داپيسې به پر پاکستان په هغه لهظه ودرېږي ځکه پاکستان سوله نه غواړې.

-دغه کسان چې دپاکستان داستخباراتې سازمانو لخوا افغانستان تې دجاسوسې او ترهگری لپاره رالېږل کېږې چې ځينې يې نيول سوې هم دې ددوې مخه په کوم ديوال نيول کېږې؟

-دپاکستان ددولت يوتن پوځې جنرال ښاغلی صفدرحسين ددې خبرې پخلی کړی چې دپاکستان ځينې مذهبي گوندونه يا تنظيمونه اوس هم دطالبانوسره مرستې کوي ،دغه گوندونه په پاکستان او ځانگړې توگه قبايلي سيمو کې خلک هڅوي چې په افغانستان کې دطالبانو له غورځنگ سره خپلې مرستې جارې وساتې . فکر کوم دوي دا کار ځکه کوي چې دالقاعدې سازمان په سيمه کې هر څه دطالبانو په نامه تر سره کوې او دغه مدرسې او خاوندان يې پيسي له همدغه سازمان له لارې تر لاسه کوي . جنرال صاحب پرويز مشرف داډول مرستې چې موخه يې زموږ په هيواد کې ترهگريده په کوم دېوال يې مخه نيسې ؟

-داچې همدا اوس زمږ په خاوره کې ستاسو پوځيان پراته دې او څه موده پخواد ننگرهارپه مربوطاتوکې تر 45کيلومتره ، دکنړ،او نورو شرقې سيمو کې چې مخ کې مې نومونو ته اشاره کړې ده ، پاکستانې پوځيانوتيري اولاس وهنوهڅوونکی کوم ترهگردی ؟ دداشان تيريو مخه به څنگه نيول کېږې ؟ دوي ته هم اغزن ديوال ضروردی؟

په 2003زکال ددسمبر په دوهمه نيټه دالاهرام مصري ورځپانې دساندي تلگراف ورځپاڼي په حواله ليکلې وه چې د ISIجگپوړې چارواکې دطالبانو سره دوسلو مرستې کړې دې ،ددې ورځپاڼي په ليکنه دپاکستان داستخباراتې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سازمان ځيني کسان دطالبانو سره دراکټونو،کلاشينکوفونو ،دبېسيم ارتباطي مجهزې شبکې او سيسټمونه ،په لسهاوپه سپوږمکيو پورې تړلو موبيل تليفونوسر بيره 700موټرسايکلونه اونور شيان په واک کښې ورکړې دی .نه پوهېږم جنرال صاحب پرويز مشرف داشان مرستې چې همدا اوس په پېخر ترهګرو ته ورکول کېږي څنګه ارزوی ؟ فکر نه کوم ديوال به ددغو مرستو مخه ونه نيسې . همدا اوس دنړی 37 هيوادونه په افغانستان کې دامنيت په ساتلو مصروف دې ،خوهغوې په خپلو مړرنو وسلو او تر بيه سو پوځيانوچې شمير يې تر)) 30 ((زرروزيات دی ولې نسې کولاي په هيواد کې امنيت ټينګ کړې ؟ په کوم دليل ومنل سې چې ددغو ترهګرو تر شادپاکستان او دهغو دملګرو هيوادو لاس نشته ؟

دا نظر ورځ په ورځ غښتلی کېږي چې امريکا هم تر اوسه دافغانستان دحالاتو په اړوند دخپلو سياسي ،اقتصادې ګټو اواو سيمه کې خپلې سياسي اغېزود ساتلو په خاطر نه غواړې وضعه ارامه سې ،زموږ په هيواد کښې بې ثباتې دامريکايي او نوروبهرنې پوځونو دشتون لپاره دجواز حيثيت پيداکوې . ځکه نو دادبن لادن ،القاعدې او طالبانو سريال بايد دوام پيداکړې.

اساسې خبره داده چې ددغو ترهګريو ريښه زموږ او پاکستان تر منځ دډيورنډ دکرښې پرسر په اختلاف کې پرته ده .اغزن او اوسپنيز ديالونه هم تر څو چې دامسله دابد لپاره حل نشي نسې کولاي افغانستان له دغو بدبختيو خلاص کړې . ځکه داسي ديوالونه دبشر په تاريخ کي له شرق نه تر غرب پوري دنړی په زياتوهيوادوکې جوړ سوې دې مګر مشکل نه دی حل سوی . زه اوس نه غواړم دداسي ديوالو دجوړېدو تاريخ او هيوادو په هکله معلومات وليکم .

متأسفانه تر اوسه پاکستان توانېدلی دې نړېوال په دې قانع کړې چې دوې دهغوی سره دتروريزم پر ضد مبارزه کې صادق دی دا هغه تريخ واقيعت دی چې افغانانو ته په هيڅ ډول دمنلو وړ نه دی . دهمدغه دوه مخې پاليسی برکت دی چې پاکستان ته دامريکا لخوا ټول پخوانې قرضونه ور وبخښل سوه او يو په بل پسې F16 جنګې الوتکې له امريکا څخه پلاس راوړې.

متاسفانه دډيورنډ دکرښې په اړوند په هيواد کې دننه مختلف نظرونه موجود دې .نه پوهېږم چې ولې دشوروې دموجوديت تر وروستی ورځې په افغانستان کې دټولو سياسي چپو،ښيو او منځپالو ګوندو نو په کړنلاره کې دسياست او بهرنيو اړيکو په برخه کې دډيورنډ دکرښې يا دپښتنو او بلوڅودسرنويش دمسلې دسياسې او عادلانه حل په غتيو ټکو ليکل کېده ،پسله هغه چې په افغانستان کې د امريکا په ملاتړ دطالبانو دحاکميت تر ړنګېدو وروسته سياسي ګوندونوته يو ځل بياد ښارنود قيرسړکونو پر سر دسياسي مبارزې امکان پيداسوی دی ،او يو په بل پسې دمختلفو مختاړو او ورستاړو په لرلو سره جوړېږې دغه مسله چې دا نيمه پيړی دهغې پر سر افغانان له مختلف ستونزو سره مخامخ سوې دې چوپه خوله پاته کېدل يوه سوال پيداکونکې مسله ده ،په دې هليه چې سياسي ګوندونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دورځي په نرخ او بهرنيانو په اشاره زموږ په ملک کښې دسیاست پلې کول تر سره نه کړې ،اود هغه پخوانې کلاسيک سیاسي دودچي سیاسي غورځنګ بايد دبهر په اشاره او ملاتړپه يوه هيوادکښې سیاست شروع کړې دزمان له ازمون څخه ناکامه راووتل .يو ولس هغه وخت په يوه سیاسي ځواک (ګوند) اعتبار پیداکوې او دهغه ملاتړ کوې چي دملې ګټو په درک کولو سره دهیوادوالو دژوند دښېرازۍ او پر مختګ لپارهدزمان دغوښتنو مطابق تلاښ وکړې . ځکه نو ددغې تاريخي لانجې دحل په هکله څه نه ويل دخلکو سره دداشان ګوندونو په هکله سوالونه پیداکوي او ددوې سیاسي خپلواکی هرومرو له سوال سره مخامخ کېږې.

متاسفانه پدې ورستيو کي ځونفره دبل په اشاره او ياپښتنو سره ددښمنۍ په وجه داسې ليکنې کوې ،او په زيات زيار يې هغه دليلونه راټول کړې چي هر يو يي ددوباره څېړنو وړ دی ،کله چي سرۍ هغه لولې نو فکر کوې بيله دانګليستانو استازې ډيورنډ څخه نور ټول ملامت دی چي دډيورنډ دکرښې په هکله خبرې کوې . دليکنو څخه يې چي کله دافغان اوکله دفدراليانو په نامه د نورومسايلو طرحې بوي راځې ،دوي وايي که پښتونستان غواړۍ؟ بيانو ولې دتاجکستان ، ازبکستان نه پوهېږم له ايران سره هم دسرحد په هکله دپښتونستان پشان خبرې نه کوی ؟ اوداسي نوري خبرې چي هر کليمه يي بايد ساعتونه پرې بحث وسې . داډول کسان غواړې داسي ښکاره کړې چي پاکستان پر حق دی ،اوپه افغانستان کې څرنګه چي پښتنو حکومت کړی نو يي دخپلو ګټو لپاره افغان ولس ددوې په اصطلاح دپښتونستان قرباني کړی دی ،دوي داهم بيله کوم سنده وايې چي په 1949زکال دافغانستان پارلمان دشاه محمود خان تر فشار او زورلاندې دا پرېکړه وکړه چي دډيورنډ کرښه په رسميت نه پيږنې ،ولې داښاغلې يا په افغانستان کې نه دي اوسېدلې او يا افغانانو ته سپکاوی کوي که نه دوې دي مهرباني وکړې يوه وطنپرست هزاره ،تاجک،ازبک،ترکمن په مخ کې دي وايې چي پاکستان پر حق دی ،بيابه وګورې چي دغه خلک کوم ځواب ورکوي ، دپښتنو خبره خو زه ځکه نه کوم چي تر اوسه يوه واکدار هم داجرات نه دی ځانته ورکړی چي دپښتنو دغه د حق غوښتلو ارادې ته دي په سپکه سترګه وګورې ،اويادي څرګنده کړې چي دپښتنو او بلوڅو سيمه دپاکستان خاوره ده . زه نه غواړم يوځل بياخپله ټوله مقاله ددو، درو نفرو دليکنو په اساس تکرار کړم . دومره ويل غواړم هر چاچې زموږ دخاورې څخه دټوټو دجلاکولو پروتوکولونه امضا کړې دې دافغانولس سره يې ستر خيانت کړی او دهغوي دنفروړ دي . پدې ټکې ښه پوهېږم چي دلوي احمدشاه بابااميراتوري ساتل او يادهغې پر سر دعوه کول محال او قانوني خبره نه ده ، مګر دخپلو ځانګړتياوله مخې دډيورنډ کرښې د مسلې په هکله بحث بيل دی ،کله چي داکرښه عبدالرحمن خان لاسليک کړه دډيورنډ دکرښې هاخوا پرتو قومونو، او نه هم دي خوا پښتنوته دمنلو وړوه ؟ دا علت و چي عبدالرحمن خان يوه مصنوعي او په خپل لاس جوړه سوې جرګه راوغوښتل ،او هګه ليک چي دافغانانو په استازيتوب وويل شو پخوا ليکل سوې و . نه پوهېږم چي ولې پر دغه سترګې پټوي ؟ او پښتانه په مختلفو شکلو متهم کوي؟ چي ګويا دا په افغانستان کې يوازې پښتانه دي چي دپښتونستان نارې وهې،دډيورنډ معاهده چي لاس ليک سوې ده هغه اولې او اخيرې وه .که داسې ده ؟بيانو ولې دپاکستان چارواکو هر يوه پخپل وار سره هر هغه چاته چي په افغانستان کې يې واک تر لاسه کړی دی مراجعه يې کړې او ياپې دومره نظامې او سياسي فشار راوستلی چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغاني چارواکې يې خبرو ته اړيستې ،دپاکستان او افغانستان تر منځ په خبرو کې لومړی شرط په افغانستان کې دارامي راوستلواو افغانستان سره دمرستو او دوستانه مناسباتوټينګولويولپاره همدا دډيورنډ لعنتي کرښه مطرح سوې ده ؟ زه خپله دا نسم منلاي دا 112کاله چي خلکو دې خوا او هاخوا دپښتنو او بلوڅودمسلې دعادلانه حل او سرنويشت ټاکلو پر سر مشکلات ګاللي ،زندانو ته تللې او شهيدان سوي دي ، دا ټول ليونيان او ددوې په اصطلاح نادان وه او يامغرووره؟ دغو ښاغلو ته بايد وويل سي چي افغانانو هيڅ وخت يوازې دالحاق خبر نه ده کړې تل يي مشرانو په خپلو ويناو کي ويلي چي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت مسله دې ددوې په خوښه او ددوې دارادې داصل پر اساس حل سي ،دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو حق په دوي پوري اړه لري ،مګر تر اوسه دوي ته داحق چانه دی ورکړی ،په افغانستان کې ټول افغانان ((زه يي دبيګانه پرستو په دود پر قومو نه ويشم ،زما لپاره تاجک ،هزاره ،ازبک،ترکمن اونور ټول افغان او يو دي)) داتاريخي مسوليت لرې تر څو دکرښي هاخوا پرتو قومونو پښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو مسله دنړيوالو په مټ دابد لپاره دهمدغو قومونو په خوښه دحل لاره پيداکړي . زموږ دهيواد پياوړی تاريخ پوه او څېړونکی سيستاني صاحب دپاکستان ددسيسو په اړوند روڼ اندي خپل وطني رسالت ته متوجه کوي او ليکي : بر روشنفکران و قشر آګاه و چيز فهم افغانستان است تا با افشای دسايس شوم پاکستان ، اين ولدزنای استعمار بپردازند و اهداف توسعه طلبانه آن را در منطقه برملا کنند. باشد که جلو اين شراندازی های حکام و دستګاه استخبارات نظامی پاکستانی ګرفته شود و مردم افغانستان به نيات ناپاک اين کشور بظاهر پاکان بيش از پيش پی ببرند.اعظم سيستاني 29.06.05 ټول افغان

زما په عقيده داغزن دېوال جوړ ولو مثبت تأثيرپه لاندي دلايلو عملي نه برېښي:

اول : ديوال ددواړو هيوادو تر منځ ستونزه نسې حل کولاي . ځکه په افغانستان کې مداخلې ددولتوارسمې ادارولخوا تنظيم سوې او پلان سوې دي . دهمسايه هيوادو په منځ کې دداسې پلان سوو مداخلو مخه دسيمانوپه ځغلولو نسې نيول کيداي.

دوهم : دا ديوال به دډيورنډ دکرښي دواړو خواو قومونه سره جلاکړي ،په تګ راتګ کښې به يې ستونزې جوړې کړي ، هغوي ته به هم دمنلو وړ نه وي اونه به کوم درد دواکړي.

دريم : تر اوسه دافغانانو لپاره دډيورنډ کرښه دمنلو وړ نه ده . نو دا ديوال به پر کومه برخه تېرېږي ؟

څلورم : ددغه اغزن ديوال سروې او جوړول به هرومرو څلور،پنځه کاله دوام لري ،نو دا په دي معنا ده چي داڅو کاله بايد په افغانستان کي همدا بې امنيتی او وژني به دلته جريان ولري ؟.

پنځم : دداشان دېوال دجوړېدو لګښت چي په ميليارډو ډالرکيږي څوک پر غاړه اخلې ؟ افغانستان دخپل ويجاړ اقتصاد په لرلو سره ((شل)) کاله نور هم دا توان نسې پيدا کولاي چي ددغه دېوال يو پر څلور لګښت دې پرغاړه واخلې ،پس دا دېوال به پاته وي تر څو افغانستان هم دهغه دجوړېدو لګښت توان پيداکړي . دايو بيځايه اوايضافې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصرف دی ، یوازې کیداې سي دپاکستان - افغانستان تر منځ ددوستۍ ، متقابل احترام او یو دبل په کورنیو چاروکې دلاس نه وهلو، ښو اقتصادې او فرهنګي اړیکو د ټرون په اساس دااوسنۍ امنیتي ستونزه حل سې.

ددې لپاره چي زموږ او پاکستان تر منځ دا تاریخي لانجه حل سوې وې او په سیمه کې همیشنۍ سوله ټینګه سوې وې زما په اند لازمه ده دتاریخي حوادثواو اسنادو په نظر کې نیولو سره د ملګرو ملتو دسازمان تر نظارت او څارنې لاندې ،داسلامې هیوادو دکنفرانس ، دامریکا ،اروپایي هیوادو پارلمان ، انګلیستان ، روسیه ،چین، هندوستان،تاجکستان ،ازبکستان ،ترکمنستان ، ایران ،پاکستان او افغانستان دجګړه‌ړو چارواکو په ګډون ، دډیورنډ دکرښې پر سر داختلاف د سیاسي او عادلانه حل لپاره نړیوال کنفرانس جوړسې.

په کنفرانس کې دګډون لپاره باید کسان راوغوښتل سې:

/1دډیورنډ دکرښې سهیلې طرف ته پرتو پښتنواو بلوڅو ټولو لویو او وړو قومونو هغه استازې چې دپاکستان ددولت دهر ډول مداخلې نه پرته دنړیوالو تر جدي کنټرول لاندي ټاکل سوي وې . ځکه یو ځل دانګلیسانواو پاکستان نوې جوړې سوې اداري لخوا دټول پوښتنې تر نامه لاندي په 1947زکال درغلې وسوه،نه یوازې داچي مقدس کتابونه کښېښودل سوه بلکي دنظر ورکولوپه وخت کي انتخاب غلط او ډوکه بازې وه یعنې دوه انتخابه وه پاکستان او هندوستان ،دافغانستان نوم هلته نه و،په داسې حال کې چي دوي نه له پاکستانه او نه هم له هندوستان څخه جلاسوې وه ، دوي له خپل وطن افغا نستان څخه جلاسوې وه ځکه نو منطقأ باید له دوې نه داسې پوښتنه سوې واي چي غواړۍ له افغانستان سره دوباره یوځاي سۍ او که له هند یا پاکستان سره . په دې هکله پر خپل وخت دافغانستان دولت کلک غبرغون ښکاره کړ ،او خداي بخښلي خان عبدالغفارخان هم پدې هکله مفصله وینا وکړه ، او دخپل مخالفت دلایل یې ښکاره کړه ، ما مخکې ورته اشاره کړې ده . 2/ دهمدې کرښې شمالي لورته (افغانستان) د پرتو قومونو استازې هغوي هم باید په عین شکل وټاکل سې . 3/ ددواړو هیوادو هغه پوهانو ،عالمانو او فرهنګې شخصیتونو کوم چي په حکومتونو پوري تړاونه لرې او تل دمستقل سیاسي نظر خاوندان وه.

/4دافغانستان دپارلمان او مشرانو جرګې لخوا غوره سوې استازې په هیوادکې دڅبو او مذهبې تړاو دانډول په نظر کې نیولو سره ،(دلږو لږ ،دډیرو ډیر).

/5دپاکستان دپارلمان استازې دسوبو دویش او قومي کمیت په نظر کې نیولو پر اساس.

دکنفرانس پرېکړې باید دتعقل او علمي منطقوپر اساس چي موخه یې په رښتیانۍ توګه دتر یوې پیړۍ زیاتې لانجمنې مسلې حل ته دپاي ټکۍ ایښودل وې.

دغه کنفرانس ته امادګې به څو میاشتې دوام وکړې ،لګښت به هم ولرې ،ولې دومره به ډیر نه وې زیات لکه همدا اوس چي په سیمه کې دامنیت پر راوستلو تر سره کېږي . په دغه کنفرانس کې باید په آزاده او دیموکراتیکه توګه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمحکومو پښتنو او بلوڅو اراده تمثیل شوې وي ،او دهغوي رواغوښتنو او پوښتنو ته مثبت ځواب وويل سې . په هغه صورت چي دپښتنو او بلوڅولپاره دقبول وړ وي.

کنفرانس دتاریخي اسنادو تر مطالعي او څېړلووروسته باید ددغو مسایلو په هکله پرېکړې وکړي:

اول : دپښتنو او بلوڅو په خوښه او اراده دتل لپاره ددوي برخلیک ټاکل . که لازمه ولېدل شي هلته دنړېوالو تر نظارت لاندي آزاد او له مداخلې نه خلاص ریفرنډم سرته رسول . که پر ټول پوښتنه اړونده خوا سره موافقه وکړي په هغه صورت کې باید دټول پوښتنې په پاڼه کې واضح لیکل سوي وي چي : الف : غواړی یو آزاد او خپلواک هیواد اوسی ؟ ب : علاقه لری له پاکستان سره پاته سی ؟ ت : غواړی دخپل مورنې ټاټوبې افغانستان سره یو ځاي سی ؟ داټول پوښتنه باید بیله هر ډول مخکنې پروپاګنډ .یودبل پر خلاف دتبلیغ ،دافرادو رانیولواو نورودرغلیو څخه په خلاصه توګه کاملا په پ[ه توګه دنظر په څرګندولو سره تر سره شې . یوازي دا تبلیغ ورته وسې چي تاسو حق لری خپل سرنویشت پخپله وټاکې او کله چي کاغذ صندوق ته اچوی هلته بیله خدایه بل څوک نسته . ډیره ضرورې ده چي هر پوښتنه په بیل کاغذکې چي بیل رنګ او جلا دپېژندګلوی علامه ولرې لیکل شوي وې . ځکه هلته هم دیر زیات نالوستي دي دارپا په دود چلیپاکولو کي هر ډول درغلې ځکه کېږي چي رایه ور کوونکی دبل چا مرستي ته اړ کېږي په هغه صورت کي مرسته کونکی کولاي خپله اراده په هغه قبوله کړې.

دریفرنډم ټول پروسیجر باید دبېپرې نړیوالوپوهانو او حقوق دانانو په مشوره ،روڼ اوڅرګندوې.

دوهم : دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدې پولې ټاکل .او پر هغه هر ډول تیری منع ګڼل.

دریم : دنړیوالو منل سوو اصولو پر بنسټ افغانستان ته دنړی له نورو هیوادو څخه دایران دعباس بندر اوپاکستان د کراچې بندرله لارې بیله قیدوشرط نه دنړیوال ترانزیتي قانون په نظر کې نیولوسره دسوداګری دمالونودواریدولواو صادرولو په خاطر دافغانستان حق په رسمیت وپېژندل سې . دا ځکه چي له یوې خوا افغانستان له بهر سره پوله نلرې مګر داګا ونډې هیوادونه یې لرې او بل داچې همدا اوس ایران او پاکستان له هغو اوبو څخه وړیا استفاده کوي او ځانته داستفادې قانونې حق ورکوې کوم چې سر چینې یې دافغانستان په خاوره کې دي ،که افغانستان ته دپورته یادسوو بندرو څخه دسوداګریزو مالونو دوړلو او راوړلو ترانزیتې حق ورنه کړه سي ، افغانستان هم باید ځانته دا حق خوندې وساتې چې په هیوادکي دننه پیداسوی اوبه چې پاکستان او ایران تي بهېږې همسایه هیوادونه یې باید رانیسې او کله چي افغانستان نه غواړې اوبه وپلورې دا حق ور سره خوندې پاته وې . لکه همدا نن د10.11.2005زکال د(دسمبر لسمه) مي په بینوا ویب پاڼه کي ولوستل چي پاکستان له پاکستان څخه د نفتی موادو صادرول بند شوی دی .د افغانستان د اوبو او بریښنا وزیر ویلی دی چې څلور ورځې کیږی چې پاکستان � افغانستان ته د نفتی موادو صادرول بند کړی دی .دوزیر پر وینا نفتی مواد چې حرارتی توربینو نه په یوه ساعت کي ۹۰۰۰ لیتره تیل لګوی اوس له بازار څخه رانیسی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاريخ دا ثابته کړې ده چې پاکستان په افغانستان کې ديوقوي ،پر ملي اساساتواو بنسټو ولاړ ،غښتلي او پرمختللي افغانستان سره علاقه نه لري ،غواړي په افغانستان کې داسي يو لاس پوڅې رژيم حاکم وي چي هر څه ددوی په قومانده او اشاره سرته ورسوي . په همدې اساس لازمه او اړينه بريښي دهمدغه کنفرانس دځانګړې پريکړې له مخې چي دپلې کېدوڅارونکی به يې دامينت شورا ،امريکا ،انګليستان ،چين او روسيه وي دافغانستان او پاکستان تر منځ ديواوبل په کورنيو چاروکي دهر ډول مداخلې او دخالت نه کولو موافقت نامه لاسليک سي.

ددې لپاره چي هر ورځ دپاکستان او افغانستان تر منځ پر دغه شان مسايلوپرابلمونه را پيدا نسي پر ځاي يې بولم ددغه نړېوال کنفرانس پرېکړې چي دعدالت او انصاف پر بيادبه تر سره سوې وي دملګرو ملتو او امنيت دشورادسازما ن په دفترونو کې راجستر او لاسليک کونکې يې په پلې کولو مکلف وګڼل سي.

يوازي نړېوال سياسي تعقل او بې پرې سياست به وکولاي سي په سيمه کي ددغودوهيوادو تر منځ دسل کلني کړکېچ اوتاريخې مسله حل را منځته او دافغان ولس له ګرېوان څخه به دنړېوال تروريزم لاس لنډ کړي.

تر څو ددواړو خواو په خوښه دامسلې د عادلانه حل لاره ونه لټول سي ،امريکا او دنړی دغو ټولو هيوادو ته چي په شکل داشکالو په افغانستان کې مصروف دي داطمنان ورکوم چي خپلو هيوادوته به بيله دمړو له جسدونه بله هيڅ ګټه يونسي . او پايله به يي دا وي لکه بابرجنرال چي فرمايلي دي ((امريکا او دانور ټول به دوباره خپلو هيوادو ته ستانه سي)) که دبابر دا ارمان داخل تر سره سو افغانستان به په رښتياسره په هغه اورکې وسوځېږي چي داورلوګې به يې هرومرو په نيويارک ،لندن ،مسکو ،پيکنګ ،پاريس ،اروپا، کاناډااو جاپان او دعربې نړی‌په ښکلو ښاروکي ډېر نازولې ړانده کړي .افغانستان به نه يوازي تر هيروئنو دتوليد او سوداګری مرکزوې بلکه دنړېوال افرطي تروريزم دتربيې او نړې ترهګريزو کړنو دپلې کولومرکزوي . اوس بايد ټول پدې پوهېدلې وي چې دډيورنډ کرښه هغه تورښامارد‌ی که مړ نسي او غم يې ونه خوړل سي ، په ټوله نړی که به څوک ارام پرې نږدي.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library